

محمد شریعتمداری در پیامی به مناسبت روز صنعت پتروشیمی:

تحریم سخت دشمنان نتوانست بر اراده و دانش متخصصان ایرانی صنعت پتروشیمی فائق آید

پيام عباس زاده به مناسبت روز صنعت پتروشیمی:

پتروشیمی صنعتی استراتژیک که به افتخار کشور تبدیل شده است

نخستین و پرتیراژترین نشریه تخصصی صنعت نفت ایران

۴۵۰۰۰ تومان امارات ۵ درهم

شنبه ۱۵ دی ماه ۱۴۰۳ - ۴ ژانویه ۲۰۲۵ - سال بیستم

از اجرایی نکردن طرح ملی میترینگ در قانون برنامه پنجم توسعه تا الزام دوباره آن در قانون برنامه هفتم توسعه و ضرورت اصلاح الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی:

چرا میترینگ؟

نگاهی به علل اجرا نکردن طرح ملی میترینگ در قانون برنامه پنجم توسعه؛ حتی یک ریال تخصیص ندادند!

گزارش دانش نفت از بازدید دکتر بودا، معاون وزیر نفت از پروژه های مهم کاری شرق کشور؛ هدف: افزایش ظرفیت تولید و حفظ پایداری گاز در شرق کشور
حمید بودا، مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران شنبه (هشتم دی) با حضور در منطقه شرق کشور از میدان کاری توسی دکل ۹۱ فتح، مرکز اندازه گیری CMI، چاه های ۳۷ و ۸۵ خانگیران بازدید کرد.

گزارشی از بزرگترین رویدادهای انرژی در ۲۰۲۴؛ از ظهور هوش مصنوعی در انرژی تا رکورد تاریخی تولید نفت آمریکا
صنعت انرژی در سال ۲۰۲۴، شاهد اتفاقات فراوانی بود که برخی از آنها، تاثیر بزرگتر و ماندگارتری داشتند.

۳ یونامازی استفاده حداکثری از توان شرکت های داخلی برای اجرای طرح میترینگ

۴ رضوانی چرا تر کمستان به ایران گاز نداد؟

۵ احمدپورفخانی یارانه سوخت به نفع قاچاقچیان!

۶ هادی قهرمان پتروشیمی ایران صنعتی بر از فرصت ها، چالش ها و چشم انداز های روشن

۷ رضا آئیش احمدلو نگاه نوبه صنعت پتروشیمی برای آینده ایران

بیمه کوثر

بیمه های انرژی

www.kins.ir (۰۲۱) ۸۹۳۸۲

اخبار

وزیر نفت تاکید کرد:

روشن شدن وضع قاچاق سوخت یک مطالبه عمومی است

وزیر نفت با تأکید بر اینکه روشن شدن وضع قاچاق سوخت در کشور یک مطالبه عمومی است، گفت: ما هم وظیفه داریم در کنار سایر دستگاه‌های که مسئولیت پیگیری قاچاق را دارند برای رفع این موضوع کمک کنیم.

محسن پاک‌نژاد شامگاه سه‌شنبه (۱۱ دی) در گفت‌وگو با خبرنگار شانا درباره محور نشست با اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی اظهار کرد: در این نشست پرسش‌ها و موضوعاتی در ارتباط با چگونگی پیشبرد اهداف کمی و کیفی برنامه هفتم توسعه مطرح شد و توضیحات لازم داده شد. خوشبختانه در طول چهار ماه گذشته همکارانم در وزارت نفت به‌منظور تحقق این برنامه به‌خوبی عمل کرده‌اند. به هر حال استنباط من این بود که رضایت اعضای کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی از نحوه پاسخگویی وزارت نفت در این نشست جلب شد. به نشست با نمایندگان استان تهران در چارچوب ارائه عملکرد شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران و شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اشاره کرد و افزود: در این نشست دو موضوع ناترازی انرژی و قاچاق سوخت مورد بررسی قرار گرفت و راهکارهایی که می‌تواند در ارتباط با پیشگیری از استمرار آن در کشور مؤثر باشد، ارائه شد. وزیر نفت با تأکید بر اینکه روشن شدن وضع قاچاق سوخت در کشور یک مطالبه عمومی است و ما وظیفه داریم در کنار سایر دستگاه‌هایی که مسئولیت پیگیری قاچاق را دارند، کمک کنیم، تصریح کرد: امینواریم در آینده در این زمینه به نتیجه برسیم. پاک‌نژاد با اشاره به نشست اخیر سران قوا در زمینه ناترازی‌ها در کشور گفت: در این نشست تصمیم‌هایی در سطح کلان برای ناترازی در همه بخش‌ها همچون انرژی، حوزه بانکی و صندوق‌های بازنشستگی اتخاذ و با توجه به حضور مسئولان ذی‌ربط جمع‌بندی‌هایی در این زمینه انجام شد.

استفاده از ظرفیت پتروپالایشگاه‌ها برای کاهش خام‌فروشی

وزیر نفت درباره برنامه وزارت نفت برای کاهش خام‌فروشی نفت گفت: موضوع پتروپالایشگاه‌ها و مینی پالایشگاه‌ها از جمله طرح‌هایی است که ظرفیت قانونی آن در برنامه هفتم دیده شده و در بودجه سنواتی نیز به آن پرداخته شده است و تلاش می‌شود این ظرفیت‌ها بیش از پیش فعال شود. به گزارش دانش نفت به نقل از خانه ملت، محسن پاک‌نژاد درباره برنامه وزارت نفت دولت چهاردهم برای کاهش خام‌فروشی اظهار کرد: موضوع پتروپالایشگاه‌ها و مینی ریفاینری‌ها (مینی پالایشگاه‌ها) از جمله طرح‌هایی است که ظرفیت قانونی آن در برنامه هفتم توسعه دیده شده و در بودجه سنواتی نیز به آن پرداخته شده است و تلاش می‌شود این ظرفیت‌ها بیش از پیش فعال شود. وزیر نفت در ادامه به ریاست دورهای نشست‌های اوپک در سال ۲۰۲۵ و اهمیت و نقش آن برای کشورمان اظهار کرد: نقش و حضور سازنده جمهوری اسلامی ایران در این گونه ساختارهای بین‌المللی بخشی از دیپلماسی انرژی قلمداد می‌شود و قطعاً می‌تواند نقش مؤثری داشته باشد.

تولید روزانه گاز پارس جنوبی به ۷۱۴ میلیون

متر مکعب رسید

معاون عملیات و پشتیبانی شرکت نفت و گاز پارس از ثبت رکورد جدید تولید روزانه ۷۱۴ میلیون مترمکعب گاز در میدان پارس جنوبی خبر داد. به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت نفت و گاز پارس، سپهدار عباس‌زاده در جریان بازدید صدفقه خزایی، معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت و دیگر مدیران ارشد حوزه منابع انسانی وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران از پارس جنوبی، با اعلام این خبر اظهار کرد: همکاران ما با تمام توان در تلاش هستند تا فرآیند تولید پایدار گاز در کشور ادامه یابد. با اشاره به سهم بیش از ۷۰ درصدی شرکت نفت و گاز پارس در تأمین گاز مصرفی کشور بیان کرد: تولید همواره خط قرمز کارکنان عملیاتی صنعت نفت است. معاون عملیات و پشتیبانی شرکت نفت و گاز پارس از مساعدت‌های معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت در مسیر رفع مشکل سقف حقوق و دستمزد کارکنان قراردادی و ابراز امیدواری کرد که با ادامه این رویکرد مثبت و سازنده، بخش عمده مشکلات حوزه سرمایه انسانی صنعت نفت برطرف شود.

کتاب «پتروشیمی، خاستگاه جهش تولید و ارزش افزوده» رونمایی شد

رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز با تبریک روز ملی صنعت پتروشیمی (هشتمین دی) به تلاشگران این زنجیره، از رونمایی کتاب «پتروشیمی، خاستگاه جهش تولید و ارزش افزوده» در این روز خبر داد.

به گزارش دانش نفت به نقل از پارک فناوری و نوآوری صنعت نفت، محمداسماعیل کفایتی با بیان اینکه این کتاب با ارائه موردکاوی‌ها و تحلیل‌های حوزه پتروشیمی، نشان می‌دهد ظرفیت بالایی برای دستیابی به جهش تولید و ارزش افزوده از طریق تکمیل زنجیره پتروشیمی در پایین‌دست این صنعت وجود دارد، اظهار کرد: احداث مجتمع‌های بالادستی پتروشیمی در ایران که رشدی پرشتاب را از دهه ۱۳۸۰ تجربه کرده است، اقدامی ارزشمند به‌شمار می‌رود. برنامه‌های کلان توسعه ملی، توجه ویژه به ارزش‌افزایی را (در کنار رویکردهای موجود برای افزایش ظرفیت) یک ضرورت برشمرد و تأکید کرد: هر چه در این صنعت به سمت تکمیل زنجیره ارزش در پایین‌دست برویم و مجتمع‌های پایانی را راه‌اندازی کنیم، افزون بر اینکه حجم و تنوع محصولات بیشتر خواهد شد، قیمت محصولات تولیدی به‌صورت فزاینده‌ای بالا می‌رود و اشتغال‌زایی به‌صورت چشمگیری رشد خواهد یافت. رئیس پارک فناوری و نوآوری نفت و گاز همچنین به رسالت پارک در تعریف و حل مسائل فناورانه در صنعت نفت اشاره کرد و گفت: این نوشتار با نگاهی به داده‌ها، آمار و تجارب موجود درباره توسعه پایین‌دست پتروشیمی، می‌تواند مورد توجه مدیران دولتی، صاحبان کسب‌وکار، سرمایه‌گذاران، محققان، علاقه‌مندان و به‌ویژه سیاست‌گذاران حوزه انرژی و بازار قرار گیرد.

انباشتگی ناترازی انرژی در کشور؛

تلاش همه‌جانبه وزارت نفت برای حل مشکل ناترازی

بخاری‌های کم‌بازده، بخش خصوصی ورود و از محل صرفه‌جویی سوخت سرمایه‌گذاری را بازپرداخت می‌کنند. وزیر نفت به راهکارهای قیمتی اشاره کرد و با تأکید بر اینکه باید وضعیت معیشتی مردم مورد توجه قرار گیرد، تصریح کرد: در مقطعی تصمیم‌هایی گرفته شد که بهتر بود پیوست اجتماعی و رسانه‌ای داشته باشد. پاک‌نژاد گفت: باید افزون بر افزایش تولید گاز، مصرف نیز مدیریت شود تا بتوانیم به سمت مصرف سوخت پاک مانند گاز حرکت کنیم، اما تا زمانی که مصرف انرژی در کشور افسارگسیخته است باید برای تأمین انرژی مورد نیاز از یک سبد سوخت استفاده کنیم. وی افزود: در قانون برنامه هفتم تکلیف شده تا تولید گاز در پایان این برنامه به روزانه یک میلیارد و ۳۸۰ میلیون مترمکعب برسد که برای رسیدن به این هدف ۴۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است.

ضرورت اجرای طرح فشارافزایی پارس جنوبی

وزیر نفت با اشاره به اینکه باید طرح فشارافزایی پارس جنوبی در دستور کار قرار گیرد، چون اگر این طرح اجرا نشود، سالانه ۲۵ میلیون مترمکعب از ظرفیت تولید گاز از این میدان مشترک از بین می‌رود، افزود: طرح فشارافزایی مدت‌ها است مطرح شده، اما در دولت چهاردهم به این موضوع با جدیت ورود کردیم. هفت مرکز فشارافزایی تعریف کردیم که برای اجرای هر مرکز ۲.۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز است. پاک‌نژاد با بیان اینکه در مجموع حدود ۱۷ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری برای اجرای طرح فشارافزایی نیاز است، گفت: با اجرای این طرح از محل افزایش تولید گاز و میعانات گازی تا پایان عمر مخزن پارس جنوبی، ۸۰۰ میلیارد دلار درآمد برای کشور ایجاد می‌شود. افزود: تا پایان سال یک بسته به ارزش ۶ میلیارد دلار از طرح فشارافزایی امضا می‌شود.

و امکان مصرف نفت کوره نداشتند. دو نیروگاه در محدوده شهری هستند و سایر نیروگاه‌ها می‌توانستند از نفت کوره استفاده کنند. وزیر نفت ادامه داد: ۳۳.۵ میلیون لیتر در روز امکان استفاده از نفت کوره در نیروگاه‌ها از ابتدای سال وجود داشت اما فقط ۲۰ میلیون لیتر در روز مازوت مصرف شده است.

نیاز به ۴۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در بخش گاز

پاک‌نژاد به راهکارهای پیش رو برای مقابله با آلودگی هوا، اشاره و با بیان اینکه یکی از این راهکارها استفاده از فیلترهایی در مسیر خروج دودکش نیروگاه‌ها است، افزود: در کشورهای پیشرفته دنیا از زغال‌سنگ استفاده می‌کنند، اما تدابیری اتخاذ می‌شود تا کمترین آسیب به محیط زیست وارد شود. وی با اشاره به اینکه در وزارت نفت باید به سمت کیفی‌سازی فرآورده‌های نفتی حرکت کنیم، اظهار کرد: برای حل مشکل ناترازی در راهکار وجود دارد، در راهکار غیرقیمتی مانند تعویض

افزایش تحویل سوخت مایع به نیروگاه‌ها

وزیر نفت با اشاره به اینکه نیروگاه‌های گازی از سوخت گاز و نفت کوره استفاده می‌کنند، گفت: میانگین تحویل نفت‌گاز به نیروگاه‌ها سال گذشته ۳۵ میلیون لیتر بود که با همت شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی این رقم به بالای ۵۰ میلیون لیتر رسیده است. پاک‌نژاد با تأکید بر اینکه در تحویل نفت کوره به نیروگاه‌ها نه در تولید و نه در تحویل مشکلی وجود نداشته و وزارت نفت تمام تلاش خود را برای تأمین سوخت مورد نیاز برای حل مشکل ناترازی انرژی به کار بسته است، افزود: همچنین تولید گاز در سه ماه گذشته ۳۰ میلیون مترمکعب در روز افزایش یافته و رکورد تحویل گاز به شبکه شکسته شده است. وی با اشاره به اینکه ۱۶ نیروگاه می‌توانند نفت کوره استفاده کنند، گفت: سه نیروگاه با مجوز سازمان محیط زیست پلمب شده بود

با همکاری مردم بهینه‌سازی را محقق کنیم. تأثیر پویش ۲ درجه کمتر بر مصرف گاز

وزیر نفت به پویش ۲ درجه کمتر اشاره کرد و گفت: بر اساس بررسی‌ها این پویش در مصرف گاز کشور اثر داشته است. پیش‌بینی مصرف در بخش خانگی در روزهای سرد امسال به ۷۰۰ میلیون مترمکعب در روز رسیده بود، اما ۳۰ تا ۳۵ میلیون مترمکعب در روز صرفه‌جویی داشتیم و توانستیم اینکه با توسعه میدان‌های گازی تولید را افزایش می‌دهیم و چند میلیارد دلار هزینه می‌شود، گفت: اما از سوی دیگر، مصرف مدیریت و بهینه‌سازی انجام نمی‌شود. وی با تأکید بر اینکه هرچقدر تولید را افزایش می‌دهیم باز هم از سوی نیروگاه مدیریت شود، مصرف عقب هستیم و در ناترازی باقی می‌مانیم، افزود: مهم‌تر از افزایش تولید، مدیریت تقاضا و بهینه‌سازی مصرف است. ظرفیت‌های قانونی خوبی در برنامه هفتم دیده شده و تمرکز ما این است که در این چارچوب کام برداریم و

معاون وزیر نفت در امور توسعه مدیریت و سرمایه انسانی؛

تأیید انتصاب‌های کلیدی با پایه الف و بالاتر جزء لاینفک قوانین نفت در دهه‌های اخیر است

این موضوع، به‌منظور آگاهی عمومی کارکنان صنعت نفت باید برای برخی افراد بی‌اطلاع یادآوری کنم که مطابق با بند ۲-۵-۱ فصل ۵ قانون مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان همه‌سمت‌های کلیدی با پایه الف و بالاتر با تأیید معاونان وزیر، مدیران عامل چهار شرکت اصلی، مدیران شرکت‌های فرعی و در مجموع انتصاب در سمت‌های کلیدی پس از بررسی برنامه‌ریزی نیروی انسانی شرکت اصلی و تأیید مدیر یا مدیرعامل ذی‌ربط تنها با تصویب وزیر نفت منصوب می‌شوند. وی ادامه داد: مجموعه مقررات اداری و

معاون وزیر نفت در امور توسعه مدیریت و سرمایه انسانی تأکید کرد: مطابق با بند ۲-۵-۱ فصل ۵ قانون مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان صنعت نفت، همه سمت‌های کلیدی سازمانی مدیران با پایه الف و بالاتر با تأیید وزیر نفت منصوب می‌شوند و این قانون جزء لاینفک قوانین نفت طی دهه‌های اخیر است. صدفقه خزایی در گفت‌وگو با خبرنگار شانا با اشاره برخی شبهه‌افکنی‌ها در فضای مجازی با موضوع اینکه همه انتصاب‌های گرید الف به بالا با دستور وزیر باید انجام شود، گفت: ضمن نادرست دانستن اصل

این موضوع، به‌منظور آگاهی عمومی کارکنان صنعت نفت باید برای برخی افراد بی‌اطلاع یادآوری کنم که مطابق با بند ۲-۵-۱ فصل ۵ قانون مجموعه مقررات اداری و استخدامی کارکنان همه‌سمت‌های کلیدی با پایه الف و بالاتر با تأیید معاونان وزیر، مدیران عامل چهار شرکت اصلی، مدیران شرکت‌های فرعی و در مجموع انتصاب در سمت‌های کلیدی پس از بررسی برنامه‌ریزی نیروی انسانی شرکت اصلی و تأیید مدیر یا مدیرعامل ذی‌ربط تنها با تصویب وزیر نفت منصوب می‌شوند. وی ادامه داد: مجموعه مقررات اداری و

مالک شریعتی:

سازمان مدیریت بهینه‌سازی و راهبردی انرژی باید ذیل ریاست جمهوری تشکیل شود

موفق بوده است این کار را نیز بکنید. شریعتی ادامه داد: تأکید قانونگذار در جزء ۲ ماده ۴۶ قانون برنامه این است که سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی به صورت فرابخشی تأسیس شود و رئیس این سازمان معاون رئیس جمهوری باشد. اگر این سازمان طبق نظر مجلس با اختیارات تعیین شده تشکیل نشود و ذیل سازمان برنامه برود، حتماً به اهداف خود نخواهد رسید و کاملاً بی‌فایده خواهد بود و مجلس عدم اجرای قانون برنامه را تحمل نخواهد کرد. وی همچنین در تذکری به هیئت رئیسه مجلس خواستار اعلام وصول طرح‌های نمایندگان شد.

در حال لغو غیرقانونی است. این نماینده مجلس در تذکری به دولت عنوان کرد: بر اساس ماده ۴۶ قانون برنامه، پیش‌نویس اساسنامه سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی تهیه شده و به دولت رفته است اما بر اساس اخبار رسیده متأسفانه سازمان برنامه به عنوان متولی تهیه پیش‌نویس اساسنامه، این سازمان مهم در حوزه مدیریت مصرف انرژی را ذیل خودش تعریف کرده است؛ این کار واقعا خطاست و تجربه انحصار طلبی سازمان برنامه در موضوع سازمان هدفمندی یارانه‌ها پیش چشم ماست. اگر سازمان هدفمندی یارانه‌ها ذیل سازمان برنامه

قوه قضاییه بابت برخورد محکم و قاطع با تخلف فرزندان معاون اول سابق قوه تشکر می‌کنم؛ کسانی که می‌گویند قوه قضاییه برخورد قاطع نمی‌کند یا با دانه درشت‌ها برخورد نمی‌کند این پرونده‌ها را نیز ببینند؛ البته منتظریم که به پرونده خود شخص ایشان نیز رسیدگی شود که ابهامات برطرف شود. وی در تذکر دیگری به رئیس سازمان اداری و استخدامی و رئیس جمهوری اظهار کرد: تداوم برخورد سیاسی سازمان اداری و استخدامی با مدیران انقلابی دولت شهید رئیسی قابل قبول نیست و متأسفانه به تذکر رئیس مجلس نیز توجه نشد و قراردادهای آنها

یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در تذکری با تأکید بر اینکه سازمان مدیریت بهینه‌سازی و راهبردی انرژی باید ذیل ریاست جمهوری تشکیل شود نه ذیل سازمان برنامه و بودجه عنوان کرد: تأکید قانونگذار در قانون برنامه هفتم پیشرفت این است که سازمان بهینه‌سازی و مدیریت راهبردی انرژی در صورت فرابخشی تأسیس شود و رئیس این سازمان معاون رئیس جمهوری باشد. به گزارش ایسنا، مالک شریعتی نماینده مردم تهران در مجلس شورای اسلامی در جلسه روز سه‌شنبه ۱۱ دی ۱۴۰۳ صحن مجلس در تذکری گفت: از

یادداشت

استفاده حداکثری از توان شرکت‌های داخلی برای اجرای طرح میتیرنگ

پویا معارفی

مجری طرح میتیرنگ و ماینورینگ شرکت ملی پالایش و پخش

فرآورده‌های نفتی

اولویت در تأمین تجهیزات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری سیستم‌های میتیرنگ شرکت‌های داخلی است. بر اساس تکلیف قانونی وزارت نفت در قانون برنامه هفتم توسعه و قوانین بودجه سنواتی برای اجرای طرح پایش لحظه‌ای زنجیره تولید تا توزیع فرآورده (میتیرنگ و ماینورینگ) زنجیره عرضه نفت خام به واحدهای پالایشی تا توزیع فرآورده‌های نفتی به سیستم‌های اندازه‌گیری دقیق تجهیز و همچنین مرکز پایش و ماینورینگ در شرکت ملی پالایش و پخش راه‌اندازی می‌شود. در این طرح پایش، ۸۶ نقطه جغرافیایی در شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران تعیین شده که باید به سیستم‌های اندازه‌گیری میتیرنگ مجهز شوند. در قالب اجرای این طرح، نفت‌خام ورودی به پالایشگاه‌ها، عمده فرآورده‌های تولیدی و ابتدا و انتهای خطوط لوله انتقالی به سیستم‌های میتیرنگ دقیق تجهیز شده و این فرآیند تا بخش‌های پایین‌دست که مصرف‌کنندگان عمده مانند نیروگاه‌ها را که خوراک مورد نیاز خود را از طریق خطوط لوله دریافت می‌کنند، شامل می‌شود. از طرف دیگر بازوهای بارگیری نفتکش‌های جاده‌پیما که سوخت را دریافت و به مبادی مصرف منتقل می‌کنند نیز در این طرح پایش و اندازه‌گیری لحظه‌ای قرار دارند. در حقیقت تمامی زنجیره تأمین و توزیع، از خروجی پالایشگاه‌های نفتی، خطوط انتقال فرآورده و انبارهای نفت مجهز به سیستم‌های اندازه‌گیری می‌شوند که این مهم خروجی انبارهای نفت تا مصرف‌کنندگان عمده نظیر نیروگاه‌های برق را نیز در بر می‌گیرد. با اجرایی شدن این طرح، در نیروگاه‌هایی که با خطوط لوله سوخت نفت‌گاز و نفت‌کوره را دریافت می‌کنند، سیستم میتیرنگ روی خطوط لوله نصب می‌شود و مابقی نیروگاه‌ها که سوخت‌شان از سوی نفتکش‌ها تأمین می‌شود، با نصب سیستم‌های پایش جغرافیایی مانند جی‌پی‌اس، کنترل و سنسش و ارزیابی می‌شوند. به این صورت که در ابتدای محل بارگیری که در واقع خروجی انبارهای نفت است، اندازه‌گیری از طریق بازوهای بارگیری مجهز به سیستم میتیرنگ انجام و افزون بر آن حجم تانکرها نیز به‌وسیله دیپ مخزنی بررسی می‌شود. این پایش از طریق ردیابی تانکر از طریق شبکه هوشمند تا مقصد ادامه یافته و اطلاعات تخلیه در مقصد راستی‌آزمایی می‌شوند.

اجرای شدن فاز نخست طرح میتیرنگ تا ۳ سال آینده

طرح سنسش و پایش زنجیره تأمین و توزیع فرآورده‌های نفتی در سه فاز تعریف شده است که طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده و بنا به تکلیف قانونی وزارت نفت، بنا داریم تا پایان سال ۱۴۰۴ بخش عمده مربوط به تجهیز خطوط لوله انتقال، اسکله‌ها و انبارهای تأسیسات مستقر در استان‌های مرزی را اجرایی کنیم. سایر بخش‌های مهم و اولویت‌دار در فاز اول این طرح تا پایان ۳۶ ماه تکمیل و فاز دوم و سوم در بازه‌های زمانی ۲۴ ماهه تا تجهیز تمام نقاط این شبکه عظیم عملیاتی خواهد شد. سیستم‌های ماینورینگ فعلی همه شرکت‌های تابع شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اجرایی شدن این طرح توسعه می‌یابد و اطلاعات مربوط به وضع فرآورده در خطوط لوله و مخازن انبارهای نفت را دریافت می‌کند و به مرکز ماینورینگ اصلی که در ستاد این شرکت قرار می‌گیرد، ارسال می‌کند. اطلاعات دریافتی از تمام شرکت‌ها به‌صورت برخط در این مرکز مورد ارزیابی قرار گرفته و با استفاده از تحلیل‌های مبتنی بر هوش مصنوعی، شبکه تأمین و توزیع آسیب‌شناسی شده و امکان هرگونه سوءاستفاده احتمالی از انواع فرآورده‌های نفتی را کاهش می‌دهد.

سرمایه‌گذاری ۲۲۰ میلیون دلاری در طرح میتیرنگ فرآورده‌های نفتی

اولویت در تأمین تجهیزات نرم‌افزاری و سخت‌افزاری سیستم‌های میتیرنگ شرکت‌های داخلی است، خوشبختانه در بخش خصوصی نیز در زمینه طراحی و ساخت سیستم‌های میتیرنگ و ابزار دقیق، همچنین نرم‌افزارهای مربوطه سیستم‌های ماینورینگ و هوشمندسازی شبکه فعالیت‌های خوبی صورت گرفته، به‌گونه‌ای که در راستای حمایت از تولید داخل و تأمین بخشی از نیازمندی‌های طرح مذکور از تجربیات و تولیدات شرکت‌های داخلی استفاده حداکثری خواهد شد. سرمایه‌گذاری اولیه طرح پایش لحظه‌ای زنجیره تأمین و توزیع فرآورده‌های نفتی حدوداً رقمی بالغ بر ۲۲۰ میلیون دلار است و سرمایه موردنیاز این پروژه با برآورد احجام کار در مراحل اجرا به‌صورت دقیق نهایی شده است و از محل منابع داخلی، حساب سرمایه‌گذاری نفت و گاز و سایر روش‌های تأمین مالی تأمین خواهد شد. با داشتن اطلاعات دقیق و تحلیل‌های مبتنی بر هوش مصنوعی، نقاط مستعد قاچاق سوخت سریع‌آزمایی می‌شود، افزون بر آن در عملیات روزمره شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی به‌منظور پیش‌بینی تعادل در شبکه توزیع هنگام پیک مصرف می‌توان از این اطلاعات موثق و دقیق بهره برد و نتایج و تحلیل‌های حاصله این امکان را فراهم می‌کند تا در زمان‌های ویژه، عرضه سوخت خودروها در کشور با مشکل روبه‌رو نشود و ریسک کاهش عرضه فرآورده در استان‌ها را نیز نداشته باشیم.

رئیس جمهوری:

عزم دولت برای مبارزه با قاچاق سوخت جدی است

به‌صورت روزانه و هفتگی موضوع حل ناترازی در حوزه انرژی را پیگیری می‌کنیم و در نشست‌های مشترک با دانشگاهیان و فعالان بخش خصوصی،

ضمن تشریح موضوع ایجاد بحران‌های بین‌المللی، به مهم‌ترین موضوع کشور یعنی بحث ناترازی در حوزه انرژی نیز اشاره و تصریح کرد: در دولت

اقتصادی خواست با همیاری دولت و حضور در این سفرها، زمینه گسترش و توسعه فعالیت‌های اقتصادی با دیگر کشورها را تقویت کنند. رئیس‌جمهوری

رئیس‌جمهوری با تأکید بر اینکه عزم دولت برای مبارزه با قاچاق سوخت جدی است، گفت: منابع سوخت کشور به‌صورت قاچاق از مرزها خارج می‌شود، از این رو دولت با عزم جدی، مقابله با این موضوع را در دستور کار دارد. به گزارش دانش نفت به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، مسعود پزشکیان روز سه‌شنبه، ۱۱ دی در نشستی با اعضای اتاق بازرگانی ایران، ضمن استقبال از برگزاری نشست‌های مشترک میان دولت و بخش خصوصی، بر لزوم همکاری برای رفع مشکلات اقتصادی و کاهش فشار بر مردم تأکید و اظهار کرد: دولت برای ایجاد زمینه‌های لازم برای تسهیل فعالیت‌های بخش خصوصی عزم جدی دارد و باور داریم که با همکاری و همراهی یکدیگر از موانع و مشکلات پیش‌رو عبور خواهیم کرد. وی با اشاره به سفرهای خارجی اعضای هیئت دولت برای شرکت در مجامع یا دیدارهای بین‌المللی از فعالان

همراهی ملی با پویش ۲ درجه کمتر

شبکه گاز پایدار ماند و هیچ قطع گازی هم نداشتیم. این جمله کافی بود تا مهر تأییدی باشد بر موفقیت کمیته با عنوان «پویش ۲ درجه کمتر»؛ کمیته که با ابتکار دولت چهاردهم، همه را پای کار آورد تا در حرکتی جمعی، خود آغازکننده استفاده بهینه‌تر در مصرف گاز باشد و به‌عنوان یک الگو، مردم را هم به این اقدام ترغیب کند تا از زمستان زودهنگام و زودتر از راه رسید، عبوری آسان‌تر و مطمئن‌تر داشته باشیم.

به گزارش دانش نفت به نقل از هفته‌نامه مشعل، «پویش ۲ درجه کمتر» ابتدا به دعوت مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، سپس محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت از مردم برای مشارکت در این پویش آغاز شد. پس از آن، جمعی از مسئولان کشور با شرکت در این پویش، به‌منظور مصرف بهینه و تأمین سوخت زمستانی با انتشار پیام‌های تصویری و مکتوب، مردم را به همراهی با این پویش فراخواندند. اهمیت مصرف بهینه و صحیح گاز به حدی بود که موضوع پویش ۲ درجه کمتر به تریبون نماز جمعه هم رسید و حجت الاسلام والمسلمین سید محمدحسن ابوترابی‌فرد را بر آن داشت که ضمن قدردانی از مردم برای شرکت در این حرکت جمعی و کاهش ۳۵ تا ۴۰ میلیون مترمکعبی گاز، این امر خدابندانه را همچنان ادامه دهند.

چرا پویش ۲ درجه کمتر؟

موضوع ناترازی گاز که از همان نخستین روزهای استقرار دولت چهاردهم به‌عنوان یکی از دغدغه‌های اصلی مطرح شد، تنها در حد طرح مسئله باقی نماند و ضرورت حل آن با در دستور کار قرار گرفتن این مهم و در پی آن با انجام اقدام‌های مختلف، از کلدوازه‌ها و برنامه‌های اصلی محسن پاک‌نژاد به‌عنوان وزیر نفت دولت چهاردهم بوده است. وزیر نفت، نخستین موضوع در حوزه ایرچالش‌های پیش روی صنعت را ناترازی در تولید و مصرف گاز اعلام کرده و گفته بود: پیش‌بینی می‌شود زمستان امسال در اوج مصرف با ۲۵۰ میلیون مترمکعب ناترازی گاز روبه‌رو شویم و این یعنی معادل تولید حداقل ۸ تا ۹ فاز پارس جنوبی. در این میان اگرچه سرما زودهنگام آغاز شد، وزارت نفت دولت چهاردهم از همان آغاز فعالیت خود در مراد امسال، شرکت‌های تابع را تمام‌قد برای حل ناترازی گاز مأمور کرد تا ماه‌های پیش رو، بدون دغدغه و نگرانی از تأمین سوخت مورد نیاز بخش‌های

کارخانه ۳۱۰۰-NGL با هدف جمع‌آوری گازهای مشعل منطقه دهلران، راه‌اندازی ایستگاه‌های تقویت فشار در حال ساخت شامل ایستگاه‌های تقویت فشار هما، وراوی و ایستگاه‌های پیش‌تراکم ۹۰۰ و ۱۰۰۰، تکمیل فاز ۱۱ پارس جنوبی، اجرای طرح‌های زودهنگام میدان‌های دی، آغار، توس، خارتنگ با ظرفیت ۲۳

میلیون مترمکعب در روز، همچنین انعقاد قرارداد آغاز فعالیت اجرایی واحدهای نهم‌زدایی پالایشگاه فرایند و شیرین‌سازی پالایشگاه پارسیان با ظرفیت ۴۰ میلیون مترمکعب در روز و برنامه‌های کوتاه‌مدت جمع‌آوری گازهای مشعل با ظرفیت ۴ میلیون مترمکعب در روز را شامل می‌شود. راه‌اندازی پویش ۲ درجه کمتر را می‌توان یک همراهی ملی تلقی کرد. مردم در همه دوره‌ها از حضور در جبهه‌های نبرد در جنگ تحمیلی گرفته تا سازندگی و آبادانی، از کمک به زلزله‌زدگان و آسیب دیدگان در حوادث طبیعی گرفته تا کمک به هموعان خود در فراسوی مرزها نشان داده‌اند همیشه برای همراهی آماده‌اند و در پویش منهای ۲ درجه هم بر این همراهی مهر تأیید زدند. کارکنان هفته‌نامه مشعل نیز ضمن ملحق شدن به پویش ۲ درجه کمتر از یکپایک مخاطبان دعوت می‌کنند به این پویش ملحق شوند تا همه ما در فرآیند مدیریت مصرف مؤثر واقع شویم و این روزهای سرد زمستانی را با آسایشی بیشتر از سر بگذرانیم.

دیگر اقدام‌ها آنها نیز در حل این بحران مؤثر واقع و نقش‌آفرین شوند. می‌توان گفت تمام عواملی را که به کمپین ۲ درجه کمتر ملحق شدند، باید یار و یاریگر کارکنان صنعت نفت در اقصی نقاط کشور که شبانه‌روز در حال تلاش برای پایداری شبکه گاز هستند، دانست.

تأثیر کاهش ۲ درجه

طبق اعلام محسن پاک‌نژاد، وزیر نفت در ۲۴ آذر در بازدید از دیسپچینگ شرکت ملی گاز ایران، با کاهش ۲ درجه‌ای دمای مصرف، در بخش خانگی و تجاری ۵۰ تا ۶۰ میلیون مترمکعب صرفه‌جویی در مصرف گاز محقق خواهد شد که می‌تواند مانع از افت فشار در نقاط انتهایی شبکه گاز شود. وزارت نفت افزون بر برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت به‌منظور عبور امن و مطمئن از زمستان امسال مأموریت‌ها و به‌تبع آن اقدام‌های مختلفی را در بازه‌های زمانی یک ساله و چهار ساله برای بخش‌های مصرف در جهت کمک به رفع ناترازی گاز در دستور کار قرار داده است. آنچه در برنامه در زمینه حل ناترازی تولید و مصرف گاز در مقطع یک ساله مورد توجه قرار گرفته است اجرای مستمر پروژه‌های نگهداشت میدان‌های گازی از جمله حفاری‌های تعمیراتی و درون میدانی در میدان گازی پارس جنوبی به‌منظور افزایش تولید نهایی روزانه ۶ میلیون مترمکعب گاز، احداث مجموعه‌های جمع‌آوری و تفکیک تابناک دی و آغار، راه‌اندازی

بین‌المللی، سال ۲۰۲۳ با تولید ۲۹۲ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی، پس از آمریکا و روسیه، در رتبه سوم تولیدکنندگان برتر گاز در جهان قرار گرفته، اما مجموعه‌ای از عوامل مختلف آن را با معضل ناترازی گاز همراه ساخته است. در یک نمونه مصرف گاز طبیعی ایران به‌عنوان سومین تولیدکننده گاز، ۳۵ برابر دنیاست و طبق پیش‌بینی‌ها، دمای هوا امسال، نزدیک به منفی ۴ درجه سردتر است و این موضوع به معنای روزانه ۱۰۰ میلیون مترمکعب افزایش مصرف گاز. این میزان مصرف نیازمند مدیریت است و می‌رود به‌عنوان یکی از مصرف‌کنندگان عمده در کنار توجه متولیان به روزآمدی تجهیزات گرمایشی، تجهیزات ساختمانی و تجهیزات نیروگاهی می‌توانند ایفاگر نقش مهمی باشند.

هر ایرانی یک یاریگر صنعت نفت

اگرچه موضوع ناترازی گاز برای کشوری که دومین دارنده ذخایر بزرگ گازی و سومین تولیدکننده آن در جهان است، شاید چندان ملموس نباشد، اما نباید از نظر دور داشت که نبود موازنه تولید و مصرف، یکی از عوامل ایجاد ناترازی گاز و نیازمند همکاری و مشارکت همه‌جانبه برای عبور از فصل سرد است و همه می‌باید در مدیریت آن نقش‌آفرینی کنند. همین موضوع را می‌توان از دلایل اصلی در ایجاد پویش ۲ درجه کمتر دانست که به موازات دیگر اقدام‌ها، مردم هم پای کار آمده و در مشارکت همگانی به موازات

ناترازی از کجا آمد؟

ایران با آنکه دومین دارنده ذخایر گازی دنیا شناخته می‌شود و مطابق آمارهای

اخبار

محمد شریعتمداری، رئیس جدید هیئت مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پتروشیمی شد

در جلسه هیئت مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پتروشیمی که مصادف با روز ملی صنعت پتروشیمی بود، دکتر محمد شریعتمداری، با کسب اکثریت آراء به عنوان رئیس جدید هیئت مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت پتروشیمی انتخاب شد. مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس در حاشیه این جلسه روز ملی صنعت پتروشیمی را به سربازان خط مقدم جنگ اقتصادی تبریک گفت.

پیشرفت طرح صنایع پلیمر گچساران از ۴۰ درصد عبور کرد

پیشرفت پروژه پلی اتیلن سنگین گچساران به ۴۰.۳۹ درصد و پیشرفت مهندسی این طرح به ۸۲.۲۵ درصد رسید. به گزارش روابط عمومی شرکت صنایع پلیمر گچساران، این پیشرفت در حالی حاصل شده که پیش بینی می شود با تأکیدات ویژه دکتر شریعتمداری مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس مبنی بر رفع چالش های تامین مالی پیش روی پروژه ها و همچنین با توجه به آغاز حمل دومین محموله خرید خارج از کشور این شرکت از مبدا و شروع تحویل به سایت تجهیزات ثابت این پروژه ظرف یک ماه آینده شاهد پیشرفت قابل توجهی در این طرح در زمستان ۱۴۰۳ باشیم. گفتنی است، بر اساس برنامه ریزی صورت گرفته این پروژه تا پایان ۱۴۰۴ به مرحله بهره برداری می رسد.

بارشد ۳۵ درصدی صادرات پتروشیمی بندر امام، از مرز یک میلیون تن گذشت

پتروشیمی بندر امام به عنوان یکی از راهبردی ترین واحدهای تولیدی کشور، در ۹ ماه نخست سال ۱۴۰۳ موفق به صادرات یک میلیون و شش هزار تن محصول به بازارهای بین المللی شده که نسبت به مدت مشابه سال قبل رشد ۳۵ درصدی را نشان می دهد.

به گزارش روابط عمومی پتروشیمی بندر امام، این پتروشیمی از یک سو نیازهای حیاتی بازار داخلی را تامین می کند و از سوی دیگر با صادرات بخشی از تولیدات خود، به تقویت ارزآوری و توسعه اقتصادی کشور در شرایط تحریم کمک مضافتی می کند. همچنین درآمد حاصل از صادرات این مجتمع در سال جاری تاکنون به رقمی بالاتر از ۶۵۰ میلیون دلار رسیده است. این میزان درآمد، نتیجه بهره گیری بهینه از ظرفیت های تولیدی و رویکرد هدفمند در بازارهای بین المللی است. در آذرماه سال جاری، این مجتمع توانست با صادرات ۷۰ هزار تن محصول، ۴۶ میلیون دلار ارزآوری برای کشور به همراه داشته باشد. شایان ذکر است که در سال گذشته نیز، یعنی سال ۱۴۰۲، پتروشیمی بندر امام موفق به صادرات بیش از یک میلیون تن محصول شد و نقشی کلیدی در تامین منابع ارزی کشور ایفا کرد.

ارتقای سطح سلامت کارکنان اولویت شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس تزریق اولین دوز از واکسن هپاتیت B
اولین مرحله تزریق واکسن هپاتیت نوع B با حضور مدیران و کارکنان شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس در محل ساختمان مرکزی ستاد انجام شد.

به گزارش روابط عمومی شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس، رئیس سلامت و طب صنعتی شرکت، ضمن اشاره به رهنمودهای مدیرعامل شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس در جهت «ارتقای سلامت کارکنان به عنوان یکی از اولویت های مهم شرکت» به اهمیت واکسیناسیون کارکنان و ایجاد ایمنی در مقابل این بیماری پرداخت. حسین خسروآبادی اظهار داشت: یکی از مسائل مهم در حوزه بهداشت عمومی و سلامت کارکنان مصونیت در برابر بیماری های واگیردار نظیر هپاتیت B ماست که در این راستا اولین مرحله واکسیناسیون در تاریخ ۱۱ دی ماه برای کارکنان انجام شد و دوره دوم و سوم به ترتیب ۱ و ۶ ماه پس از دوره اول انجام خواهد شد. وی خاطر نشان کرد: این برنامه نه تنها نمایانگر تعهد شرکت به سلامت فردی کارکنان است؛ بلکه گامی مؤثر در جهت ایجاد محیط کار سالم تر و ایمن تر و ترویج فرهنگ مراقبت از خود و دیگران به شمار می رود.

خبرهای خوش برای سهام داران بوعلی کل در آمد سال گذشته «بوعلی» در ۹ ماهه اسامال محقق شد

با افزایش ۱۳ درصدی، تولید پتروشیمی بوعلی سینا تا پایان پاییز به ۸۹ درصد ظرفیت سال رسید. گزارش فعالیت ماهانه شرکت پتروشیمی بوعلی سینا با نماد «بوعلی» در بازار سرمایه نشان می دهد این شرکت تا پایان پاییز علاوه بر تحقق کل درآمد سال گذشته، تولید خود را به میزان ۸۹ درصد ظرفیت سال رسانده است. پتروشیمی بوعلی سینا، دومین تولیدکننده بزرگ اروماتیک ایران، در ۹ ماهه نخست سال ۱۴۰۳، موفق به ثبت درآمدی معادل ۵۲ هزار و ۵۲۵ میلیارد و ۵۶۶ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۳۹ هزار و ۹۱ میلیارد و ۶۱۷ میلیون و ۴۰۰ هزار تومان، ۳۴ درصد افزایش درآمد تا پایان پاییز را نشان می دهد و چشم انداز روشنی را پیش روی سهام داران قرار می دهد. در ۹ ماهه سال جاری، علاوه بر رشد بیش از ۳۴ درصدی، مجموع درآمد این شرکت ۹۹.۵ درصد از کل درآمد کسب شده در سال ۱۴۰۲ را محقق کرده که به معنای عبور از کل میزان درآمد سال قبل از ابتدا تا انتهای زمستان دارد. این افزایش درآمد ناشی از بهره برداری بهینه از ظرفیت های موجود، افزایش تولید و شناسایی بازارهای جدید بوده است. یکی از نقاط عطف مهم پتروشیمی بوعلی سینا در ۱۴۰۳، افتتاح واحد پارازایلین در تیرماه اسامال بوده که این واحد تولیدی توانسته است تولید پارازایلین را به ۱۷۸ هزار و ۷۹۱ تن برساند. این خبر می تواند تأثیر مثبتی بر روند شرکت های وابسته به خوراک پارازایلین شرکت پتروشیمی داشته باشد.

پتروشیمی هنگام عصای دست صنعت دارویی کشور شد

با دستور ویژه محمد شریعتمداری

در حالی که ناترازی انرژی موجب کاهش و یا قطع خوراک برخی واحدهای تولیدکننده آمونیاک شده و مصرف کنندگان این محصول بویژه در صنایع دارویی را با مشکلاتی مواجه کرده، با دستور ویژه مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس، آمونیاک پتروشیمی هنگام چند برابر تمهیداتش در بازار داخلی عرضه شد. به گزارش روابط عمومی پتروشیمی هنگام، به دنبال درخواست شرکت های دارویی و غذایی از پتروشیمی هنگام برای تامین آمونیاک مورد نیاز، محمد شریعتمداری بر تامین خوراک مورد نیاز برای تولید و عرضه محصول به صنایع دارویی و غذایی، تأکید ویژه کرد.

در پی این دستور و با

پیگیری های ویژه بیگربگی مدیرعامل پتروشیمی هنگام و رایزنی های صورت گرفته با نهادهای بالادستی، خوراک مورد نیاز تامین شد و این شرکت موفق به عرضه محصول آمونیاک هشت برابر تمهیداتش برای تامین نیاز شرکت های دارویی و صنایع داخلی شد. گفتنی است، آمونیاک در صنعت داروسازی به عنوان ماده ای واسط و تنظیم کننده pH در فرآیندهای شیمیایی استفاده می شود و در برخی مراحل سنتز داروها به بهبود واکنش های شیمیایی کمک می کند و نقش مهمی در فرآوری و تولید داروهای پیچیده دارد. همچنین آمونیاک در فرایند تولید صنایع غذایی و نیز در صنعت کشاورزی استفاده های متعددی دارد.

برای نخستین بار در صنعت پتروشیمی کشور و با هدف کاهش ناترازی انرژی

صرفه جویی ۱۰ میلیون متر مکعب گاز، ارمغان استفاده از عایق های آبروژل در پتروشیمی اروند

میزان صرفه جویی نه تنها در کاهش هزینه های تولید مؤثر است، بلکه در کاهش فشار بر منابع انرژی کشور و جلوگیری از هدررفت آن ها نیز نقشی حیاتی دارد.

تربخ سریع بازگشت سرمایه

با توجه به تأثیرات قابل توجه در کاهش مصرف انرژی، بازگشت سرمایه این پروژه در کمتر از دو ماه به وقوع پیوسته است. این رقم نشان دهنده تأثیر مثبت استفاده از فناوری های نوین در کاهش هزینه های عملیاتی و افزایش بهره وری است. گفتنی است، آبروژل ها به دلیل داشتن ضریب انتقال حرارت بسیار پایین، از بهترین عایق ها در زمینه جلوگیری از اتلاف انرژی هستند. این ویژگی ها باعث شده است که این نوع عایق ها، در مقایسه با سایر عایق های مشابه جهانی، به گزینیه ای مناسب برای استفاده در صنایع با مصرف انرژی بالا تبدیل شوند. استفاده از این فناوری در پتروشیمی اروند، موجب کاهش چشمگیر در مصرف انرژی و هزینه ها شده و به عنوان یک راهکار بلندمدت برای بهینه سازی مصرف انرژی در صنایع شناخته شده است.

صرفه جویی ۱۰ میلیون متر مکعب گاز

شرکت پتروشیمی اروند با به کارگیری این عایق های نانو در فرآیندهای تولیدی، توانسته به طور سالانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی صرفه جویی کند. این

استفاده از این فناوری در پتروشیمی اروند نه تنها به کاهش هزینه ها و بهبود کارایی تولید کمک کرده، بلکه در راستای حفاظت از منابع انرژی کشور نیز مؤثر واقع شده است.

آبروژل که در صنایع مختلف به عنوان یکی از کارآمدترین عایق ها شناخته شده اند، به دلیل ضریب انتقال حرارت بسیار پایین، توانسته اند به طور مؤثری از اتلاف انرژی جلوگیری کنند. در نتیجه،

شرکت پتروشیمی اروند با استفاده از فناوری پیشرفته نانو به کمک شرکت های دانش بنیان و به کارگیری عایق های آبروژل برای نخستین بار در صنعت پتروشیمی کشور، موفق به صرفه جویی سالانه ۱۰ میلیون متر مکعب گاز با هدف کاهش ناترازی انرژی در خطوط و تجهیزات خود شده تا ضمن بهینه سازی مصرف انرژی، کاهش هزینه ها و محافظت از منابع طبیعی کشور در این واحد صنعتی در اولویت قرار گیرد.

به گزارش روابط عمومی پتروشیمی اروند، این پتروشیمی با استفاده از عایق های آبروژل که توسط شرکت های دانش بنیان داخلی سازی شده، به عنوان یکی از راهکارهای نوین و مؤثر در صنعت پتروشیمی، توانسته با کاهش هدررفت انرژی در سیستم های تولیدی، میزان قابل توجهی گاز طبیعی را در فرآیندهای مختلف ذخیره سازی کند. این پروژه در راستای تلاش های شرکت برای کاهش ناترازی انرژی و بهبود بهره وری مصرف منابع انرژی صورت گرفته است. عایق های

نوآوری و فناوری های دانش بنیان، محور اصلی نمایشگاه پتروکم

لزوم ورود شرکت های دانش بنیان به تولید محصولات زنجیره ارزش پروپیلن

نمی دهند. در نتیجه تولید این محصولات نیازمند ورود شرکت های دانش بنیان و سرمایه گذاری در این حوزه است. فتاحی بیان کرد: خوراک اصلی این محصولات، پروپیلن بوده و معمولاً حجم تولید این محصولات، نسبتاً پایین است. با توجه به اینکه فرایند انتقال و تامین پروپیلن دشوار است، همچنین، خوراک های میان دستی قابلیت انتقال ندارند و باید به سرعت به محصولات پایین دستی تبدیل شوند. در نتیجه، یکپارچگی واحدهای تولید و اتخاذ فرآیندهایی جهت بهبود این موضوع، یکی از ضروریات صنعت پتروشیمی ایران است. وی در پایان عنوان کرد: بنابراین، می بایست مسائلی همچون فعالیت های یکپارچه هلدینگ های پتروشیمی، تعریف پارک های پتروشیمی و اتخاذ سیاست صنعتی مورد بررسی قرار گیرد. با توجه به اینکه موضوع اصلی نمایشگاه پتروکم، مواردی همچون نوآوری در صنعت پتروشیمی، توسعه فناوری های دانش بنیان و بررسی چالش های زنجیره تامین و فرآیندهای یکپارچه است و حضور کارشناسان در این نمایشگاه، می تواند نقش مؤثری در پیشبرد این اهداف داشته باشد.

این کارشناسان صنعت پتروشیمی ادامه داد: این محصولات، فرایند تولید پیچیده ای داشته و لایسنسورهای جهانی، به راحتی فرایند تولید این محصول را در اختیار شرکت های ایرانی قرار

دولار از واردات محصولات پتروشیمی به زنجیره ارزش پروپیلن اختصاص داشته و محصولاتی همچون سوپر جاذب ها، پلی اورتان ها و آکریلونیتریل، از طریق واردات تامین می شوند.

این موضوع سرمایه گذاری گسترده بر بخش های محدودی از زنجیره به واسطه وجود خوراک همچون متان و اتان و عدم توسعه زنجیره های متنوع پایین دستی بوده است. در حال حاضر بیش از ۱ میلیارد

یک کارشناس صنعت پتروشیمی، توسعه فناوری های دانش بنیان و نوآوری در صنعت پتروشیمی را مستلزم یکپارچگی و هماهنگی در سطح کلان دانست و برگزاری نمایشگاه پتروکم را بستری مهم برای تبادل دانش و تجربیات در این زمینه بیان کرد.

به گزارش ستاد خبری رویداد ایران پتروکم، میثم فتاحی، دربارۀ وضعیت پتروشیمی ها اظهار داشت: در یک دهه گذشته، شاهد رشد ۳۰ میلیون تنی ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی، بودیم. این در حالی است که تا اواسط دهه ۹۰ ظرفیت تولید صنعت پتروشیمی به حدود ۶۰ میلیون تن رسیده است و در حال حاضر ۹۶ میلیون تن در سال برآورد می شود.

وی ادامه داد: البته انتظار می رود ارزش بازار صادراتی محصولات پتروشیمی نیز صعودی باشد و عمده محصولات صادراتی متمرکز بر پلی اتیلن، اوره، متانول و گاز مایع نباشد؛ چراکه در حال حاضر شاهد روند افزایشی، واردات محصولات پتروشیمی به ارزش بیش از ۲ میلیارد دلار در سال هستیم. فتاحی تصریح کرد: علت اصلی

گزارش دانش نفت از بازدید دکتر بور، معاون وزیر نفت از پروژه‌های مهم گازی شرق کشور؛

هدف؛ افزایش ظرفیت تولید و حفظ پایداری گاز در شرق کشور

محسن آقایی

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با حضور در منطقه شرق کشور از میدان گازی توس، دکل ۹۱ فتح، مرکز اندازه‌گیری CMF، چاه‌های ۴۷ و ۸۵ خانگیران بازدید و در نشست تخصصی، طرح‌های تولید و توسعه شرکت نفت و گاز شرق را بررسی کرد.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی نفت ایران، حمید بور روز شنبه (هشتم دی) با حضور در منطقه عملیاتی خانگیران و بررسی پروژه‌های در حال اجرا و طرح‌های توسعه‌ای، بر اهمیت افزایش ظرفیت تولید و حفظ پایداری گاز در شرق کشور تأکید کرد. بور در ابتدای این بازدید یک روزه به همراه فرخ علیخانی، مدیر نظارت بر تولید نفت و گاز این شرکت و هیئت همراه از میدان گازی توس بازدید کردند. این بازدید با هدف بررسی وضع توسعه میدان گازی توس و ارزیابی عملکرد پروژه‌های مرتبط با آن در جهت تقویت ظرفیت‌های تولید گاز کشور انجام شد.

بازدید از دکل ۹۱ فتح در میدان توس
مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در ادامه به همراه هیئت همراه از دکل ۹۱ فتح شرکت ملی حفاری ایران که در میدان گازی توس فعالیت می‌کند، بازدید کرد. در این بازدید ارزیابی وضع عملیات حفاری و روند پیشرفت پروژه در این میدان بررسی شد. معاون وزیر نفت همچنین با هدف بررسی فرآیندهای اندازه‌گیری و ارزیابی دقت سیستم‌های اندازه‌گیری در بخش‌های

مختلف تولید گاز در مرکز اندازه‌گیری (CMF) شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق حضور یافت. مرکز اندازه‌گیری CMF نقشی حیاتی در فرآیند تولید دارد، زیرا این مرکز به‌طور دقیق پارامترهای کلیدی مانند میزان تولید، فشار، دما و کیفیت مواد تولیدی را اندازه‌گیری و ثبت می‌کند. اطلاعات دقیق و به‌نگام این مرکز به مدیریت بهینه تولید، ایمنی سیستم‌ها و تصمیم‌گیری‌های راهبردی کمک می‌کند.

بازدید از چاه ۴۷ و ۸۵ خانگیران
بازدید از چاه ۴۷ میدان گازی خانگیران با هدف بررسی وضعیت تولید و عملکرد این چاه و ارزیابی اقدام‌های اجرایی در راستای بهره‌برداری بهینه از ذخایر گازی منطقه نیز از دیگر

برنامه‌های این سفر یک روزه مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به شرق کشور بود. چاه ۸۵ میدان گازی خانگیران که به‌تازگی با تلاش‌های فشرده وارد مدار تولید شده است، اکنون با تولید روزانه بیش از یک میلیون مترمکعب گاز، نقشی حیاتی در تأمین گاز موردنیاز زمستان امسال ایفا می‌کند. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در بازدید از این چاه، ضمن بررسی عملکرد آن، سیستم‌ها و تصمیم‌گیری‌های راهبردی کمک می‌کند.

برگزاری جلسه بررسی طرح‌های تولید و توسعه در شرکت نفت و گاز شرق
در پایان این سفر، نشست با محوریت بررسی چگونگی اجرای طرح‌های تولید و توسعه در شرکت بهره‌برداری نفت و گاز

شرق با حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و مدیران ارشد این مجموعه برگزار شد و راهکارهای افزایش تولید و بهبود فرآیندهای عملیاتی مورد بحث و تبادل نظر قرار گرفت.

ضرورت تقویت ذخیره‌سازی گاز در منطقه شرق کشور

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با اشاره به اهمیت تقویت مدیریت فنی و ذخیره‌سازی گاز، بر آینده‌نگری در بهره‌برداری از مخازن تأکید کرد و گفت: باید با تلاش مضاعف، تأمین گاز استان‌های شمال شرقی کشور در زمستان پیش‌رو بدون مشکل انجام شود. به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی نفت ایران، حمید بور روز شنبه (هشتم دی) در نشست تخصصی

در منطقه عملیاتی خانگیران به بررسی طرح‌های تولید و توسعه شرکت نفت و گاز شرق پرداخت. وی در این نشست با قدرانی از تلاش‌ها و انضباط کاری کارکنان نفت و گاز شرق اظهار کرد: توجه به مسائل رفاهی خانواده‌های کارکنان و آموزش فرزندان آنان، به‌ویژه در مناطق دورافتاده‌ای مانند سرخس، از اولویت‌های مهم است که نباید نادیده گرفته شود. مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با تأکید بر ضرورت تقویت مدیریت فنی منطقه و ارائه راهکارهای عملیاتی برای افزایش طول عمر مخازن گاز گفت: باید با آینده‌نگری و پیش از کشف مخازن جدید، راهکارهای تازه‌ای برای بهبود مدیریت فنی عملیاتی این منطقه پیدا کنیم تا بهره‌وری افزایش یابد و ذخیره‌سازی گاز با جدیت

بیشتری در دستور کار قرار گیرد. بور در ادامه به تأمین گاز استان‌های شمال شرقی کشور در زمستان پیش‌رو اشاره کرد و افزود: با توجه به پیش‌بینی یک زمستان سرد و خاص، باید تلاش مضاعفی انجام دهیم تا انتقال گاز به این استان‌ها بدون مشکل انجام شود. مشهد به‌عنوان شهری توریستی و زیارتی، نقش مهمی در این زمینه دارد. با همکاری هتل‌ها در کاهش مصرف گاز، می‌توان به همت ملی برای مدیریت مصرف سوخت کمک کرد. گفتنی است مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران پیش از این نشست، با حضور در منطقه شرق کشور از میدان گازی توس، دکل ۹۱ فتح، مرکز اندازه‌گیری CMF و چاه‌های ۴۷ و ۸۵ خانگیران بازدید کرد.

یادداشت

یارانه سوخت به نفع قاچاقچیان!

حمید معروف‌خانی

رئیس هیئت مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی

راهکار اساسی و اصولی برای جلوگیری از قاچاق سوخت؛ حذف یارانه‌ها با مکانیزم درست است. اگر به یکباره نتوانیم به این هدف برسیم حداقل باید عزم و تصمیم آن وجود داشته باشد که در یک برنامه چند ساله یارانه را حذف کنیم و به شیوه مفید و صحیح و بدون هدررفت توزیع آن صورت گیرد. در ارزیابی قاچاق سوخت و راهکارهای جلوگیری از آن بایستی اظهار داشت: متأسفانه به خاطر یارانه وحشتناکی که در حوزه سوخت داریم سال‌هاست که پدیده قاچاق در کشور خصوصا در نقاط مرزی که فاصله قیمتی ۳۰ تا ۴۰ برابر می‌شود؛ رخ می‌دهد. راهکار اساسی و اصولی برای جلوگیری از قاچاق سوخت؛ حذف یارانه‌ها با مکانیزم درست است. اگر به یکباره نتوانیم به این هدف برسیم حداقل باید عزم و تصمیم آن وجود داشته باشد که در یک برنامه چند ساله یارانه را حذف کنیم و به شیوه مفید و صحیح و بدون هدررفت توزیع آن صورت گیرد. قاچاق سوخت هدررفت یارانه است که از سرمایه ملی مردم کسر می‌شود. راهکار اساسی و جدی این است که در یک برنامه مدون و مشخص طی یک بازه زمانی قاچاق از بین برود، راهکار کوتاه‌مدت هم اینکه ابزارهای نظارتی توزیع را قوی‌تر کنیم، به گفته رئیس‌جمهور وقتی تولیدکننده و توزیع‌کننده سوخت هر دو یک نهاد و سازمان است؛ متوجه می‌شویم برخی گپ‌ها وجود دارد از جمله اینکه یارانه‌هایی که به کارگاه‌های صنعتی که گاز و برق ندارد، تعلق می‌گیرد درست محاسبه و تخصیص داده نمی‌شود و در نتیجه درست هم استفاده نمی‌شود. درباره تأثیر قاچاق سوخت روی اقتصاد و معیشت مردم بایستی خاطرنشان کرد: به طور کلی قاچاق در واقع هدررفت یارانه‌ای است که باید به مردم تعلق گیرد و در جای درست مصرف شود که نتیجه این هدررفت ناترازی اقتصادی، افزایش تورم، عدم رشد اقتصادی و مضللات اجتماعی است، در نتیجه به طور غیرمستقیم همه این آثار مخرب را در پی دارد. یکی از راهکارها اینکه سهمیه‌ها حذف و به جای آن به این کارگاه‌ها یارانه نقدی پرداخت شود تا خودشان زیرساخت لازم را برقرار کنند، عبارت دیگر نباید خود سوخت را تحویل دهیم تا این اتفاقات نیفتد. دلیل عمده دیگر بحث قاچاق این است که فرآیند توزیع و تحویل در نیروگاه‌ها هم درست نیست، این فرایند دستی و شخص‌محور است در نتیجه ممکن است ضریب خطا و اشتباه داشته باشد، پلمپ‌های هوشمند می‌تواند راهکار مناسبی باشد که نظارت توزیع را افزایش داده تا فرآورده‌ها در محل درست خود تحویل و به مصرف برسد. باید از قوانین ما در حوزه کنترل قاچاق پیشگیرانه نیست در نتیجه باید این قوانین اصلاح و وضع قوانین جدید داشته باشیم. درباره احتمال تغییر نرخ بنزین سوپر وارداتی بایستی بیان داشت: در صورت اجرا کار کارشناسی درستی است، طبق مصوبه هیات دولت بناسد که بخش خصوصی بنزین سوپر را وارد و به نرخ فوب خلیج فارس توزیع کند، در واقع در راستای حذف یارانه انرژی یک جامعه هدفی است که قشر مرفه هستند، درست نیست که همه اقشار به یک میزان از یارانه بهره‌مند شوند، عبارت دیگر باید یارانه این اقشار حذف و با نرخ آزاد بنزین تهیه کنند و این اقدام می‌تواند مقدمه‌ای باشد که قیمت بنزین معمولی و گازوئیل را هم اصلاح کنیم. تجربه اخیر کارت سوخت موفق نبود و هوشمندی و نظارت دقیق توزیع صورت نگرفت اما مشخصا با ابزارهای نوین و دیجیتالی می‌توان شیوه‌های دقیق‌تر و منظم‌تری مانند استفاده از پلاک خودرو، کارت ملی و یا گواهینامه را تعریف کرد. اکنون چند سناریو در حال بررسی است اما نهایی و ابلاغ نشده در هر حال اگر راهکارهای هدفمندتری برای توزیع یارانه در نظر گرفته شود هزینه اضافی و بوروکراسی تحمیل نخواهد شد.

۲ برابر شدن خدمات چاه‌پیمایی و تکمیل چاه در مناطق نفت‌خیز جنوب

رئیس اداره چاه‌پیمایی و تکمیل چاه شرکت ملی حفاری از افزایش ۱۰۰ درصدی حجم خدمات در میدان‌های نفتی و گازی تحت سرپرستی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب از ابتدای امسال تاکنون خبر داد. به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی حفاری ایران، سیدمحسن موسوی اظهار کرد: اداره چاه‌پیمایی و تکمیل چاه هم‌اکنون با دارا بودن ۱۰ گروه عملیاتی همزمان شمال پنج گروه خدمات چاه‌پیمایی و تکمیل چاه، چهار گروه خدمات سرچاهی و یک گروه خدمات نگهداشت چاه‌ها، ارائه خدمات به شرکت‌های متقاضی در مناطق خشکی و دریا کشور را به‌عهده دارد. وی افزود: اداره چاه‌پیمایی و تکمیل چاه شرکت ملی حفاری ایران با دارا بودن هفت دستگاه ثابت و سیار چاه‌پیمایی، چهار دستگاه ثبت دما و فشار الکترونیکی و دو دستگاه نمونه‌گیر تحت فشار، مجموعه متنوعی از همه خدمات چاه‌پیمایی و تکمیل چاه را عرضه می‌دارد. رئیس اداره چاه‌پیمایی و تکمیل چاه شرکت ملی حفاری بیان کرد: در این مدت با شناسایی و ریشه‌یابی نقاط ضعف و مشکل‌های فنی و اجرایی سال‌های گذشته و انجام اقدام‌های اصلاحی و پیشگیرانه برای ارائه خدمات مطلوب به متقاضیان اعم از شرکت‌های زیرمجموعه شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های بخش خصوصی، ساعات انتظار در مقایسه با قبل حدود ۹۷ درصد کاهش یافته است. موسوی با اشاره به تلاش جمعی کارکنان این مجموعه با وجود ثابت بودن ناوگان تجهیزات و نیروی انسانی گفت: در نتیجه تعامل مؤثر با شرکت‌ها و واحدهای متقاضی، خدمات ارائه‌شده امسال در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۴۰ درصد رشد داشته و در همین بازه زمانی تعداد عملیات‌های انجام‌شده در میدان‌های شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب در مقایسه با سال ۱۴۰۲، ۱۰۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد. وی تهیه و تدوین کتابچه دستورعمل (Procedure) استانداردها ارائه خدمات تعمیر و تکمیل چاه‌ها همراه با روندنامه (Flowchart) خدمات بیست‌گانه برای نخستین بار در کشور، تهیه و تدوین روش اجرایی اچ‌اس‌ئی (HSE)، خدمات تعمیر و تکمیل چاه‌ها با همکاری مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست، ارتقای کمی و کیفی خدمات از طریق بازسازی و نوسازی ناوگان عملیاتی متناسب با حجم بالای خدمات مورد نیاز واحدهای متقاضی و تلاش مستمر برای افزایش سهم بازار به‌ویژه در بخش چاه‌پیمایی و تکمیل چاه و خدمات نگهداشت چاه‌ها را از مهم‌ترین اولویت‌های برنامه‌های در دست انجام این اداره برشمرد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران تبیین کرد؛

هدف‌گذاری ایجاد واحد تخصصی هوش مصنوعی در شرکت ملی نفت ایران

مانیورینگ و پیاده‌سازی هوش مصنوعی در کسب‌وکار نیز از برنامه‌های آینده شرکت ملی نفت ایران است.

رسال ۱۳۱ طرح به دبیرخانه دومین رویداد دیجیتال‌سازی میدان‌های نفتی و گازی

محمد چهاردولی، رئیس دانشگاه صنعت نفت در ادامه از ارسال ۱۳۱ طرح به دبیرخانه دومین رویداد دیجیتال‌سازی میدان‌های نفتی و گازی خبر داد و اظهار کرد: این طرح‌ها از سوی ۳۰ داور بررسی شدند و از میان آنها، ۵۲ گروه دانشگاهی و شرکت دانش‌بنیان برای مصاحبه و معرفی گروه‌های برتر در چهار حوزه انتخاب شدند. وی افزود: برای اینکه جزو ۱۰ کشور برتر در حوزه هوش مصنوعی باشیم باید الزاماتی را در حوزه زیرساخت رعایت کنیم. برای مثال از سال ۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳ عربستان در حوزه هوش مصنوعی ۲۰ میلیارد دلار و ترکیه ۲۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده‌اند و ما فقط ۱۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده‌ایم که نیاز به توجه بیشتر در این حوزه است. در پایان این آیین از طرح‌های برتر دانشگاهی و شرکت‌های دانش‌بنیان شرکت‌کننده در رویداد دیجیتال‌سازی میدان‌های نفتی و گازی شهید تندگویان با اهدای لوح و نشان این رویداد قدرانی شد. گفتنی است که این طرح‌ها با بهره‌گیری از فناوری‌هایی نظیر هوش مصنوعی، اینترنت اشیا، واقعیت

اختتامیه رویداد رقابتی میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال برگزار شد

اختتامیه رویداد رقابتی میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال شهید تندگویان با حضور مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران برگزار شد. به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی نفت ایران، اختتامیه رویداد رقابتی میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال شهید تندگویان، یکشنبه (نهم دی) برگزار و طی آن از محققان و شرکت‌های برتر در این حوزه قدرانی شد. در طرح‌های مربوط به میدان نفتی دیجیتال (DOF)، سعی شده است با استفاده از ترکیبی از فناوری‌های نوظهور مانند هوش مصنوعی (AI)، اینترنت اشیا (IIOT)، واقعیت افزوده، اتصال تلفن همراه و فضای

مقام معظم رهبری ما باید در حوزه هوش مصنوعی جزو ۱۰ کشور برتر باشیم، گفت: شرکت ملی نفت ایران در این مسیر می‌تواند پیش‌تاز و پیش‌قدم باشد و همه تلاش ما بر این است تا با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام

شده به سمت دیجیتال کردن ۱۵ میدان نفتی و گازی برویم. وی افزود: تدوین سند حکمرانی شرکت ملی نفت ایران مبتنی بر هوش مصنوعی و برنامه‌ریزی برای انجام بیش از ۱۰۰ فعالیت شرکت‌های

سید مهدیا مطهری، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران نیز در این آیین با توضیح اینکه بر اساس مطالبات

برنامه‌ریزی برای دیجیتال کردن ۱۵ میدان نفتی و گازی

یادداشت

چرا ترکمنستان به ایران گاز نداد؟

رضا نوشادی

مدیر عامل شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران

موضوع قطع گاز صادراتی از ترکمنستان بیشتر از منظر اقتصادی مطرح است، به هر حال آنها برای گاز مشتری دارند و محدودیت‌هایی هم دارند، چون در فصل سرد مصرف گاز در کشور خودشان هم افزایش پیدا می‌کند، ضمن اینکه معمولاً در کشورهای به جا مانده از بلوک شرق قدیم تصمیمات به صورت متمرکز و شخص‌محور و نه گروهی اتخاذ می‌شود. درباره قطع گاز ترکمنستان و تاثیر آن بر ناترازی گاز در کشور بایستی اظهار داشت: ترکمنستان غیر از چند سالی که بین دو کشور دعوی حقوقی بر سر واردات گاز وجود داشت، سال‌ها یکی از منابع تامین گاز در شمال شرق کشور با اعداد مختلف از ۵ میلیون متر مکعب تا حدود ۲۰ و ۳۰ میلیون متر مکعب بوده است. عبارت دیگر ما همواره از ترکمنستان گاز را وارد و تعادل شبکه را برقرار می‌کردیم که اکنون این امکان را نداریم، قطع و وصل گاز ترکمنستان به طور خاص در مدیریت بین‌الملل پیگیری می‌شود، بنده در مذاکرات نبوده‌ام، اما برای تداوم دریافت گاز این کشور پیشنهادهایی برای ایجاد زیرساخت ارائه دادیم مبنی بر اینکه گاز ترش را از ترکمنستان تحویل بگیریم حتی اجرای پروژه و زیرساخت را هم به عهده گرفتیم اما در هر حال موضوع بر سر خرید و فروش گاز و مالک کالا ترکمن‌ها هستند، مختار هستند که این گاز را در اختیار ما قرار دهند یا خیر. موضوع قطع گاز صادراتی از ترکمنستان بیشتر از منظر اقتصادی مطرح است، به هر حال آنها برای گاز مشتری دارند و محدودیت‌هایی هم دارند، چون در فصل سرد مصرف گاز در کشور خودشان هم افزایش پیدا می‌کند، ضمن اینکه معمولاً در کشورهای به جا مانده از بلوک شرق قدیم تصمیمات به صورت متمرکز و شخص‌محور و نه گروهی اتخاذ می‌شود، البته مبنی‌بیز دارند که در مذاکرات درباره آنها صحبت نمی‌شود، علاوه بر آن محدودیت تحریم ایران و تبادلات مالی هم موثر است. ما پرونده حقوقی داشتیم که بخش عمده مشکل حل شده و بخش زیادی از ارقامی که در رای دادگاه اعلام شده بود، پرداخت و بی‌اعتمادی حل شده است. در سالیان اخیر اقدامات خوبی برای پایداری گاز در شمال شرق کشور انجام دادیم از جمله خط لوله قم-پارچین است که شمال و شمال شرق را به طور کلی از گاز مصرفی در البرز و تهران مستقل کرد، همچنین ایستگاه تقویت فشار آرادان ظرفیت انتقال گاز به شمال و شمال شرق را ۱۰ میلیون متر مکعب اضافه کرد. اقدامی که به صورت فوری انجام شد اینک رنگ شرقی کشور را تکمیل کردیم تا خراسان جنوبی را از شمال سیستم تغذیه کنیم این پروژه با خط لوله ۳۵ اینچی از دوراهی دشتک تا نهبندان اجرا شد، همچنین برخی انعطاف‌پذیری‌ها در خراسان مبنی بر خط لوله دیزباد تربت حیدریه را انجام دادیم، همچنین قطعه تربت جام به اجرا رسید و در واقع مجموعه‌ای از اقدامات برای افزایش انعطاف‌پذیری انتقال و توزیع گاز در شمال شرق انجام شده است. درباره مخازن ذخیره‌سازی گاز به عنوان طرح‌های راهبردی طولانی‌مدت بایستی گفت: در این راستا فاز دوم مخزن ذخیره‌سازی شورویچه را داریم که پیشرفت ۵۰ درصدی دارد انجام دادیم که اگر این مخزن نبود باتوجه به عدم دریافت ۵ میلیون متر مکعب گاز ترکمنستان مدیریت بسیار سخت بود، اما تاکنون که چند ماه از آغاز فصل سرد گذشته توانسته‌ایم تامین گاز را مدیریت کنیم، فعلاً برنامه تعریف شده‌ای برای ذخیره‌سازی نداریم، کالا روزانه حدود ۴ تا ۵ درصد گاز از دو مخزن شورویچه و سراجا تامین می‌شود که ۲۰ میلیون متر مکعب از شورویچه و ۱۰ میلیون متر مکعب از سراجا است، جمعا ۳۰ میلیون متر مکعب ظرفیت برداشت گاز از دو مخزن داریم که در شرایط عملیاتی ممکن است بیشتر از ظرفیت نامی هم برداشت صورت گیرد.

خبر

تولید بیش از ۱۴ میلیون بشکه میعانات گازی در پالایشگاه سوم پارس جنوبی

مدیر پالایشگاه سوم مجتمع گاز پارس جنوبی از تولید ۱۴ میلیون و ۸۶ هزار بشکه میعانات گازی در ۹ ماهه امسال خبر داد. محمد شفیع موذنی با اشاره به پیاده‌سازی اقدامات نوآورانه در این مجموعه اظهار کرد: پالایشگاه سوم پارس جنوبی با تولید بیش از ۱۴ میلیون و ۸۶ هزار بشکه میعانات گازی در ۹ ماهه امسال توانسته است نقش مهمی در زمینه صادرات این محصول داشته باشد و وی افزود: با تمییرات با کیفیت و انجام اقدامات نوآورانه کارکنان و متخصصان داخلی، در بازه زمانی یادشده ۱۳ هزار و ۷۶۰ میلیون مترمکعب گاز متان تولید شده است. مدیر پالایشگاه سوم مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به اینکه در ۹ ماهه امسال، ۱۴ میلیارد و ۸۰۸ میلیون مترمکعب گاز در پالایشگاه سوم فرآورش شده است، گفت: در این بازه زمانی، ۴۷ هزار و ۸۹ تن گوگرد دانه‌بندی‌شده و ۶۷ هزار و ۹۷۱ تن ال‌بی‌بی (گاز مایع) در پالایشگاه سوم تولید شده است. موذنی تأکید کرد: با توجه به شرایط سخت کارکنان عملیاتی در بخش‌های مختلف پالایشگاهی از هم‌وطنان درخواست داریم با همراهی با پوشش «۲ درجه کمتر» دمای هوای منزل و محیط کار، همکاران ما را یاری کنند.

معاون وزیر نفت:

پایداری شبکه گاز نیازمند توجه به مدیریت مصرف است

اینکه تامین سوخت معادل با وزارت نفت و مدیریت مصرف سوخت با وزارت نیرو است، گفت: اکنون زمان بخشی‌نگری نیست و در واقع، همین تعامل بین ارکان مختلف، تدابیر اتخاذشده و همکاری‌ها در همه بخش‌های دولت، می‌تواند ما را از این شرایط به سلامت عبور دهد. معاون وزیر نفت در امور گاز افزود: یکی از همین کارها، جدیت در ارتباط با بحث پایش اداره‌های دولتی و قطع گاز اداره‌های متخلف است که باید در دستور کار باشد، ادامه یابد و دستورعمل‌های ابلاغی به جد انجام شود. توکلی با بیان اینکه استفاده از ظرفیت صداوسیما در استان‌ها بسیار مهم است، توضیح داد: تولید محتوای محلی با زبان خود و استفاده از افراد معتبر در جامعه می‌تواند تأثیرگذار باشد. وی با اشاره به اینکه باید از فرصت زمستان استفاده و با مردم صادقانه صحبت کنیم، گفت: باید نشست‌های مختلفی برای آگاه‌سازی و تبادل نظر برگزار کنید تا ابهام‌های عمومی برطرف شود. مردم باید بدانند که ما دومین مخزن گاز دنیا را داریم و این اطلاعات باید به‌طور صحیح منتقل شود. این همان جهاد تبیین است.

معاون وزیر نفت در امور گاز تأکید کرد: شرایط پایدار کنونی شبکه سراسری گاز نتیجه مدیریت مؤثر شبکه و تعامل و همیاری همه نهادها و مردم با شرکت ملی گاز ایران است. به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی گاز ایران، سعید توکلی سه‌شنبه (۱۱ دی) در بیست‌ودومین نشست کمیته سوخت زمستانی داخلی با حضور مدیران ستادی و مدیران عامل شرکت‌های گاز استانی به‌صورت ویدئوکنفرانس گفت: با توجه به پیش‌بینی‌های انجام‌شده که حاکی از اوج مصرف گاز در روزهای پنجشنبه و جمعه این هفته است، از شما درخواست دارم همچنان به تعامل خود با استانداران ادامه دهید تا در هیچ نقطه‌ای از کشور با مشکل افت فشار یا قطعی گاز روبه‌رو نشویم. وی ادامه داد: اگر اکنون شرایط پایدار است و فشار خوبی را در شبکه سراسری گاز شاهد هستید، این نتیجه مدیریت مؤثر شبکه و تعامل و همیاری همه نهادها و مردم با شرکت ملی گاز ایران است. مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران افزود: در این صورت با توجه به پایداری سرما

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران تأکید کرد:

مدیریت راهبردی تأسیسات؛ کلید تأمین پایدار گاز

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران گفت: مدیریت راهبردی تأسیسات تقویت فشار گاز و آرایش هوشمندانه در مقدار انتقال گاز در خطوط لوله فشار قوی، نقش مهمی در تأمین پایدار گاز برای مشتریان در فصل سرما دارد. پیمان خضرایبی در بازدید از منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز، ضمن قدردانی از تلاش‌های کارکنان اظهار کرد: این مهم با کاهش دما و به تبع آن، افزایش تقاضای مصرف گاز در اکثر استان‌های کشور، نمود بیشتری می‌یابد. وی در نشست با مدیر و اعضای هیئت رئیسه منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز با اشاره به هوای سرد و ماندگار در هفته جاری (هفته دوم دی) گفت: مدیریت راهبردی تأسیسات تقویت فشار گاز و آرایش هوشمندانه در مقدار انتقال گاز در خطوط لوله فشار قوی، از جمله اقدامات مهم و شاخص در پایداری و جریان مستمر گاز طبیعی به مصرف‌کنندگان در اقصی نقاط کشور بوده است. مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران افزود: همه ما در شرکت انتقال گاز ایران، یک تیم هستیم و با همدلی، تلاش و

برنامه‌ریزی دقیق توانسته‌ایم در انتقال گاز به مشترکان در روزهای سرد سال موفق عمل کنیم، ضمن اینکه رکوردشکنی در انتقال گاز کشور طی روزهای اخیر نیز حاصل تلاش دسته‌جمعی کارکنان است. خضرایبی ادامه داد: اکنون شرکت ملی گاز ایران به توانمندی همکاران شرکت

رئیس مجلس شورای اسلامی:

تولید هر مترمکعب گاز نیازمند ۸ دلار سرمایه‌گذاری است

مدیریت مصرف گاز با هدف کاهش ۱۰ درصدی مصارف گاز بخش خانگی از پارسال در استان گفت: گاز صرفه‌جویی شده در این طرح که با مشارکت و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی انجام می‌شود به بخش صنعتی استان تحویل و

درصد و از بودجه بین ۵ تا ۶ درصد در نوسان است.

گاز صرفه‌جویی شده در خدمت تولید

حسن افتخاری، مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی نیز در این نشست با اشاره به اجرای طرح مردمی‌سازی

کرد: رویکرد آموزشی باید به‌گونه‌ای تعریف شود که همه کارکنان از آن بهره‌مند شوند، در این زمینه می‌توان از مدرسان داخلی منطقه یا مناطق دیگر یا از مؤسسات آموزشی خارج از سازمان برای آموزش در حوزه‌های مختلف مقرراتی و فنی و پشتیبانی کمک گرفت. علی‌معدانی، مدیر منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز نیز در این نشست به معرفی منطقه و گزارش عملکرد فعالیت‌ها از جمله وضعیت پیشرفت برنامه نت (نگهداری و تعمیرات) مصوب ۱۴۰۳، گزارش عملکرد ۶ ماهه نخست امسال، وضعیت اعتبارات سرمایه‌ای، بهای تمام‌شده انتقال گاز و مهم‌ترین اقدامات عملیات ایستگاه‌ها و خطوط لوله پرداخت، وی توضیح داد: این منطقه با بیش از ۲ هزار کیلومتر خط لوله، هفت واحد تأسیسات تقویت فشار گاز و پنج مرکز بهره‌برداری خطوط لوله گاز در استان بوشهر و بخش‌هایی از استان‌های هرمزگان و فارس، گاز تولیدی در مجتمع پالایشگاهی پارس جنوبی را تحویل کارهای استانی و دیگر مناطق عملیاتی می‌دهد.

به عبارتی گاز صرفه‌جویی شده در بخش خانگی صرف تولید می‌شود.

وی افزود: امیدواریم با اجرای طرح‌های جایگزینی وسایل کم‌مصرف همه با هم کمک کنند تا حکمرانی در بخش صرفه‌جویی انرژی ایفای نقش کند. مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی با بیان اینکه ناترازی شبکه گاز شرق کشور به دلیل دوری از منابع گازی جنوب وجود دارد اما تلاش می‌کنیم با همراهی مردم و تلاش مسئولان، با اقدامات فنی و فرهنگی از پیکر زمستانی عبور کنیم، تصریح کرد: مردم خراسان رضوی همراهی خوبی در حوزه صرفه‌جویی و کاهش الگوی مصرف داشته‌اند و طی ۲ هفته گذشته در موج نخست سرما، به صورت میانگین، روزانه ۳۵ میلیون مترمکعب گاز صرفه‌جویی کردند.

یادداشت

نگاه نو به صنعت پتروشیمی برای آینده ایران

رضا ایش احمدلو

پژوهشگر انرژی

نفت در طول گذاری‌های داخلی و خارجی نیز به بهبود زیرساخت‌ها و افزایش بهره‌وری کمک می‌کند. حمایت از تولیدکنندگان داخلی و توسعه محصولات دوستدار محیط زیست، از جمله راهکارهایی است که می‌تواند جایگاه ایران را در بازارهای بین‌المللی تقویت کند، همچنین توسعه محصولات نوآورانه و پایدار، علاوه بر افزایش سودآوری، به حفظ منابع طبیعی برای نسل‌های آینده کمک می‌کند.

چشم‌انداز آینده: فصل روشن پتروشیمی

صنعت پتروشیمی ایران، فصلی روشن و امیدبخش دارد. با توجه به روند رو به رشد تقاضای جهانی برای محصولات پتروشیمی، ایران می‌تواند با تکمیل زنجیره ارزش و تقویت زیرساخت‌ها، سهم بیشتری از این بازار را به خود اختصاص دهد. برنامه‌های توسعه‌ای نظیر فاز دوم منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، نه تنها به ایجاد اشتغال و رونق اقتصادی کمک می‌کنند، بلکه زمینه‌ساز توسعه پایدار و جلوگیری از خام‌فروشی می‌شوند. این اقدام‌ها علاوه بر تقویت جایگاه ایران در بازارهای جهانی، به بهبود وضعیت اقتصادی کشور نیز کمک خواهد کرد. صنعت پتروشیمی ایران، داستانی از مقاومت، تلاش و نوآوری است. با وجود چالش‌ها، این صنعت توانسته است جایگاه خود را حفظ کند و به یکی از پایه‌های اصلی اقتصاد ملی تبدیل شود. تکمیل زنجیره ارزش، کلید موفقیت آینده این صنعت است. ایران با بهره‌گیری از منابع غنی، نیروی انسانی متخصص و برنامه‌های توسعه‌ای هدفمند، می‌تواند فصلی درخشان‌تر در این داستان بیافریند.

نانوتکنولوژی: بایند جدید برای پتروشیمی ایران

انتظار می‌رود مصرف انرژی جهان در طول ۳۰ سال آینده تا ۶۰ درصد افزایش یابد. پس نیاز به رویکردی جدید که بر افزایش بهره‌وری صنایع نفت متمرکز باشد، احساس می‌شود. این موضوع تنها با پیشرفت‌های تحولی در تحقیقات و فناوری انرژی قابل انجام است، بنابراین محققان به دنبال راه‌های مؤثرتر برای تولید سوخت و محصولات پتروشیمی مختلف از نفت خام هستند. پیشرفت‌های نانوتکنولوژی مسیری را برای تأمین انرژی فراتر از محدودیت‌های کنونی فراهم می‌کند و روش‌های سازگارتر با محیط زیست را برای استفاده از مواد خام با بازدهی بهبودیافته به ارمغان می‌آورد. زیرا نانوتکنولوژی همکاری با چند حوزه را فراهم می‌آورد و فرصت کار با مواد در سطح مولکولی را فراهم می‌کند. نانوتکنولوژی به‌طور ذاتی دقیق‌تر و خلاقانه‌تر از فناوری‌های قبلی است. هر فناوری انرژی آینده که بیشتر ظرفیت را برای ارائه راه‌حل‌های خلاقانه داشته باشد، ممکن است بر اساس چنین فناوری ساخته شود. تحقیقات چندرشته‌ای منجر به پیشرفت‌های قابل توجهی در صنایع پالایش و نفت شده است. توسعه مواد نانو (NMs) که به‌عنوان کاتالیزورها عمل می‌کنند، نمونه‌ای از این دستاوردهاست. کاتالیزورها موادی هستند که به جای اینکه در یک واکنش شیمیایی مصرف شوند، با تغییر مسیر واکنش‌های متعارف، فرآیند را تسریع می‌کنند. کاتالیزورها سطحی برای واکنش‌دهنده فراهم می‌کنند، بنابراین سرعت واکنش بین واکنش‌دهنده‌ها را افزایش و مصرف انرژی را کاهش می‌دهند. آنها انرژی فعال‌سازی مورد نیاز برای تعامل مولکولی (واکنش) را با ارائه یک مسیر متفاوت کاهش می‌دهند. برای اینکه در عملیات پالایش نفت به‌طور مؤثر پاسخ دهند، محصولات باید پس از جذب واکنش‌دهنده‌ها روی سطح فعال، از سطح کاتالیزور جدا شوند. در یک پالایشگاه مدرن، بیشتر کاتالیزورهای مورد استفاده در پالایش نفت به‌شدت متخلخل هستند. این کاتالیزورها سطح کافی برای پخش فلزات و واکنش‌های بعدی فراهم می‌کنند، بنابراین واضح است که اثربخشی فرآیند تبدیل به‌طور قابل توجهی تحت تأثیر تخلخل کاتالیزور قرار دارد.

نقش مهم بازدارنده‌های خوردگی

بازدارنده‌های خوردگی ترکیبی از مواد شیمیایی هستند که روی قطعات فلزی با پولیش، اسپرسی یا رسوب الکتروشیمیایی لایه‌گذاری می‌شوند. هدف اصلی این پوشش‌ها ایجاد مانعی فیزیکی در برابر مواد خوردنده مختلف است. بازدارنده‌های خوردگی مبتنی بر نانومواد مدت‌هاست که در صنایع مختلف استفاده می‌شوند و نقش قابل توجهی در پالایش نفت ایفا می‌کنند. از آنجا که پالایشگاه‌های نفت دارای یک شبکه وسیع از لوله‌ها هستند، در شرایط جوی سخت کار می‌کنند و با طیف گسترده‌ای از مواد خوردنده سروکار دارند، خوردگی به بزرگ‌ترین تهدید تبدیل شده است. نانوپوشش‌های مبتنی بر نانوذرات (NPs) روی سطوح داخلی و خارجی لوله‌ها و ابزارها می‌توانند حفاظت بهتری فراهم کنند. مورد دیگر، انتشار مداوم گازهای سمی در بسیاری از صنایع به دلیل نبود سیستم‌های مناسب تشخیص گاز و لوله‌های معیوب رایج است. در صنایع پتروشیمی، نشست گازهای سمی و انفجاری (مانند CO، هیدروژن، متان، اتان، آمونیاک و...) می‌تواند در صورت شناسایی نشدن در ساعات اولیه، عواقب ویرانگری داشته باشد. تأکید بسیاری بر کاربرد مواد نانوساختاری نوین و متنوعی است که قادر به خدمت به‌عنوان حسگرهای هیبریدی در صنعت پتروشیمی هستند. مواد نانو به دلیل سطح وسیع، شکل و اندازه مناسب، ویژگی‌های شیمیایی و فیزیکی و روش‌های تولید ساده، از میان مواد موجود برای شناسایی آلاینده‌ها یا گازهای انفجاری، مطلوب‌ترین هستند. با مروری بر نقش تحول‌آفرین نانوتکنولوژی در صنعت، پتروشیمی ایران می‌تواند با نگاهی عمیق به نانومواد بسا ویژگی‌های فیزیکی، حرارتی و شیمیایی بی‌نظیر آن، برخی از چالش‌های جدی این بخش را برطرف کند.

نیل به اهداف برنامه هفتم در صنعت پتروشیمی

بهبودهای قابل توجه در بسازده، صرفه‌جویی در هزینه و پایداری زیست‌محیطی که نانوتکنولوژی به جنبه‌های تولید، انتقال و ایمنی عملیات پتروشیمی می‌بخشد، می‌تواند باریگر ایران در نیل به تولید سالانه بیش از ۱۳۰ میلیون تنی هدف‌گذاری‌شده در برنامه هفتم توسعه باشد. پیشرفت‌های نانوذرات ژئولیتی و نانوکاتالیزورهای را که فعالیت کاتالیزوری و انتخاب‌پذیری بهتری ارائه می‌دهند، توسعه پوشش‌های نانوساختاری برای مقاومت در برابر خوردگی و استفاده از حسگرهای مبتنی بر نانومواد برای شناسایی دقیق خلزات گازی، امکان تحلیل دقیق پتانسیل نانوتکنولوژی برای انقلاب در صنعت پتروشیمی را با بهبود بهره‌وری و ایمنی مورد تأکید قرار می‌دهد. جهت‌گیری‌های تحقیقاتی صنعت پتروشیمی کشور می‌تواند این نوآوری‌های نانوساختاری را برای کاربردهای صنعتی بیشتر به‌کار گیرد و با بهره‌جویی از بینش‌هایی ارزشمند در مورد کاربردهای کنونی نانوتکنولوژی، راهی برای پیشرفت‌های آینده در زمینه پتروشیمی ترسیم کند. چنانچه در سال‌های اخیر، پژوهش‌های گسترده‌ای در دنیا به استفاده از نانوتکنولوژی در تمام طیف صنعت نفت، از عملیات بالادستی تا پایین‌دستی پرداخته‌اند.

تکمیل زنجیره ارزش در صنعت پتروشیمی ایران

وابستگی به فناوری‌های خارجی، ازجمله موانعی هستند که این صنعت با آنها دست‌وپنجه نرم می‌کند. واردات سالانه حدود ۲ میلیارد دلار تجهیزات و مواد اولیه نشان می‌دهد نیاز به داخلی‌سازی بیش‌ازپیش احساس می‌شود. با این حال، شرکت ملی صنایع پتروشیمی با ارائه ۲۰ بسته طرح‌های زنجیره ارزش، گامی مهم در مسیر رفع این چالش‌ها برداشته است. این طرح‌ها شامل انتقال دانش فنی و حمایت از سرمایه‌گذاران داخلی برای تولید محصولاتی است که تاکنون وارداتی بوده‌اند.

نوآوری و سرمایه‌گذاری: کلیدهای**طلایی آینده**

در داستان صنعت پتروشیمی ایران، نوآوری و سرمایه‌گذاری به‌عنوان دو قهرمان اصلی مطرح می‌شوند. به‌کارگیری فناوری‌های نوین، می‌تواند کیفیت محصولات پتروشیمی را افزایش

اقتصادی پتروشیمی مانند ماهشهر و عسلویه است. فاز دوم این منطقه‌ها، با هدف تکمیل زنجیره ارزش و ایجاد اشتغال، طراحی و اجرا شده است. پروژه‌هایی مانند ان‌جی‌ال ۳۱۰۰ که به‌زودی به بهره‌برداری می‌رسند، نقشی کلیدی در تأمین خوراک واحدهای پتروشیمی و افزایش ظرفیت تولید ایفا می‌کنند. بر اساس برنامه‌های توسعه‌ای، ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی ایران به حدود ۱۳۱ میلیون تن در سال خواهد رسید. این پیشرفت، نه تنها موجب اشتغال‌زایی و رشد اقتصادی می‌شود، بلکه ایران را به یکی از بازیگران اصلی بازار جهانی تبدیل خواهد کرد.

داستان مقاومت

هر داستان موفقیت، چالش‌های خود را دارد. صنعت پتروشیمی ایران نیز از این قاعده مستثنا نیست. تحریم‌های بین‌المللی، کمبود سرمایه‌گذاری و

اولیه: استفاده از منابع نفت و گاز برای تولید خوراک اولیه.

۲- تولید محصولات پایه: تولید موادی مانند اتیلن، پروپیلن و بنزین.

۳- تولید محصولات میان‌رده: تبدیل مواد پایه به پلیمرها و مواد شیمیایی صنعتی.

۴- تولید و توزیع محصولات نهایی: عرضه محصولات متنوع به بازارهای داخلی و صادراتی.

این زنجیره، همچون پلی است که منابع خام را به محصولاتی با ارزش افزوده بالا تبدیل می‌کند. مثال‌های فراوانی نشان می‌دهند فرآوری نفت خام به محصولات پتروشیمی، سود اقتصادی بسیار بیشتری نسبت به صادرات مستقیم آن دارد.

منطقه‌های ویژه: قلب تپنده توسعه

یکی از بخش‌های جذاب این

داستان، توسعه منطقه‌های ویژه

مدیر پژوهش، فناوری و ساخت داخل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تاکید کرد: لزوم شناسایی نیازهای فناورانه و دانشی صنعت پتروشیمی

مدیرپژوهش، فناوری و ساخت داخل شرکت ملی صنایع پتروشیمی گفت: نیازهای فناوری و دانشی صنعت باید به صورت منسجم و یکپارچه شناسایی شود تا امکان سنجی برای افزایش تاب‌آوری و نیزساخت داخل صورت پذیرد.

قدرت اله نصیری مدیر پژوهش، فناوری و ساخت داخل شرکت ملی صنایع پتروشیمی روز یکشنبه (۹ دی ماه) در سسی و یکمین اجلاس مدیران نگهداری و تعمیرات صنعت پتروشیمی ایران که با هدف هم‌افزایی در راستای صیانت از سرمایه‌های ملی در حال برگزاری است اظهار کرد: صنعت پتروشیمی ایران به همکاری، تعامل و همگرایی در تمام زمینه‌ها نیاز دارد تا روند رشد و پیشرفت تداوم یابد. با بیان این که شرکت ملی صنایع

پتروشیمی با راهبری و سیاست‌گذاری در مسیر تأمین نیازهای فناورانه شرکت‌های پتروشیمی آماده هرگونه حمایت و همکاری است گفت: تعمیرات و نگهداری در مجتمع‌های پتروشیمی باید به بهترین شکل و با برنامه ریزی‌های جامع و کامل انجام همکاران کنند. وی تصریح کرد: تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیری می‌تواند در زمینه حمایت از ساخت داخل و بومی‌سازی نیازهای صنعت تأثیرگذار باشد و اقدام‌های اولیه برای تشکیل این صندوق در حال انجام است. نصیری با بیان این که باید سازندگان و تولیدکنندگان تجهیزات و قطعه‌های مورد نیاز صنعت باید رتبه‌بندی شوند گفت: نیازهای تخصصی، فناورانه و دانش‌بنیان واحد‌های تعمیرات و نگهداری تخصص آنان استفاده شود. مدیر پژوهش، فناوری و ساخت داخل شرکت ملی صنایع

پتروشیمی با راهبری و سیاست‌گذاری در مسیر تأمین نیازهای فناورانه شرکت‌های پتروشیمی آماده هرگونه حمایت و همکاری است گفت: تعمیرات و نگهداری در مجتمع‌های پتروشیمی باید به بهترین شکل و با برنامه ریزی‌های جامع و کامل انجام همکاران کنند. وی تصریح کرد: تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری ریسک‌پذیری می‌تواند در زمینه حمایت از ساخت داخل و بومی‌سازی نیازهای صنعت تأثیرگذار باشد و اقدام‌های اولیه برای تشکیل این صندوق در حال انجام است. نصیری با بیان این که باید سازندگان و تولیدکنندگان تجهیزات و قطعه‌های مورد نیاز صنعت باید رتبه‌بندی شوند گفت: نیازهای تخصصی، فناورانه و دانش‌بنیان واحد‌های تعمیرات و نگهداری تخصص آنان استفاده شود. مدیر پژوهش، فناوری و ساخت داخل شرکت ملی صنایع

آغاز فصلی جدید برای تعمیق بازار ارز تجاری با همکاری پتروشیمی‌ها

چالش‌ها و راهکارها

هرچند این سیاست‌ها نویدبخش آینده‌ای روشن برای بازار ارز است، اما اجرای موفقیت‌آمیز آن مستلزم مدیریت هوشمندانه و رفع چالش‌های موجود از جمله کنترل نوسانات اولیه، شفافیت در معاملات و تسهیل مشارکت سایر صنایع است.

کامی بلند به سوی ثبات اقتصادی

تصمیم‌های اتخاذشده در نشست ویژه ارزی با پتروشیمی‌ها، می‌تواند نقطه عطفی در مسیر ثبات و توسعه بازار ارز کشور باشد. تعمیق بازار ارز تجاری، با افزایش شفافیت، کاهش نوسانات و ایجاد فضای اطمینان‌بخش، زمینه‌ساز رشد و توسعه اقتصادی پایدار خواهد شد.

و گسترش این بازار خواهد شد. بازار ارز تجاری، با ساختاری رقابتی و شفاف، این امکان را فراهم می‌کند که نرخ ارز به‌طور واقعی و عادلانه تعیین شود. این شفافیت، اطمینان بیشتری را برای صادرکنندگان، واردکنندگان و سرمایه‌گذاران ایجاد می‌کند.

ثروثت تعمیق بازار ارز تجاری بر اقتصاد کشور

تعمیق بازار ارز تجاری یکی از اهداف کلیدی این نشست بود. با ورود گسترده پتروشیمی‌ها به این بازار، حجم معاملات روزانه افزایش یافته و به تعادل عرضه و تقاضا کمک خواهد کرد. این اقدام افزون بر تقویت ارزش پول ملی، می‌تواند اثرات مثبت مانند کاهش وابستگی به بازارهای غیررسمی، تقویت فضای کسب‌وکار و افزایش اعتماد عمومی را به همراه داشته باشد.

تأمین‌کنندگان ارز در کشور، نقشی حیاتی در تنظیم بازار ایفا می‌کنند. عرضه گسترده ارز از سوی این شرکت‌ها می‌تواند تأثیر به‌سزایی در کاهش نوسان نرخ ارز و افزایش نقدینگی ارزی داشته باشد. این اقدام افزون بر تقویت ذخایر ارزی کشور، زمینه‌ساز شکل‌گیری بازاری شفاف‌تر و رقابتی‌تر خواهد بود.

پیش‌بینی پذیر شدن نرخ ارز: کلید اطمینان اقتصادی

محمدرضا فرزین، رئیس‌کل بانک مرکزی در این نشست تأکید کرد که با پیش‌بینی‌پذیر شدن نرخ ارز، تمام فعالان اقتصادی از فضای اطمینان‌بخش بازار بهره‌مند خواهند شد. وی افزود: کشف نرخ ارز در بازار ارز تجاری بر مبنای عرضه و تقاضا و توافق صورت می‌گیرد. این رویکرد نه تنها به شفافیت بیشتر کمک می‌کند، بلکه به‌مرور زمان سبب افزایش حجم معاملات

صنعت پتروشیمی ایران پر از فرصت‌ها، چالش‌ها و چشم‌اندازهای روشن است. از دل منابع غنی نفت و گاز این سرزمین، صنعتی سر برآورده که اکنون به یکی از پایه‌های اقتصاد ملی تبدیل شده است، اما تکمیل زنجیره ارزش در این صنعت، همانند نخ تسبیحی است که همه عناصر را به هم پیوند می‌دهد و راه را برای رشد پایدار هموار می‌سازد.

به گزارش شانا، داستان صنعت پتروشیمی ایران از دهه ۱۳۴۰ و تأسیس نخستین کارخانه در آبادان آغاز شد. آن زمان، هیچ‌کس تصور نمی‌کرد که این گام‌های اولیه به صنعتی تبدیل شود که امروز در برابر چالش‌های بین‌المللی سر بلند کند. انقلاب اسلامی، آغاز تحریم‌ها و تغییرات اقتصادی، این صنعت را به آزمایشی بزرگ بدل کرد، اما ایران با تکیه بر منابع هیدروکربنی غنی و دانش داخلی، توانست جایگاه خود را در منطقه و جهان حفظ کند. یکی از نقاط عطف این صنعت، کشف و بهره‌برداری از میدان گازی پارس جنوبی بود. این میدان به‌عنوان یکی از بزرگ‌ترین منابع گاز طبیعی جهان، خوراک اولیه بسیاری از واحدهای پتروشیمی کشور را تأمین کرد و امکان تولید محصولات با کیفیت و هزینه پایین را فراهم آورد.

کامی بلند: تکمیل زنجیره ارزش

تکمیل زنجیره ارزش، قلب تپنده صنعت پتروشیمی ایران است. این فرآیند نه تنها سبب افزایش ارزش افزوده محصولات می‌شود، بلکه از خام‌فروشی جلوگیری و امکان رقابت در بازارهای جهانی را تقویت می‌کند. زنجیره ارزش در این صنعت شامل چهار مرحله کلیدی است:

۱- استخراج و استحصال مواد

پیام

پیام عباس زاده به مناسبت روز صنعت پتروشیمی؛ پتروشیمی صنعتی استراتژیک که به افتخار کشور تبدیل شده است

حسن عباس زاده، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در پیامی به مناسبت فرا رسیدن ۸ دی، روز صنعت پتروشیمی، این روز را فرصتی ارزشمند برای ارج نهادن به دستاوردهایی دانست که هم در عرصه تولید و اقتصاد کشور نقش آفرینی کرده‌اند، و هم زمینه‌ساز توسعه فناوری‌های پیشرفته و ارتقای جایگاه علمی ایران در سطح بین‌المللی شده‌اند.

متن این پیام به این شرح است:
به نام خدا

همکاران گرامی، فعالان عرصه صنعت پتروشیمی و مردم شریف ایران،

۸ دی، روز صنعت پتروشیمی، یادآور مسیری است که با دانش، تعهد و تلاش بی‌وقفه متخصصان، مهندسان و کارگران این صنعت استراتژیک، به یکی از افتخارات ملی کشور تبدیل شده است. این روز، فرصتی ارزشمند برای ارج نهادن به دستاوردهایی است که نه تنها در عرصه تولید و اقتصاد کشور نقش آفرینی کرده‌اند، بلکه زمینه‌ساز توسعه فناوری‌های پیشرفته و ارتقای جایگاه علمی ایران در سطح بین‌المللی شده‌اند. صنعت پتروشیمی، به‌عنوان یکی از ستون‌های اصلی زنجیره ارزش نفت و گاز، نقش بی‌بدیلی در خلق ارزش افزوده و کاهش وابستگی به صادرات خام ایفا می‌کند. توسعه این صنعت، علاوه بر تأمین نیازهای داخلی در بخش‌های مختلف صنعتی و تولیدی، نقشی کلیدی در توسعه صادرات غیرنفتی و ایجاد تعادل در تراز تجاری کشور داشته است. در این مسیر، تعهد و تلاش همکاران عزیز در شرکت ملی صنایع پتروشیمی و تمامی شرکت‌های تابعه و مرتبط، اصلی‌ترین عامل پیشبرد اهداف بوده است. امروز، این صنعت نه تنها تأمین‌کننده بخش مهمی از نیازهای داخلی کشور است، بلکه با حضور مقتدرانه در بازارهای جهانی، نقشی حیاتی در حفظ و ارتقای جایگاه ایران در اقتصاد بین‌المللی ایفا می‌کند. همزمان با پیشرفت فناوری و تغییرات گسترده در ساختارهای تولید و مصرف انرژی در دنیا، نیازمند همگام‌سازی هرچه بیشتر با تحولات جهانی هستیم. حرکت به سمت توسعه پایدار، استفاده بهینه از منابع، کاهش اثرات زیست‌محیطی و ورود به عرصه صنایع نوآورانه مانند پتروشیمی‌های هوشمند، گامی اساسی در مسیر حفظ رقابت‌پذیری و ارتقای جایگاه این صنعت است. به همین مناسبت، از تمامی همکاران عزیز که با همت و سخت‌کوشی، کشورمان را در مسیر توسعه صنعتی یاری می‌رسانند، قدردانی می‌کنم. همچنین از تمامی مدیران، مهندسان و متخصصان این عرصه دعوت می‌کنم تا با افزایش هم‌افزایی و تمرکز بر تحقیق و توسعه، آینده‌ای درخشان‌تر برای این صنعت رقم بزنند. در پایان، لازم می‌دانم از مردم عزیز ایران که با اعتماد و حمایت خود، همواره پشتیبان این صنعت بوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری کنم. امیدوارم با تلاش همگانی، شاهد شکوفایی هرچه بیشتر صنعت پتروشیمی در راستای اقتدار اقتصادی و رفاه مردم عزیزمان باشیم. با آرزوی پیشرفت روزافزون.

حسن عباس‌زاده
مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی

نگاه

چشم‌انداز صنعت پتروشیمی در یک دهه آینده

معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق تهران با استناد به گزارش موسسه مک‌کنزی به تشریح تحولات جهانی صنایع پتروشیمی طی دهه اخیر پرداخته و توصیه‌هایی برای برنامه‌ریزی آینده فعالان این صنعت ارائه کرده است؛ در این گزارش سه استراتژی «مدیریت هزینه‌ها و نوسانات بالا»، «استمرار کربن‌زدایی و جریان چرخشی» و «جست‌وجوی فرصت‌های ادغام و تملیک» به عنوان الزامات رشد معرفی شده است. این گزارش با اشاره به رشد بلندمدت این صنعت طی سال‌های اخیر آورده است: متوسط رشد سالانه ارزش کل صنایع منبوه از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۲ حدود ۸ درصد برآورد شده که استفاده از خوراک مزیتم‌دار در منطقه خاورمیانه و ایالات متحده به عنوان یکی از عوامل اصلی این رشد اعلام شده است. اگرچه این صنعت از حاشیه‌های سود بالای ناشی از تقاضای قوی شرکت‌های بسته‌بندی و تولیدکننده کالاهای مصرفی و اختلالات عرضه ناشی از همه‌گیری کووید ۱۹ منتفع شده است؛ اما با این حال در سال‌های آینده، افزایش قابل توجه ظرفیت و کاهش رشد تقاضا ممکن است منجر به کاهش ارزش صنایع پتروشیمی شود. اخیراً با کاهش حاشیه سود محصولات، اولین نشانه‌های کاهش رشد در صنایع پتروشیمی مشاهده شده است و برای مقابله با چالش‌های بازارهای نامطمئن و همراه با نوسان، شرکت‌های پتروشیمی باید عملکرد برتر خود را دو چندان کنند. شرکت‌های این صنعت می‌توانند با دستیابی به برتری در همه حوزه‌ها از جمله عملیات تولید، تعمیر و نگهداری، زنجیره تأمین، تدارکات و مدیریت استعدادهای پتانسیل کامل خود را آشکار کنند. چیزی به غیر از تحولی گسترده نمی‌تواند شرکت‌ها را قادر سازد تا از رقبای خود پیشی بگیرند و ارزش‌های جدیدی را خلق کنند. این گزارش در ادامه به پیش‌بینی وضعیت صنعت پتروشیمی در یک دهه آینده پرداخته و با برآورد رشد سه درصدی برای این صنایع در این دهه، می‌افزاید: در طرف عرضه، انتظار افزوده شدن ۴۲ میلیون تن در سال به ظرفیت تولید اتیلن در جهان طی سال‌های ۲۰۲۲ الی ۲۰۲۶ با سهم ۱۹ میلیون تنی چین و ۵ میلیون تنی آمریکای شمالی وجود دارد و در سمت تقاضا، رشد بازارهای جهانی مصرف‌کننده اقلام پتروشیمی مانند بسته‌بندی و ساختمان استمرار یافته و افزایش فعالیت واحدهای کراکینگ و پلیمرآزسیون نیز پیش‌بینی می‌شود. این گزارش با نگاهی به آینده، سه استراتژی شرکت‌های موفق پتروشیمی را نیز برشمرده که مدیریت هزینه‌ها و نوسانات بالا، استمرار کربن‌زدایی و جریان چرخشی و جست‌جوی فرصت‌های ادغام و تملیک از این جمله است.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی تشریح کرد؛

تأمین خوراک پایدار و حرکت در مسیر توسعه جهانی

انجام می‌شود، بیان کرد: براساس این برنامه مکلف شدیم تا خرداد سال آینده همه طرح‌ها پایش و بازنگری شوند.

تشکیل کارگروه برنامه هفتم

وی به تشکیل کارگروه پایش عملکرد صنعت پتروشیمی در قالب برنامه هفتم پیشرفت کشور بر اساس ابلاغ وزیر نفت اشاره و تصریح کرد: وظایف صنایع پتروشیمی در قالب برنامه هفتم توسعه مشخص شده و شرکت ملی صنایع پتروشیمی همسو با اهداف این برنامه پیش خواهد رفت. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: افزون بر تدوین افزایش ظرفیت صنعت پتروشیمی به ۱۳۱ میلیون تن در برنامه هفتم پیشرفت، تمرکز بر تکمیل زنجیره ارزش نیز در این برنامه لحاظ شده است. زنجیره‌های پروپیلن، متانول، اتیلن و آروماتیک‌ها در برنامه هفتم توسعه ذکر شده که باید به توسعه زنجیره آنها توجه بیشتری شود.

تمرکز بر جلوگیری از ارزیابی ۲ میلیارد دلاری

عباس‌زاده با تأکید بر اینکه تمرکز در تمام این فرایندها بر تکمیل زنجیره ارزش و تولید محصولات مورد نیاز کشور با ایجاد ارزش افزوده بیشتر است، گفت: سالانه بیش از ۲ میلیارد دلار محصول پتروشیمی وارد کشور می‌شود که باید تولید کنیم. به این منظور، طرح‌های مورد نیاز تعریف و بسته‌های سرمایه‌گذاری آماده و ارائه شده است. بسیاری از این طرح‌ها مجری دارند و تمرکز ما بر این است که این طرح‌ها رو بیشتر مورد حمایت قرار دهیم تا از ارزیابی سالانه ۲ میلیارد دلاری جلوگیری شود و از محل همین تولیدات با ارزش، صادرات نیز داشته باشیم.

تدوین نقشه راه توسعه صنایع پایین‌دستی

وی با اشاره به اینکه طرحی به‌منظور دستیابی به نقشه راه توسعه صنعت پتروشیمی با تمرکز بر صنایع پایین‌دستی تعریف شده که تقریباً ۴۶ درصد در قالب برنامه هفتم توسعه به بهره‌برداری خواهند رسید. ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در آنها انجام شده و برای تکمیل نیاز دارند. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: افزون بر طرح‌های برنامه هفتم توسعه، طرح‌هایی نیز در سنوات قبل تعریف شده که در برنامه هفتم به بهره‌برداری نمی‌رسند و متأسفانه در اجرا تأخیر دارند. این طرح‌ها نیاز به توجه و بازنگری دارد و در دولت چهاردهم مجدداً مطالعه و با سرمایه‌گذاران مذاکره می‌شوند تا طرح اصلاح یا با طرح بهتری جایگزین شود. عباس‌زاده با تأکید بر اینکه این اقدام همسو با بند قانونی برنامه هفتم توسعه مبنی بر بازنگری طرح‌هایی که تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره‌برداری نرسیده‌اند،

■ **انجام در صنعت پتروشیمی؛ میان هلدینگ‌ها و بازیگران اصلی صنعت پتروشیمی، مهم‌ترین بخشی است که در این شرکت دنبال می‌شود.**

■ **صنعت پتروشیمی در بخش‌های کسب دانش‌های فنی، استفاده از منابع مالی و فاینانس‌های خارجی و تجهیزات و کاتالیست‌های خاص نیاز به گسترش تعاملات بین‌المللی دارد.**

شرکت ملی گاز ایران آماده شد و در حال نهایی‌سازی است، شرکت‌های پتروشیمی که مصرف‌کننده گاز طبیعی هستند می‌توانند در صرفه‌جویی و بهینه‌سازی گاز در بخش‌های خانگی و کشاورزی مشارکت کنند و از محل گاز صرفه‌جویی شده گاز بیشتری در فصل سرما که با کاهش و محدودیت‌های گازی مواجه هستیم، دریافت کنند تا تولید به صورت پایدار تداوم داشته باشد.

بازنگری طرح‌های غیرفعال

وی در زمینه طرح‌های در حال اجرای صنعت پتروشیمی افزود: بیش از ۱۰۰ طرح در سال‌های گذشته در این صنعت تعریف شده که برخی از این طرح‌ها با میانگین پیشرفت حدود ۴۶ درصد در قالب برنامه هفتم توسعه به بهره‌برداری خواهند رسید. ۱۲ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در آنها انجام شده و برای تکمیل نیاز دارند. مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ادامه داد: افزون بر طرح‌های برنامه هفتم توسعه، طرح‌هایی نیز در سنوات قبل تعریف شده که در برنامه هفتم به بهره‌برداری نمی‌رسند و متأسفانه در اجرا تأخیر دارند. این طرح‌ها نیاز به توجه و بازنگری دارد و در دولت چهاردهم مجدداً مطالعه و با سرمایه‌گذاران مذاکره می‌شوند تا طرح اصلاح یا با طرح بهتری جایگزین شود. عباس‌زاده با تأکید بر اینکه این اقدام همسو با بند قانونی برنامه هفتم توسعه مبنی بر بازنگری طرح‌هایی که تا پایان سال ۱۴۰۳ به بهره‌برداری نرسیده‌اند،

۲۱ درصد از ظرفیت صنعت پتروشیمی خالی هست، تصریح کرد: دلیل اصلی که نمی‌توان از این مقدار ظرفیت ایجاد شده در سال‌های قبل استفاده کرد، کمبود خوراک است. عباس‌زاده به تشکیل کارگروهی برای تأمین خوراک پایدار صنعت پتروشیمی در شرکت ملی صنایع پتروشیمی اشاره و اعلام کرد: امسال از دو منبع آن‌جی‌ال ۳۲۰۰ که پارسال بهره‌برداری شد و آن‌جی‌ال ۳۱۰۰ که امسال به بهره‌برداری می‌رسد، با ظرفیت بیشتری استفاده خواهد شد تا بخشی از کمبود خوراک صنعت پتروشیمی تأمین شود. وی با تأکید بر تمایل سرمایه‌گذاران صنعت پتروشیمی به سرمایه‌گذاری در حوزه بالادستی صنعت نفت به‌منظور تأمین خوراک پایدار، گفت: بخشی از مبادین شناسایی شد و در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار گرفت. قرارداد یکی از شرکت‌ها نهایی و در هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران تصویب شده و در مراحل تصویب‌خواهی در سازمان برنامه و شوروی اقتصاد است. معاون وزیر نفت ادامه داد: امیدواریم این سرمایه‌گذار تا پایان سال میدان مورد نظر را تحویل بگیرد و عملیات اجرایی آن را آغاز کند. با اجرای این قرارداد و توسعه میدان، روزانه ۳۵ میلیون متر مکعب گاز به ظرفیت تولید اضافه خواهد شد و این حجم تولید در اختیار صنعت پتروشیمی قرار خواهد گرفت. عباس‌زاده از مطالعه ۱۲ طرح بهینه‌سازی مصرف گاز در سایر بخش‌ها در ۱۰۰ روز نخست دولت چهاردهم خبر داد و گفت: در این طرح‌ها که با همکاری

اسکله‌ها، مخازن و بنداری که در اختیار صنعت پتروشیمی قرار داده می‌شود از سوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایجاد و راهبری می‌شود، گفت: یکی از چالش‌هایی که صنعت پتروشیمی و شرکت‌های بخش خصوصی با آن مواجه بودند، عدم آمادگی کافی برخی اسکله‌ها برای بارگیری محصولات صادراتی و ایجاد صف برای کشتی‌ها بود که در اقدامی فوری در ۱۰۰ روز ابتدای دولت چهاردهم، دو اسکله‌ها آماده شد و تحویل بخش تولید قرار گرفت تا صنعت پتروشیمی از اسکله‌ها به نحو بهتری استفاده کنند.

حرکت در مسیر توسعه جهانی

عباس‌زاده به آغاز آینده‌پژوهی صنعت پتروشیمی در شرکت ملی صنایع پتروشیمی با همکاری یکی از خبرگان دانشگاهی به‌منظور بررسی روند توسعه این صنعت در جهان و کشورهای پیشرو اشاره و تصریح کرد: ما باید صنعت پتروشیمی ایران را با روند توسعه جهانی صنعت تطبیق دهیم زیرا این موضوع بر بازار محصولات پتروشیمی ایران و بازارهای مشترک تأثیرگذار است. وی بیان اینکه ظرفیت تولید صنعت پتروشیمی ایران در ۱۰ سال آینده دو برابر می‌شود، اظهار کرد: از این رو باید بتوانیم از هم‌اکنون بازارهای جهانی مناسبی را پیش‌بینی کنیم و این مهم بدون توجه به سایر رقبا و بازیگران اصلی در دنیا مقدور نیست و باید با دنیا هماهنگ باشیم.

تأمین خوراک پایدار

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اینکه هم‌اکنون

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با تشریح عملکرد و اقدام‌های صنعت پتروشیمی در دولت چهاردهم از ارزآوری بیش از ۴ میلیارد دلاری، توسعه زیرساخت‌های صادراتی و آغاز نفوذ در بازارهای صادراتی جدید و تدوین نقشه راه توسعه صنایع پایین‌دستی خبر داد.

حسن عباس‌زاده درباره عملکرد شرکت ملی صنایع پتروشیمی در دولت چهاردهم گفت: صنعت پتروشیمی در این مدت ۲۲ میلیون تن محصول تولید کرده که حدود ۴ میلیارد دلار ارزآوری داشته و بخش عمده‌ای از آن به سامانه نیما برای تأمین نیازهای ارزی کشور عرضه شده است. ۲.۵ میلیارد دلار از محصولات نیز به صنایع پایین‌دستی تحویل شده که سبب رونق این صنایع و ایجاد ارزش افزوده بیشتر در کشور شده است.

انجام فعالان صنعت پتروشیمی وی درباره اهم اقدام‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی اظهار کرد: انجام در صنعت پتروشیمی؛ میان هلدینگ‌ها و بازیگران اصلی صنعت پتروشیمی، مهم‌ترین بخشی است که در این شرکت دنبال می‌شود. هم‌گرایی مناسبی در دولت چهاردهم میان هلدینگ‌های پتروشیمی و شرکت‌های پتروشیمی زیرمجموعه آنها شکل گرفته و نشست‌های ماهانه با هلدینگ‌های متعدد صنعت برای هماهنگی و حکمرانی بهتر در صنعت پتروشیمی تشکیل می‌شود.

نفوذ در بازارهای جدید

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به اینکه در دولت چهاردهم به سمت گسترش تعاملات بین‌المللی پیش خواهیم رفت، افزود: صنعت پتروشیمی در بخش‌های کسب دانش‌های فنی، استفاده از منابع مالی و فاینانس‌های خارجی و تجهیزات و کاتالیست‌های خاص نیاز به گسترش تعاملات بین‌المللی دارد. عباس‌زاده در ادامه این موضوع با اشاره بر اهمیت بازار با توجه به اینکه حدود ۷۰ درصد از محصولات پتروشیمی صادر می‌شود بر ضرورت توسعه صنایع پایین‌دست آنها تأکید و تصریح کرد: مذاکراتی به‌منظور کسب دانش فنی و منابع مالی از سوی شرکت ملی صنایع پتروشیمی و همچنین بخش خصوصی پتروشیمی آغاز شده است. وی با تأکید بر اینکه این همکاری‌ها در قالب مطالعات آینده‌پژوهی صنعت پتروشیمی انجام می‌شود، افزود: به دنبال توسعه و نفوذ در بازارهای جدید برای محصولات تولیدی کشور هستیم و ظرفیت بازارهایی مانند آفریقا که می‌تواند برای صنعت پتروشیمی جذاب باشد، به صنعت معرفی می‌شود.

توسعه زیرساخت‌های صادراتی

معاون وزیر نفت با اشاره به اینکه زیرساخت‌های صادراتی از جمله

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی تأکید کرد:

لزوم حمایت از توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی با هدف ایجاد ارزش افزوده بیشتر

پتروشیمی از اهمیت زیادی برخوردار است. وی افزود: توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی منافع سرشاری برای اقتصاد کشور به همراه دارد. برای توسعه این صنعت باید حرکت در مسیر تکمیل زنجیره ارزش مورد توجه ویژه قرار گرفته و کلیه حلقه‌های این زنجیره مدنظر قرار گیرد. نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس اظهار کرد: صنعت پتروشیمی به دلیل ارزآوری، محرک توسعه اقتصادی کشور محسوب می‌شود. این صنعت دارای ظرفیت‌های بالقوه‌ای است، از این رو توسعه و جهش آن می‌تواند منابع و منافع اقتصادی بسیاری را نصیب کشور کند.

پتروشیمی را تقویت کنیم. نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس تصریح کرد: اگر به توسعه صنایع تکمیلی پتروشیمی با برنامه‌ریزی مشخص در کشور اهمیت مناسب داده شود، بسیاری از چالش‌های اقتصادی برطرف می‌شود، این صنعت می‌تواند نقش پررنگ‌تری در توسعه اقتصادی کشور ایفا کند. سنگدوینی با تأکید بر لزوم حمایت از توسعه صنایع پایین‌دست پتروشیمی و اهمیت آن در اشتغال‌زایی و ارزآوری برای پتروشیمی در توسعه، اشتغال‌زایی و ارزآوری برای کشور نقش پررنگی دارد، از این رو توسعه این صنعت در بخش‌های مختلف به‌ویژه صنایع پایین‌دست

نایب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی به لزوم تکمیل زنجیره ارزش و توسعه متوازن صنعت پتروشیمی اشاره کرد و گفت: افزایش سهم ایران در بازار صنایع تکمیلی پتروشیمی ضروری است. رضانتعلی سنگدوینی اظهار کرد: باید به دنبال روش‌های خنثی‌سازی تحریم‌ها باشیم و از ابزاری استفاده کنیم که قدرت بیشتری در مورد آنها داریم، یکی از این قدرت‌ها صنعت پتروشیمی است. وی افزود: حوزه نفت یکی از مهم‌ترین بخش‌های تأثیرگذار در اقتصاد کشور است، بنابراین باید در این مورد به درستی برنامه‌ریزی داشته باشیم و بخش

پیام

محمد شریعتمداری در پیامی به مناسبت روز صنعت پتروشیمی: تحریم سخت دشمنان، توانست بر اراده و دانش متخصصان ایرانی صنعت پتروشیمی فائق آید

مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی در پیامی با تبریک هشتاد و یکمین سالگرد تأسیس صنعت پتروشیمی، تأکید کرد که نوآوری، اطمینان به شرکت‌های دانش‌بنیان و استفاده از فناوری‌های روز برای ارتقای جایگاه جهانی در صنعت پتروشیمی یک ضرورت انکارناپذیر است.

به گزارش روابط عمومی شرکت صنایع پتروشیمی

خلیج فارس، متن کامل پیام دکتر محمد شریعتمداری بدین شرح است:

بسم‌الله الرحمن الرحیم

هشتم دی‌ماه به پاس تلاش‌های خالصانه، مجدانه و تأثیرگذار فعالان صنعت پتروشیمی در توسعه اقتصادی کشور، از نوآوری و پیشرفت این سرزمین به نام روز صنعت پتروشیمی نام‌گذاری شده است.

این صنعت به‌ویژه با ریل‌گذاری صحیح انجام شده در اواخر دهه هفتاد و برنامه‌ریزی و بسیج نخبگان، دلسوزان و متخصصان برای توسعه این صنعت و بعد از آن با توجه ویژه حاکمیت به این صنعت ارزش‌آفرین که نمادی از تلاش برای تحقق سیاست ابلاغی مقام معظم رهبری مبنی بر جلوگیری از خام‌فروشی بود، توانست به صنعت پتروشیمان توسعه کشور تبدیل شود. تحریم‌ها و محدودیت‌های سخت دشمنان این مرزوبوم در این سال‌ها نتوانست بر اراده و دانش متخصصان ایرانی فائق آید و به لطف خدا شاهد درخشش این صنعت هستیم. معتقدم باتکیه بر نوآوری و اطمینان به شرکت‌های دانش‌بنیان و استفاده از فناوری‌های روز، صنعت پتروشیمی و در پیشانی آن گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس، جایگاه خود را در سطح جهانی بیش‌ازپیش بهبود خواهد بخشید و این کار یک ضرورت انکارناپذیر است. این روز را به همه همکاران سخت‌کوش، جاهل‌گرا و وطن‌دوست خود که سختی شرایط جوی، دوری از خانواده و محدودیت‌های دیگر هم‌خام به ابروی آنها نیاورده، از مهندسان و کارکنان گرفته تا کارگران عزیز این صنعت، تبریک و تهنیت عرض می‌کنم و برای همه این عزیزان سلامتی و بهروزی را از درگاه خداوند متعال خواستارم.

محمد شریعتمداری

مدیرعامل گروه صنایع پتروشیمی خلیج فارس

یادداشت

پتروشیمی ایران صنعتی پر از فرصت‌ها، چالش‌ها و چشم‌اندازهای روشن

هادی قهرمان

هشتم دی ماه در تاریخ کشور به عنوان روز صنعت پتروشیمی ثبت گردیده است تا گوشه‌ای از زحمات مردان و زنانی را گوشزد نماید که در توسعه و افتخار آفرینی این صنعت ارزش‌آفرین نقشی ماندگار داشته‌اند. روز ۸ دی ماه در ایران به عنوان «روز ملی صنعت پتروشیمی» گرامی داشته می‌شود. این روز به پاس دستاوردها و نقش مهم صنعت پتروشیمی در توسعه اقتصادی و صنعتی کشور نام‌گذاری شده است. امروزه ۹۵ درصد صنایع جهان به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به محصولات صنعت پتروشیمی وابسته هستند و ایران نیز باید با توجه به منابع غنی هیدروکربوری استفاده حداکثری از این منابع به‌ویژه با توسعه هرچه بیشتر صنعت پتروشیمی داشته باشد. بومی‌سازی کاتالیست‌ها از چالش‌های بزرگ صنعت پتروشیمی بوده که خوشبختانه هم‌اکنون این صنعت با جدیت در حال بومی‌سازی همه کاتالیست‌هاست. در همین حال، هم‌اکنون ۸۵ درصد کالا و تجهیزات صنعت پتروشیمی ایرانی است و در چند سال آینده به‌طور کامل داخلی می‌شود. صنعت پتروشیمی به‌عنوان یکی از صنایع استراتژیک ایران، نقش بسیار مهمی در تولید محصولات با ارزش افزوده و کاهش وابستگی به خام‌فروشی نفت و گاز دارد. این صنعت از مواد اولیه‌ای که از منابع نفت و گاز به دست می‌آید، محصولات متنوعی از جمله پلیمرها، کودهای شیمیایی، مواد شوینده و بسیاری از مواد صنعتی دیگر تولید می‌کند که در بسیاری از بخش‌های صنعتی و مصرفی کاربرد دارند. در اهمیت صنعت ۶۰ ساله پتروشیمی ایران همین بس که تنها در سال جاری توانسته در شرایط تحریم با حدود ۱۶ میلیارد دلار ارزآوری برای کشور افتخار آفرینی کند. بر این اساس و بدون شک صنعت پتروشیمی پیشران اقتصاد کشور است و نقش کلیدی در تولید ناخالص ملی دارد. براساس فصل دهم برنامه هفتم پیشرفت به‌منظور جلوگیری از خام‌فروشی و تکمیل زنجیره ارزش، باید ظرفیت تولید محصولات پتروشیمی از قریب ۱۰۰ میلیون تن فعلی به مرز ۱۳۲ میلیون تن برسد که این خود نیازمند برنامه‌ریزی مدون و عزم و همت مدیران و متخصصان این صنعت است. جای خوشحالی است که شتاب توسعه صنعت پتروشیمی با شیب متناسب در حال حرکت به جلوسست و این امیدواری وجود دارد تا همه اهداف پیش‌بینی شده را محقق نماید. صنعت پتروشیمی ایران پر از فرصت‌ها، چالش‌ها و چشم‌اندازهای روشن است. از دل منابع غنی نفت و گاز این سرزمین، صنعتی سر برآورده که اکنون به یکی از پایه‌های اقتصاد ملی تبدیل شده است، اما تکمیل زنجیره ارزش در این صنعت، همانند نخ تسبیحی است که همه عناصر را به هم پیوند می‌دهد و راه را برای رشد پایدار هموار می‌سازد. به امید روزی که زنجیره ارزش در این صنعت ارزش‌آفرین تکمیل گردد.

محسوب می‌شود. ارزش بازار پتروشیمی جهانی در سال ۲۰۲۴ حدود ۶۴۵ میلیارد دلار برآورد شده است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۳ به بیش از ۱۰۴۵ میلیارد دلار برسد. عواملی همچون رشد جمعیت، شهرنشینی، توسعه فناوری‌های پیشرفته و تأکید بر پایداری زیست‌محیطی، موتور محرک این رشد هستند. بر این اساس، صنعت پتروشیمی ایران بایستی تلاش کند که از این خوان گسترده درآمدهای حاصل از محصولات پتروشیمی و با تکمیل زنجیره ارزش و پرهیز از خام‌فروشی بیشترین بهره و درآمد را برای کشور به ارمغان بیاورد. در این میان، پلیمرهای جدید به‌ویژه مواد پایدار و زیست‌تخریب‌پذیر جایگاه ویژه‌ای پیدا کرده‌اند. افزایش آگاهی عمومی از تأثیرات منفی ضایعات پلاستیکی بر محیط‌زیست و الزام به کاهش اثرات کربنی، تولیدکنندگان را به سمت توسعه موادی مانند پلی‌اکریلونیتریل (PAN)، پلی‌لاکتیک‌اسید (PLA)، پلی‌هیدروکسی‌آلکانوات (PHA) و پلی‌اترترکتون (PEEK) سوق داده است. این پلیمرها از منابع تجدیدپذیر تولید شده و در صنایعی مانند بسته‌بندی و پزشکی کاربرد دارند. علاوه بر این، پلیمرهایی مانند پلی‌کربنات که در صنایع پیشرفته‌ای مانند خودروهای برقی و تجهیزات خورشیدی استفاده می‌شوند، به دلیل وزن سبک و مقاومت بالا، مورد توجه قرار گرفته‌اند. همچنین، توسعه فناوری‌های بازیافت شیمیایی و مکانیکی به یکی از اولویت‌های کلیدی تبدیل شده و تولیدکنندگان به‌طور فزاینده‌ای در تلاش برای بهره‌گیری از مزایای اقتصاد چرخشی هستند.

ارزش بازار پتروشیمی جهانی در سال ۲۰۲۴ حدود ۶۴۵ میلیارد دلار برآورد شده است و انتظار می‌رود تا سال ۲۰۳۳ به بیش از ۱۰۴۵ میلیارد دلار برسد.

اوره، متان، متانول، اتان و اتیلن حجم قابل‌توجهی داشته است. اما این رویکرد، فرصت‌های ناشی از گسترش زنجیره ارزش را نادیده گرفته است. در حالی که با استفاده از این مواد به عنوان خوراک اولیه و تولید محصولات با ارزش افزوده بالاتر، می‌توان به توازن بهتری در زنجیره ارزش دست یافت. این استراتژی می‌تواند به افزایش درآمد فروش، تأمین بهتر نیازهای داخلی و خارجی، ایجاد فرصت‌های شغلی بیشتر و سایر مزایای اقتصادی و اجتماعی منجر شود. اگر در سال‌های آینده صنعت

پتروشیمی را به عنوان یک صنعت پیشران متصور باشیم؛ باید به پارادایم‌های آینده این صنعت و جهت حرکت صنعت پتروشیمی در جهان توجه کنیم.

صنعت پتروشیمی جهان در حال تجربه تغییرات ساختاری و تکنولوژیکی عمیقی است که چشم‌انداز آن را برای دهه‌های آینده شکل می‌دهد. این صنعت به دلیل نقش حیاتی در تولید محصولات متنوع مانند پلاستیک‌ها، مواد شیمیایی و سوخت‌های صنعتی، بخش کلیدی اقتصاد جهانی

پتروشیمی روی ریل تکمیل زنجیره ارزش

دیگر نیز در دستور کار قرار دارد که با اجرای این پروژه‌ها، مصرف و زنجیره پروپان به مرور کامل و ارزش افزوده بالایی تأمین خواهد شد.

ارزش افزوده کمتر شناخته‌شده متانول

هم‌اکنون ظرفیت تولید متانول در کشور قابل توجه است و از چند سال قبل بر مدیریت تولید این محصول، تغییر مجوزهای جدید برای ساخت مجتمع‌های جدید متانولی و توسعه زنجیره محصولات پایین‌دستی متانول تأکید شده است، از این رو در پروژه‌های جدید صنعت پتروشیمی، افزون بر چند طرح برای تکمیل زنجیره ارزش این محصول، تبدیل آن به خوراک مجتمع‌های دیگر و پارک‌های صنایع تکمیلی بر پایه محصول متانول نیز پیش‌بینی شده که پارک متانولی در پارسیان اوره با پوشش گوگردی و رزین ملامین فرمالدئید آغاز کرده، همچنین برنامه‌ریزی این مجتمع برای دو محصول دیگر «اوره هیدروژن پیروکسید» و «کود اوره با پوشش پلیمری» نیز آغاز شده است. باید توجه داشت که یک سوی تلاش شرکت‌های پتروشیمی برای تکمیل زنجیره ارزش، تأمین خوراک پایدار و تنوع در خوراک مجتمع بوده، ضمن اینکه وزارت نفت در یک الگوی از قبل اعلام‌شده به پتروشیمی‌ها، تخفیف در تأمین خوراک را به‌عنوان یک ابزار تسویقی برای آنها در نظر گرفته است. می‌توان گفت که سیاست کلی تکمیل زنجیره محصولات پایه پتروشیمی در ایران به‌عنوان برنامه‌ای تثبیت‌شده بین مسئولان اجرایی، شرکت‌های پتروشیمی و سرمایه‌گذاران پذیرفته شده و این قطار روی ریل درستی برای تنوع و توسعه محصولات خود قرار دارد.

هفته نامه مشعل

شرکت ملی صنایع پتروشیمی در سیاست کلان به دنبال توسعه و تکمیل زنجیره محصولات پایه هست تا افزون بر تأمین نیاز داخلی، همچنان سهم خود را در بازارهای داخلی حفظ کند و آن را در بازارهای فراملی نیز توسعه دهد.

یکی از مهم‌ترین رویکردهای بازرش صنعت پتروشیمی طی چند سال اخیر، حرکت در مسیر تکمیل زنجیره ارزش محصولات پایه و تحقق هدف مهم کاهش خام‌فروشی است. این رویکرد در چند سال گذشته با سیاست‌های مختلف و از مسیرهای متفاوت پیگیری شده، اما مسئله مهم این است که وزارت نفت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران در سیاست کلان به دنبال توسعه و تکمیل زنجیره محصولات پایه هستند تا افزون بر تأمین نیاز داخلی، همچنان سهم خود را در بازارهای داخلی حفظ کنند و آن را در بازارهای فراملی نیز توسعه دهند. به همین دلیل است که به گفته مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی، تمرکز طرح‌های توسعه‌ای صنعت پتروشیمی در برنامه هفتم توسعه، تکمیل و توسعه زنجیره ارزش محصولات پایه متعزز بر محصولات اصلی است که صنعت پتروشیمی ایران نیز هم‌اکنون در تولید آنها ارزش افزوده دارد. امروزه صنعت پتروشیمی به ظرفیت اسمی سالانه نزدیک به ۹۶ میلیون تن رسیده است، به‌طوری که بنا بر پیش‌بینی‌ها در برنامه هفتم توسعه، سالانه به‌طور میانگین ۸ درصد رشد خواهد داشت و به ظرفیت ۱۳۲ میلیون تن خواهد رسید. در برنامه‌ریزی پیش‌بینی‌شده، در کنار تنوع خوراک برای مجتمع‌های پتروشیمی شامل گاز خام، متانول، اوره، آمونیاک و اتان، پیش‌بینی تنوع محصول مدنظر است.

بازنگری با سمت‌وسوی تکمیل زنجیره ارزش

هم‌اکنون اجرای ۶۱ طرح پتروشیمی با سرمایه ۲۴ میلیارد دلار در برنامه هفتم توسعه پیش‌بینی و حدود نیمی از سرمایه مورد نیاز این طرح‌ها نیز تأمین شده که به‌طور میانگین حدود ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند، همچنین ۴۸ طرح پتروشیمی با سرمایه‌ای بالغ بر ۴۰ میلیارد دلار در برنامه هفتم توسعه تعریف شده است، از این رو برنامه‌ریزی برای تأمین خوراک ورودی این مجموعه‌ها و محصولات تولیدی و خروجی آنها موضوعی ضروری است، ضمن اینکه برنامه‌ریزی منسجمی برای تکمیل زنجیره محصولات پتروشیمی انجام شده تا ارزش افزوده حداکثری در این صنعت رقم خورد. به همین منظور، پیش‌تر شرکت ملی صنایع پتروشیمی اعلام کرد که با هدف تکمیل زنجیره ارزش،

President: Gov't will certainly stop fuel smuggling

Iranian President Masoud Pezeshkian emphasized the government's commitment to combating daily fuel smuggling, calling it a significant waste of national wealth.

Pezeshkian, speaking at a meeting of the Headquarters to Combat the Smuggling of Goods and Currency on Tuesday, described the current state of fuel smuggling — tens of millions of liters per day — as both a catastrophe and evidence of inefficiency. He remarked: "As an Iranian citizen, not just as president, I find it completely unacceptable that, within a production and distribution system controlled by us, 20 to 30 million liters of fuel are smuggled daily."

Pezeshkian dismissed long-term plans as inadequate, stressing the need for immediate, practical solutions to this crisis. "When such a

massive amount of fuel is being smuggled and we cannot stop it, can we reasonably expect the public to accept measures like cutting energy, gas, or electricity supplies to industries to manage consumption?" he asked. The president stressed that effective solutions should address the root causes rather than targeting those at the lower end of the smuggling chain. "We must avoid creating new problems

by threatening the livelihoods of those involved at the final stages of this cycle. Instead, we need to reform the underlying sources of the issue," he said. The president tasked the Anti-Smuggling Headquarters with holding regular, intensive meetings over the next month to divide the issue into sector-specific components, conduct expert analysis, identify the root causes in each area, and design practical solutions. He urged

the use of academic and student expertise, noting that their independence from vested interests allows for clearer problem analysis and solution development. "Instead of repeating this issue from the podium, we must work toward eradicating its root causes," Pezeshkian added. He called on every agency to take decisive steps within their jurisdiction to prevent the waste of the nation's resources. For example, he urged the identifica-

tion of inactive entities, vehicles, equipment, or units that consume subsidized fuel inefficiently or fail to meet activity benchmarks. "I am confident we will stop this waste and the smuggling of the country's wealth," Pezeshkian affirmed. "We must adopt proven scientific methods for optimal fuel management. My aim is to reform and improve the country's administration. Whether or not I win in the next election is irrelevant to me. With God's help and public support, we will amend ineffective laws and resolve these issues." During the meeting, a detailed report was presented on the methods, routes, scale, and origins of the daily smuggling of 20 to 30 million liters of fuel. Relevant bodies also shared their views and proposed strategies to combat the problem.

News

First vice president: Progress made in addressing energy imbalances

Iran's first vice president stated that current imbalances in the gas and electricity sectors are solvable with public cooperation noting that "Significant steps have been taken to address these imbalances, and we plan to share updates once the government's efforts yield final results."

Speaking at the inaugural meeting of the Public Relations Coordination Council of Executive Bodies on Tuesday, Mohammadreza questioned whether the current imbalances in water, electricity, and gas were unique to recent months or inherited from previous years. "We will face a serious water crisis in the future, and public relations teams must assist in communicating the actions being taken to address these critical challenges," he said. Aref emphasized that the support of the public is key to resolving these issues. He reiterated that considerable progress has already been made in tackling gas and electricity imbalances and pledged further updates as solutions are finalized. He also highlighted the role of public relations in fostering hope by sharing news of development and progress.

"The development of the Makoran coast is a priority for the government, and such initiatives should be widely communicated to inspire optimism across society," Aref added.

Clarifying fuel smuggling situation is a public demand: Paknejad

Mahdoun Paknejad, the minister of oil emphasized that clarifying the situation of fuel smuggling in the country is a public demand.

He added that the Ministry of Oil, alongside other relevant agencies, has a duty to assist in addressing this issue. On Tuesday evening, Mohsen Paknejad discussed the key topics of his meeting with members of the Parliament's Plan and Budget Committee. He explained that the discussion focused on how to achieve the quantitative and qualitative goals of the Seventh Development Plan. He noted that, over the past four months, his colleagues at the Ministry of Oil have been effectively working to implement this plan. The minister also stated that he believes the members of the commission were satisfied with the Ministry's responses during the session. Paknejad also mentioned a meeting with representatives from Tehran Province, where the performance of the National Iranian Oil Company (NIOC), National Iranian Gas Company (NIGC), and National Iranian Oil Refining and Distribution Company (NIORDC) was discussed. He highlighted that the two main topics addressed were the energy imbalance and fuel smuggling. Solutions to prevent these issues from persisting were also proposed. The oil minister reiterated that addressing fuel smuggling is a public demand, and the Ministry of Oil, in coordination with other responsible agencies, has a role to play in solving this problem. He expressed hope that progress will be made on this matter in the future. Paknejad also referred to a recent meeting of the heads of the three branches of government, where decisions were made on addressing imbalances across various sectors, including energy, banking, and pension funds. He mentioned that relevant officials participated in the meeting, and solutions were discussed to address these challenges.

Comprehensive efforts by Oil Ministry to address energy imbalance

The oil minister highlighted that the country faces a significant energy imbalance and said the ministry is fully committed to ensuring the fuel supply needed to address this issue.

Speaking on Tuesday at a meeting with the Women's Caucus of the Parliament, Mohsen Paknejad noted that the accumulation of energy imbalance is troubling the public. He stated that energy imbalance and its repercussions were among the key topics discussed at a recent meeting of the heads of the three branches of government. Paknejad reported that more than 860 million cubic meters (mcm) of natural gas are supplied to the network daily, with much of it consumed by households, businesses, and non-major industries. He pointed out that residential consumption during recent cold weeks had reached 670 mcm daily. The minister criticized inefficient household gas usage, particularly the widespread use of gas heaters, which leads to significant waste. "Addressing the energy imbalance requires both increasing production and managing demand," he said.

Balancing production, consumption

Paknejad explained that while expanding gas fields and invest-

ing billions of dollars boost production, consumption optimization and demand management remain neglected. "Despite increased production, we are still lagging behind consumption, perpetuating the imbalance," he emphasized. The minister added that legal frameworks within the Seventh Development Plan provide opportunities to address these challenges, with public cooperation being essential for optimization.

Impact of '2 Degrees Less' campaign

The minister noted that the "2 Degrees Less" campaign had a tangible impact on gas consumption. While household consumption during this year's cold days was forecasted to reach 700 mcm daily, the campaign saved 30-35 mcm daily, ensuring stability in the gas network.

Addressing power plant fuel supply

Paknejad acknowledged power outages in the country, explaining that the Ministry of Energy is responsible for managing power plants, which receive fuel—gas, diesel, and fuel oil—from the Oil Ministry. He stressed that when gas supply to power plants is limited, they must switch to liquid fuels.

Increased delivery of liquid

fuels to power plants

The minister stated that last year, power plants received an average of 35 million liters of diesel daily, a figure that has risen to over 50 million liters thanks to efforts by the National Iranian Oil Refining and Distribution Company. He also noted that there were no production or delivery issues with fuel oil. Gas production has increased by 30 mcm daily in the past three months, breaking records for gas delivery to the network. Paknejad added that 16 power plants can use fuel oil, though three were sealed by the Environmental Protection Organization and two are located in urban areas.

Investment needs, air pollution solutions

Paknejad said \$45 billion in investment is required to increase daily gas production to 1.38 billion cubic meters by the end of the Seventh Development Plan. He also stressed the need for measures like chimney filters at power plants to combat air pollution, citing international practices. The minister called for improving the quality of oil products, replacing inefficient heaters through private-sector investments, and considering the financial well-being of citizens

when implementing price-based solutions. "Energy consumption must be managed alongside production to transition toward cleaner fuels like natural gas," he stated.

South Pars pressure-boosting plan

Paknejad emphasized the urgency of implementing the South Pars Pressure Boosting Plan, warning that failure to act could lead to an annual production loss of 25 mcm from the shared gas field. He outlined plans for seven pressure-boosting centers, each requiring \$2.5 billion in investment. In total, the plan would need approximately \$17 billion, potentially generating \$800 billion in revenue over the field's lifespan. By the year's end (March 20, 2025), a \$6 billion package for the pressure-boosting plan will be signed, he added.

Oil export outlook

The minister highlighted increased oil production in recent months, asserting that all produced oil can be exported. He expressed hope that the upcoming US presidential administration would not impose additional restrictions on Iranian oil exports but noted contingency plans are in place to mitigate potential challenges.

معاون اول رئیس جمهوری:

ناترازی برق ضربه سنگینی به بخش تولید وارد کرده است

بلکه ضرورتی است که چند دهه قبل باید به سمت آن حرکت می کردیم، تصریح کرد: آمادگی داریم که در هر بخشی که تعاونی‌ها طبق قانون می‌توانند فعالیت کنند از آنها حمایت کنیم، اما در مقابل تعاونی‌ها هم نباید نگاه خیره‌ای به دولت داشته باشند، آنها باید به‌صورت یک نهاد، NGO و بنگاه اقتصادی واقعی فعالیت کنند. عارف با تأکید بر ضرورت رفع هرچه سریع‌تر ناترازی‌ها در حوزه برق با ساخت نیروگاه‌های خورشیدی و بادی اظهار کرد: ناترازی برق ضربه سنگینی بر بخش تولید وارد کرده که قابل چشم‌پوشی نیست، اما برای رفع این ناترازی، ساخت نیروگاه‌ها، انتقال فناوری‌های پیشرفته به کشور و حمایت از تولید داخلی باید مورد توجه قرار گیرد.

توانی‌ها در عمل حذف شوند، اما راهبرد اصلی دولت چهاردهم بازگشت به حضور مردم در صحنه اقتصاد و واگذار کردن امور به تعاونی‌هاست. وی افزود: در قالب یک برنامه به نقش تعاونی‌ها در پیشبرد برنامه هفتم پیشرفت بپردازید، چنین برنامه‌ای هم نیاز دولت و هم لازمه توسعه است. اگر در برنامه‌های گذشته توانسته بودیم از تعاونی‌ها به درستی استفاده کنیم اکنون شاخص‌های توسعه کشور وضع بهتری داشت، ما معتقدیم که دولت نباید سراغ کاری برود که بخش خصوصی می‌تواند انجام دهد و این مسئله را به‌زودی ساماندهی می‌کنیم. این باور و ضرورت دولت است. معاون اول رئیس‌جمهوری با بیان اینکه رفتن به سمت تعاونی‌ها هنر ما نیست،

معاون اول رئیس‌جمهوری بر ضرورت رفع هرچه سریع‌تر ناترازی‌ها در حوزه برق با ساخت نیروگاه‌های خورشیدی و بادی تأکید کرد و گفت: ناترازی برق ضربه سنگینی به بخش تولید وارد کرده که قابل چشم‌پوشی نیست.

به گزارش دانش نفت به نقل از پایگاه اطلاع‌رسانی معاون اول رئیس‌جمهوری، محمدرضا عارف اوز دوشنبه، ۱۰ دی در یازدهمین نشست شورای اقتصاد با تأکید بر ضرورت و نیاز امروز ایران به حضور تعاونی‌ها در صحنه صنعت، کشاورزی و اقتصاد ایران اظهار کرد: متأسفانه دولت‌ها در چند دهه اخیر، به جای پرداختن به تعاونی‌ها به سمت تمرکزگرایی رفتند و این دیدگاه سبب شد

فعالیت گسترده تلاشگران عرصه تأمین و توزیع سوخت

حدود ۹ میلیارد و ۸۷۰ میلیون لیتر می‌رسید و نشان می‌دهد حدود ۴۲ میلیارد لیتر سوخت مایع بیشتری نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۲ به نیروگاه‌ها تحویل شده است. عملیات سوخت‌رسانی با استفاده از ۴ هزار و ۶۰۰ جایگاه سوخت مایع، ۲ هزار و ۵۰۰ جایگاه سوخت سی‌ان‌جی و حدود ۱۶ هزار ناوگان حمل‌ونقل در کشور انجام می‌شود. همچنین در حوزه دریایی سوخت‌رسانی به جزایر با ۶ شناور کوچک انجام و سه فروند کشتی نیز جابه‌جایی سوخت بین پایگاه‌ها و بنادر صادراتی را منتقل می‌کنند.

واردات نفت گاز مجوز گرفت

سطح ذخایر نفت گاز و نفت کوره نیروگاهی در مرداد امسال به پایین‌ترین حد خود رسید و سبب شد این بخش در تأمین سوخت مورد نیاز خود با شرایط بحرانی روبه‌رو باشد. شورای عالی اقتصاد برای رفع ناترازی در تولید و مصرف فرآورده نفت گاز، مصوبه‌ای را از سر گذراند که بر اساس آن به دولت این امکان را داد تا در مورد واردات نفت‌گاز اقدام کند. در حقیقت راهکاری اضطراری و کوتاه‌مدت که می‌توانست تنگنای موجود را بهبود بخشد. طبیعتاً دولت برای جبران کسری سوخت مخازن از طریق واردات، باید قیمت بالاتری بپردازد که از این منظر نیز متحمل بار مالی چند میلیون دلاری می‌شود. افزون بر کاهش سطح ذخایر سوخت نیروگاه‌ها، سرمایه‌زودنگام و تعویق در برنامه تعمیراتی پالایشگاه‌های گازی نیز از دیگر عواملی بود که شرایط دشواری را هم‌زمان با بحران ناترازی ایجاد کرد که خوشبختانه تمامی این چالش‌ها با تمرکز بر بهبود ظرفیت‌های پالایشگاهی و بهینه‌سازی فرآیندهای تولید مرتفع شدند. بر اساس آخرین آمار و ارقام وزارت نفت، تولید نفت‌گاز از میانگین روزانه ۱۱۱ میلیون لیتر در پنج ماه امسال به روزانه ۱۲۴ میلیون لیتر (رشد ۱۱.۷ درصدی) در آذر ۱۴۰۲ رسیده است که این دستاورد نه‌تنها نشان‌دهنده توانمندی دولت در مدیریت بهینه منابع نفتی است، بلکه نقشی حیاتی در تأمین نیازهای داخلی، کاهش وابستگی به واردات و تقویت امنیت انرژی کشور ایفا کرده است. این روند افزایشی در مهر و آبان نیز ادامه یافت؛ به‌گونه‌ای که تولید روزانه نفت‌گاز در آبان امسال با افزایش حدود ۱۰.۷ درصدی نسبت به مهر (۱۱۵ میلیون لیتر در روز) به ۱۱۷ میلیون لیتر رسید، اما بیشترین مقدار افزایش تولید در آذر امسال ملی افزایش نفت‌گاز با افزایش حدودی ۵.۹ درصدی نسبت به آبان (میانگین تولید ۱۱۷ میلیون لیتر) به روزانه ۱۲۴ میلیون لیتر رسید و دولت موفق به ثبت رکورد تازه تولید نفت‌گاز در آذر امسال شد. تولید نفت‌گاز در آذر ۱۴۰۳ با میانگین تولید ۱۲۴ میلیون لیتر در روز نسبت به پنج ماه نخست امسال (میانگین ۱۱۱ میلیون لیتر در روز) با افزایش ۱۳ میلیون لیتری (معادل ۱۱.۷ درصد) در بازه زمانی چهار ماهه همراه بوده است که این افزایش تولید، نشان از کارآمدی سیاست‌ها و برنامه‌های شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی در افزایش تولید و تأمین نیازهای داخلی دارد. میانگین تولید روزانه نفت‌گاز در ۱۷ روز نخست آذر امسال با ثبت رقم ۱۲۴ میلیون لیتر نسبت به میانگین آذر سال‌های ۱۴۰۱ (۱۰۷ میلیون لیتر در روز) و ۱۴۰۲ (۱۱۳ میلیون لیتر در روز) به ترتیب ۱۷ و ۱۱ میلیون لیتر در روز افزایش نشان می‌دهد. افزایش تولید انواع فرآورده‌های نفتی، برنامه کیفی‌سازی سوخت مازوت در پالایشگاه‌ها، ایمن‌سازی زیرساخت‌های حمل‌ونقل ریلی و جاده‌ای، حذف سوخت‌رسان‌ها با اتصال نیروگاه‌ها به شبکه انتقال و راه‌اندازی زودنگام فاز نخست خط لوله ۲۶ اینچ بندرعباس - رفسنجان از اقدام‌های مهم و اثر بخشی است که در این بازه کوتاه از ابتدای تشکیل دولت چهاردهم، برای جبران کسری و ناترازی تولید و مصرف فرآورده‌های نفتی حاصل شده و همه تلاش‌ها بر آن است تا سوخت مورد نیاز همه بخش‌ها بدون توقف و پایدار تأمین شود.

این موضوع بسیار حائز اهمیت است، زیرا کاهش دمای هوا به‌طور طبیعی منجر به افزایش مصرف گاز در بخش‌های خانگی، تجاری و صنایع جزء می‌شود، به‌طوری‌که در آبان امسال مصرف گاز در این بخش به‌طور میانگین ۳۰ درصد افزایش داشته و به حدود ۴۱۷ میلیون مترمکعب در روز رسید. همچنین این روند افزایشی تداوم داشته و برای نمونه در ۱۹ آذر که مصرف گاز در بخش خانگی به ۶۰۹ میلیون مترمکعب رسیده شاهد رشد ۱۲۷ میلیون مترمکعبی در مصرف هستیم که بخشی از این افزایش مصرف بر اساس آنچه گفته شد، در سردتر شدن هوا ریشه دارد. کرامت ویس‌کرمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، از رشد ۴۲ درصدی تحویل سوخت مایع به نیروگاه‌ها نسبت به پارسال خبر داد و گفت: امسال ۴ میلیارد لیتر نفت‌گاز و نفت کوره بیشتری در اختیار نیروگاه‌ها قرار گرفته است. وی افزود: در ۲۲ روز ابتدایی آذر ۱۴۰۳ به‌طور میانگین روزانه ۴۵ میلیون لیتر نفت‌گاز به نیروگاه‌های کشور تحویل شده که این عدد نسبت به مدت مشابه سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۱ به ترتیب ۸ و ۱۴ میلیون لیتر افزایش داشته است. به گفته مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، افزایش تحویل نفت‌گاز به نیروگاه‌ها به پشتوانه افزایش تولید نفت‌گاز در پالایشگاه‌های کشور به حدود ۱۲۴ میلیون لیتر در روز و اضافه شدن نزدیک به ۲ هزار و ۴۰۰ فنکشن به ناوگان حمل فرآورده‌های نفتی در دولت چهاردهم حاصل شده است. ویس‌کرمی با اشاره به بودت دما در روزهای پیش‌رو، از هموطنان درخواست کرد در مصرف گاز و برق صرفه‌جویی کنند تا تأمین انرژی مورد نیاز کشور به‌صورت پایدار انجام شود.

ثبت رکورد بی‌سابقه توزیع نفت گاز نیروگاهی

بر اساس آمار و ارقام شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، در ۲۴ آذر امسال، ۱۵۳ میلیون لیتر نفت‌گاز در کشور توزیع شده که از این مقدار بیش از ۵۲ میلیون لیتر آن به نیروگاه‌های کشور و مابقی به بخش‌های حمل‌ونقل، کشاورزی، صمت و راه و شهرسازی اختصاص یافته است. همچنین رقم بی‌سابقه توزیع و تحویل بیش از ۷۴ میلیون لیتر سوخت مایع نیروگاهی در آذر به ثبت رسیده است که این مقدار به صورت میانگین در مقایسه با آذر پارسال (۱۴۰۲) ۲۷ درصد رشد داشته است. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران یکی از دلایل افت ذخایر سوخت نیروگاهی را اجازه استفاده نکردن از مازوت در فاصله ماه‌های خرداد تا مهر سال ۱۴۰۳ و به‌تبع آن برداشت نفت‌گاز بیشتر از ذخایر اعلام کرده است. این در

۳ هزار مخزن دار ریلی و ۱۴ هزار کیلومتر خط لوله به سراسر کشور منتقل می‌شود. به گفته وی، در چهار ماه استقرار دولت چهاردهم، بیش از ۲.۲ میلیارد لیتر سوخت مایع بیشتری نسبت به مدت مشابه پارسال به نیروگاه‌ها تحویل شده است که نشان از رشد ۴۸ درصدی تحویل سوخت مایع نیروگاهی نسبت به مدت مشابه پارسال دارد. بر اساس اظهارات معاون وزیر نفت در امور پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، راه‌اندازی طرح‌های زودبازده و اصلاحات فرآیندی در پالایشگاه‌ها سبب شده ۱۵ میلیون لیتر در روز به تولیدات نفت‌گاز کشور اضافه شود؛ به گونه‌ای که، تولید نفت‌گاز کشور در آذر امسال از رقم میانگین ۱۱۱ میلیون لیتر در پنج ماه نخست امسال به ۱۲۵ میلیون لیتر در روز رسیده است. همچنین در آذر امسال حدود ۱۰ میلیون لیتر در روز نسبت به بازه مشابه پارسال افزایش تولید بنزین داشته‌ایم و این افزایش تولید با حفظ کیفیت بنزین انجام شده است.

افزایش ۲.۵ درصدی تحویل سوخت معادل

نفت‌گاز به‌عنوان یکی از پرتقاضاترین فرآورده‌های نفتی کشور، بخش قابل توجهی از سبد سوخت بخش حمل‌ونقل، صنایع و نیروگاه‌ها را به خود اختصاص داده است. غالب مناطقی که از دسترسی به شبکه گاز طبیعی محروم هستند نیز برای تأمین گرمایش خانگی نیازمند فرآورده نفت‌گاز هستند. امسال برخلاف روال سال‌های گذشته با تدابیر هوشمندانه وزارت نفت، کسری تولید فرآورده نفت‌گاز جبران شده است. بررسی آمار و ارقام وزارت نفت نشان می‌دهد، میانگین تحویل روزانه سوخت معادل (گاز، نفت‌گاز و نفت کوره) به نیروگاه‌ها از ابتدای سال تا ۱۹ آذر به حدود ۲۸۵ میلیون لیتر در روز رسیده و این در حالی است که میانگین تحویل سوخت معادل به نیروگاه‌ها در همین بازه زمانی سال ۱۴۰۲، حدود ۲۷۸ میلیون لیتر در روز بود. بر همین اساس می‌توان گفت مقدار تحویل سوخت معادل به نیروگاه‌ها نسبت به پارسال نزدیک به ۲.۵ درصد افزایش یافته است. تحویل سوخت معادل به نیروگاه‌ها به‌طور مشخص در آذر امسال نیز نسبت به آذر پارسال افزایش حدود ۶ درصدی داشته و از روزانه ۲۲۶ میلیون لیتر در سال ۱۴۰۲ به ۲۳۹ میلیون لیتر رسیده است. افزایش تحویل سوخت معادل به نیروگاه‌ها در سال ۱۴۰۳ در حالی رقم خورده است که بر اساس گزارش سازمان هواشناسی، میانگین وزنی دمای هوا در سال ۱۴۰۳ پایین‌تر از سال گذشته بوده است، برای نمونه، آذر امسال به‌طور میانگین ۲.۳ درجه سانتی‌گراد نسبت به آذر پارسال سردتر بوده است.

وزارت نفت به‌تازگی با اعلام افزایش تحویل سوخت معادل (گاز، نفت‌گاز و نفت کوره) به نیروگاه‌ها هم‌زمان با کاهش دمای هوا و افزایش مصرف گاز در بخش خانگی نشان داد با برنامه‌ریزی به‌موقع و مدیریت کارآمد می‌توان بر محدودیت‌ها غلبه و شرایط را با تحویل سوخت مورد نیاز نیروگاه‌ها برای تأمین شبکه برق تا حد زیادی متعادل کرد. به گزارش دانش نفت به نقل از هفته‌نامه مشعل، آمار نشان می‌دهد که از ابتدای سال تا ۱۹ آذر امسال، تحویل سوخت معادل نیروگاه‌ها به حدود ۲۸۵ میلیون لیتر در روز رسیده و این در حالی است که میانگین تحویل سوخت معادل در همین بازه زمانی سال ۱۴۰۲، حدود ۲۷۸ میلیون لیتر در روز به ثبت رسیده است. ۶ درصد افزایش تحویل سوخت معادل به نیروگاه‌ها در آذر ۱۴۰۳ نسبت به مدت مشابه پارسال، از حجم گسترده عملیات توزیع سوخت در اقصی نقاط کشور حکایت دارد. فعالیتی که از دید مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران مغفول نماند و در پیامی از تلاش شبانه‌روزی و بی‌وقفه مجموعه تلاشگران تأمین و توزیع سوخت در این روزهای سرد، قدرانی کرد. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران به‌عنوان سکندار زنجیره تأمین و توزیع انواع فرآورده در بخش‌های مختلف خانگی، صنایع، نیروگاهی و... نقش به‌سزایی در روند سوخت‌رسانی ایفا می‌کند. این شرکت در تمام طول سال به صورت شبانه‌روزی و بی‌وقفه در تلاش برای تأمین سوخت مورد نیاز عموم جامعه است و این وظیفه خطیر، پیچیده و البته نفسگیر را با جدیت و کارآمدی بالا به سرانجام مطلوب می‌رساند، اما با ورود به فصل سرما و برودت‌های گاه و بی‌گاه هوا، شرایط کمی سخت و طاقت‌فرسا می‌شود که خوشبختانه کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اراده‌ای قوی در این سرمای زودنگام و البته بی‌سابقه هوا در چند سال اخیر، توانسته‌اند بر تمام سختی‌ها و مشکلات فائق آیند و عملیات سوخت‌رسانی را بی‌کم و کاست به انجام برسانند. با توجه به افزایش مصرف گاز بخش خانگی در فصل زمستان مقدار تحویل سوخت نیروگاه‌ها کاهش می‌یابد، با این حال وزارت نفت توانسته نسبت به پارسال سوخت معادل بیشتری را برای تأمین نیاز نیروگاه‌ها فراهم کند. آخرین آمار و ارقام مربوط به تولید و تحویل فرآورده نفت‌گاز به بخش نیروگاهی و اقدام‌های شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی برای افزایش تولید با وجود ظرفیت‌های محدود در گزارش حاضر اشاره می‌شود.

افزایش تولید با راه‌اندازی طرح‌های زودبازده

از ابتدای شروع به کار دولت چهاردهم، موفقیت‌های چشمگیری در زمینه تولید انواع فرآورده‌های نفتی حاصل شده است. بهره‌برداری بهینه از فرآیندهای پالایشگاهی مانند راه‌اندازی واحد هیدروکراک پالایشگاه آبادان، رفع گلوگاه‌ها، افزایش خوراک پالایشگاه‌های کشور به مقدار بیش از ۱۰۰ هزار بشکه در روز، اصلاح شرایط عملیاتی و به‌کارگیری ظرفیت خالی واحدهای عملیاتی شکست کاتالیستی مانند ایزوماکس‌ها و کت‌کراکرها می‌توان از جمله عوامل و اقدام‌های اثربخش شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی برشمرد که این موفقیت را رقم زده است. از طرفی تأمین فرآورده نفت‌گاز کافی برای نیروگاه‌ها به‌عنوان یکی از مهم‌ترین دستاوردهای شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران مطرح است که تاکنون با وجود اقدام‌های مورد اشاره مبنی بر افزایش ظرفیت تولید مجموعه پالایشگاه‌های کشور، این مهم با کمترین چالش و آسیب محقق شده است. در این زمینه محمداصادق عظیمی‌فر، مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران اعلام کرد: هم‌اکنون ۱۰ پالایشگاه کشور با ظرفیت پالایش روزانه حدود ۲.۴ بشکه در مدار تولید قرار دارند و محصولات تولیدی این پالایشگاه‌ها با استفاده از ۱۶ هزار ناوگان حمل فرآورده،

یادداشت

از اجرائی نکردن طرح ملی میترینگ در قانون برنامه پنجم توسعه تا الزام دوباره آن در قانون برنامه هفتم توسعه و ضرورت اصلاح الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف انرژی؛

چرا میترینگ؟

دکتر احمد مددی
کارشناس انرژی

یکی از مهم ترین موضوعات در حل چالش و بحران ها، در ابتدا شناخت مساله است. ناترازی ها، کمبودها، بحران ها، قاچاق سوخت، از مدار خارج شدن نیروگاهها، گازرسانی بی ضابطه بدون توجه به ویژگی های اقلیمی، بی توجهی به مقوله بسط و گسترش تنوع انرژی و بسیاری موضوعات دیگر چالش برانگیزند اما برای رفع این چالش ها، در ابتدا بایستی مساله را خوب شناخت و تحلیل و تجزیه کرد و پس از شناخت دقیق، برای آن نسخه بنویسیم.

در حقیقت آنچه که امروز گلوئی اقتصاد ایران را فشرده و به نفس انداخته عدم شناخت درست مسائل و درمان های مقطعی و گذرا در دولت های مختلف بوده است. اگر امروز با «پربحرانی» به نام ناترازی مواجه هستیم، اگر با قاچاق روزانه ۲۵ تا ۳۰ میلیون لیتر سوخت دست به گریبانیم و اگر گاز طبیعی را به هرجا که سیاسیون اراده کردند لوله کشی کردیم، در واقع ناشی از بی دانشی، بی اعتنایی و عدم درک درست مسائل بوده است. شاید اگر این بحران ها نفس اقتصاد کشور را به شماره نمی انداخت، باز هم به سراغ حل دائمی مساله نمی رفتیم. در هر صورت ناترازی ها به گونه ای است که نیازمند تغییر در رویکردها، سرمایه گذاری در بخش تولید و برخورد جدی و بدون مسامحه با اخلاگران است. یکی از موضوعات مهم در بحث قاچاق سوخت، بازنگاه فرآیندی به مقوله تولید تا توزیع انواع فرآورده های نفتی است. بی تردید در مبارزه سیستماتیک با پدیده قاچاق سوخت، میترینگ باید اجرائی گردد و هیچ راه حل دومی وجود ندارد. به بیان دیگر، تا زمانی که سیستم میترینگ (سیستم های اندازه گیری حجم یا جرم سیالات) در کشورمان رانندازی نشود وضعیت قاچاق همین هست که می بینیم

و شاید بدتر هم بشود. سیستم میترینگ به طور خاص در صنعت نفت و گاز و پتروشیمی به سیستم های اندازه گیری حجم یا جرم سیالات گاز، مایع و یا حالت دو فاز گفته می شود. با رانندازی این سیستم می توانیم ورودی و خروجی لوله های فرآورده های نفتی را اندازه گیری کنیم. با توجه به اهمیت موضوع و لزوم کنترل قاچاق سوخت، این مهم از سوی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۴ آمده و مجلس هم آن را تصویب کرده است. در واقع «ورودی و خروجی لوله های فرآورده های نفتی» اولین گلوگاه مبارزه با قاچاق سوخت است آنجایی که تاکنون کمتر کسی بدان توجه داشته و یا اینکه در وفور نعمت و دوران خوشی سوخت به آن بی اعتنا بوده اند! بر این اساس، بیش از ۷ هزار میلیارد تومان برای اجرای طرح میترینگ در سال ۱۴۰۳ اختصاص داده شده است و طبق قانون برنامه هفتم توسعه، پایش و رصد مبادلات مواد نفتی از جمله طرح های در اولویت دولت چهاردهم خواهد بود. در حقیقت اختصاص این مبلغ برای مبارزه با میلیاردها دلار قاچاق سوختی است که کمر اقتصاد ایران را خم کرده است. سامانه پایش یکپارچه مبادلات مواد نفتی شامل زنجیره تامین نفت و گاز می شود و دامنه این موضوع بسیار گسترده است. یعنی از زمانی که نفت در جاهای نفتی تولید می شود تا انتقال به انبار و سپس واحدهای بهره برداری و خطوط لوله، تحویل به پالایشگاه های ده گانه و در نهایت تحویل به انبارهای شرکت ملی پخش و توزیع به مبادی مصرف، تمام این مراحل مختلف در این زنجیره وجود دارد که باید تحت نظارت قرار گیرد. در همین حال و در زنجیره تامین گاز نیز در تمام مراحل باید تریبی اتخاذ و امکان نظارت و پایش ایجاد شود. اهمیت سیستم میترینگ آنجایی مهم تر و حیاتی تر می شود که بدانیم در زنجیره طولانی مصرف، سالانه بیش از یک میلیارد بشکه نفت، بیش از ۲۷۰ میلیارد مترمکعب گاز، بیش از ۱۱۰ میلیارد لیتر فرآورده نفتی، ۳۰۰ میلیون بشکه مینرال و بیش از ۶ میلیون تن مایعات گازی همراه تولید می شود و وزارت نفت افزون بر حوزه تولید، متولی تحویل این حجم از فرآورده های نفتی و یا گاز به مبادی مصرف نیز است. این حجم بالا از تولید و توزیع فرآورده های نفتی بدون نظارت سیستماتیک و سامانه های شناسایی، قطعا فساد به بار خواهد آورد و هم اکنون چهره پلید خود را در موضوع قاچاق سوخت پدیدار کرده است. در قانون برنامه هفتم توسعه موضوع پایش و رصد مبادلات مواد نفتی در دو ساختار «نصب سامانه های اندازه گیری» و «بجای سامانه یکپارچه پایگاه داده و بانک اطلاعاتی» در نظر گرفته شده، و این امپویاری وجود دارد که با یکپارچه سازی سامانه های موجود طبق مقرر مدتی تا پایان سال ۱۴۰۴ سیستم جامع میترینگ عملیاتی شود. اما آنچه که به بحران کمبود سوخت دامن زده، بی توجهی محض دولت ها به اجرای این سیستم بوده است چه اینکه این طرح از زمان برنامه پنجم توسعه (بند ج ماده ۱۱۲۹) یعنی از سال ۱۳۲۹، طبق قانون تکلیف شده و بر اساس طرح قبلی (برنامه پنجم توسعه)، تنها ۱۳ نقطه میدالاتی در نظر گرفته شده بود که البته در همین نقاط نیز کار تأمین و نصب تجهیزات اندازه گیری انجام نشد! در حقیقت در آن سال به طرحی که مصوب شده بود، یک ریال هم ندادند تا میترینگ به اعما برود و حالا شاهد چنین فاجعه ای در قاچاق سوخت باشیم. شاید و حما

اگر از سال ۸۹ بدین سو، آهسته و پیوسته این طرح اجرائی می گردید، اینک با این بحران جدی مواجه نمی شدیم. اکنون و به گفته مسئولان مرتبط، تمام نقاط میدالاتی در زنجیره تولید و توزیع نفت و گاز در ۱۳۰۶ نقطه شناسایی شده، وضعیت سامانه اندازه گیری مشخص شده که در برخی نقاط از سامانه های دقیق و خودکار استفاده شده است. بر اساس شناسنامه تهیه شده از نقاط میدالاتی در زنجیره تولید نفت و گاز، ۵۸۸ نقطه از مجموع نقاط شناسایی شده، نیازمند ارتقای سامانه موجود یا نصب سامانه جدید است که بر اساس برآوردها برای تکمیل این طرح به حدود یک میلیارد دلار منبع مالی نیاز خواهد بود. در همین حال، سجاد خلیلی، معاون وزیر نفت با بیان اینکه از میان نقاط شناسایی شده برای نصب یا ارتقای سامانه اندازه گیری در زنجیره تولید نفت و گاز، ۲۲۰ نقطه به عنوان اولویت بالا در نظر گرفته شده، اظهار کرد: «در ۶۴ نقطه شرکت ملی نفت ایران، در ۸۶ نقطه شرکت ملی پالایش و پخش و در ۷۰ نقطه نیز شرکت ملی گاز متولی نصب تجهیزات اندازه گیری هستند». پس از ابلاغ قانون برنامه هفتم توسعه، شرکت ملی نفت ایران به عنوان متولی انجام پروژه تأمین و نصب تجهیزات اندازه گیری در نظر گرفته شد و امسال برای ۲۲ نقطه در شرکت ملی نفت، قرارداد وجود دارد و برای آن پیمانکار انتخاب شده است. در شرکت ملی گاز نیز ۲۰ نقطه در حال برگزاری مناقصه است و در شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی نیز پروژه های هم برای انبارها و هم پالایشگاهها در دست اقدام قرار دارد. کلام پایانی اینکه: تمام قوای کشور تمام قد به صحنه آمده اند تا چهره زشت قاچاق سوخت را از صحنه اقتصاد کشور بزایند. بی تردید جدیت در اجرای طرح میترینگ، نظارت جدی بر فرآیند تولید و توزیع و در کنار آن اجرای سخت و سخت قوانین مربوط به اصلاح الگوی مصرف و بهینه سازی مصرف می تواند کشور را از ناترازی ها براند.

نگاهی به علل اجرا نکردن طرح ملی میترینگ در قانون برنامه پنجم توسعه؛

حتی یک ریال تخصیص ندادند!

ز هیچ شرکت داخلی، گواهی از خارج کشور نخواهیم

معاون وزیر با اشاره به اینکه وزارت نفت در سه سال متوالی در بین تمام دستگاه های اجرائی رتبه نخست

این، ترتیبی اتخاذ شده که شرکت های خصوصی طرف قرارداد با شرکت های تابع بتوانند از محل تهاتر با خوراک یا فرآورده، تجهیزات اندازه گیری را تأمین و نصب کنند.

تجهیزات اندازه گیری، منابع حساب سرمایه گذاری نفت و گاز در نظر گرفته شده است، به همین دلیل در سال های آتی نیز تأمین منابع لازم برای این کار امکان پذیر خواهد بود. افزون بر

معاون وزیر نفت در خصوص آسیب شناسی اجرا نکردن طرح ملی میترینگ در قانون برنامه پنجم توسعه گفت: در وهله نخست منابع مطمئن مالی لازم برای این کار در نظر گرفته نشده بود. برای نمونه بر اساس گزارش تفریح بودجه سال ۱۴۰۲، از مبلغ ۸ هزار میلیارد تومان که در آن سال برای نصب تجهیزات اندازه گیری در نظر گرفته شده بود، حتی یک ریال نیز تخصیص نیافت، این در حالی است که برای این کار شرکتها باید از وصول این منابع مطمئن شوند.

سجاد خلیلی ادامه داد: در برنامه هفتم این موضوع پیش بینی و منابع داخلی شرکت های تابع، همچنین ۵ درصد از حساب سرمایه گذاری نفت و گاز به عنوان منابع مالی لازم برای میترینگ در نظر گرفته شده است. برای نمونه در تبصره ۴ قانون بودجه امسال حدود ۷ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان به این موضوع تخصیص یافته است. وی افزود: در ماده ۱۴ قانون برنامه هفتم توسعه برای خریداری و نصب

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت تاکید کرد:

مطالبات کارکنان صنعت نفت با جدیت پیگیری می شود

تغییرات مثبتی برای کارکنان ایجاد شود. وی در این نشست که موضوعاتی همانند طرح طبقه بندی مشاغل، سقف حقوق، مسکن کارکنان، خدمات رفاهی، ورزشی و درمانی، به روزرسانی ساختار سازمانی و مطالبات ماده ۱۰ و... مطرح شد، تصریح کرد: در تلاشیم در مسیر رفع مشکلات سرمایه های انسانی وزارت نفت گام های بلندتری برداشته شود. صدقه خرابی، معاون وزیر نفت در توسعه مدیریت و سرمایه انسانی، امیر قانم پناه، سرپرست مدیریت توسعه منابع انسانی شرکت ملی نفت ایران، علیرضا ترابی، سرپرست اداره کل تدوین هماهنگی مقررات اداری و استخدامی، مریم قانع نیا، سرپرست اداره کل آموزش برنامه ریزی نیروی انسانی و تحول اداری، حسین طابنده، معاون طرح های تأمین نیروی انسانی اداره کل آموزش، مریم طالع مقدم، رئیس دفتر معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی و وزارت نفت و لایلا هوشمند، رئیس مزایا و طرح های رفاهی اداره کل تدوین هماهنگی مقررات اداری و استخدامی صبح امروز وارد عسلویه شدند و با همراهی مدیران ارشد شرکت نفت و گاز پارس، از سکوهای SPD۲۱ و SPQ۱ بازدید کردند.

زیرمجموعه با وزارت نفت به منظور رفع مشکلات کارکنان تأکید کرد و گفت: امیدواریم با توجه به مشکلات احشاده از بدنه سرمایه انسانی وزارت نفت و تدابیر اتخاذ شده برای رفع آنان، در آینده نزدیک

تصمیم گیری بهینه در زمینه های مختلف نیازمند مطالعات و بررسی های کارشناسی دقیقی است که برخی از آنها نیاز به زمان دارد. خرابی بر ضرورت افزایش تعاملات مدیران توسعه منابع انسانی شرکت های

مشکلات کارکنان (رسمی، قراردادی و پیمانکاری) به برنامه های معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت برای حل چالش ها اشاره کرد و گفت: مسائل کارکنان به طور مستمر پیگیری می شود، اما

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت در بازدید از سکوهای پارس جنوبی با ابلاغ پیام قدرانی وزیر نفت از کارکنان عملیاتی شرکت نفت و گاز پارس گفت: مطالبات کارکنان صنعت نفت با جدیت پیگیری می شود.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت نفت و گاز پارس، صدیقه خرابی روز دوشنبه، ۱۰ دی در نخستین بازدید عملیاتی به عنوان معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت با بیان اینکه کارکنان سکوهای پارس جنوبی نقش مهمی در رفع ناترازی گاز و تأمین انرژی کشور ایفا می کنند، گفت: قدردان زحمات همکاران عملیاتی هستیم، بازدید امروز به نمایندگی از مقام وزارت و برای شنیدن صحبت های کارکنان و تلاش حداکثری برای رفع مشکلات آنان صورت گرفته است. وی با تأکید بر اینکه کارکنان عملیاتی بدون توجه به محدودیت ها، به عنوان مدافعان تولید در حال خدمت به کشور هستند، افزود: به تمام حقوق و مطالبات کارکنان واقف هستیم و در مسیر رفع محدودیت های موجود تلاش خود را به کار بسته ایم. معاون وزیر نفت در نشست پرسش و پاسخ با کارکنان سکوی فزاز یک پارس جنوبی پس از شنیدن

استفاده از ابزارهای قانونی برای حل مشکل ناترازی انرژی

طرح های انرژی «دوشنبه دهم دی در ساختمان شماره یک این شرکت تدریس شد. احمد فضل، رئیس اندازه گیری و

تجدیدپذیر با حضور مدیران شرکت متن و از سوی احمد فضل، رئیس «اندازه گیری و صحنه گذاری (M&V)

انرژی های تجدیدپذیر، این دوره آموزشی با محوریت تشریح قوانین و مقررات مرتبط با مدیریت انرژی و راهکارهای استفاده از

رئیس اندازه گیری و صحنه گذاری (M&V) طرح های انرژی گفت: ابزار قانونی، به اندازه کافی، بلوغ و قدرت دارد تا به حل مسئله ناترازی کمک کند و سازمانها باید بتوانند با استفاده از این ابزار و پیگیری ها، همچنین سرمایه گذاری، به حل مسئله ناترازی کمک کنند.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت مهندسی و توسعه نفت، همسو با اجرای پروژه استقرار مدیریت انرژی مبتنی بر استاندارد ISO ۵۰۰۰۱:۲۰۱۸ در شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) دوره آموزشی مدیریت انرژی برای مدیران شرکت متن از سوی مدیریت مهندسی و ساختمان و همکاری مدیریت منابع انسانی برگزار شد. سیدمحمد اسداللهی، مدیر پروژه استقرار مدیریت انرژی گفت: پیرو تأکید مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت مبنی بر ضرورت حضور شرکت های اکتشاف و تولید ایرانی در توسعه

گزارش

بهربرداری از طرح‌های بهینه‌سازی در انبار نفت ری

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به بهره‌برداری از طرح‌های بهینه‌سازی فرآیند و نوسازی انبار نفت شهید حججی ری گفت: تمام انبارهای نفت تحت مدیریت این شرکت تا پایان سال ۱۴۰۴ به سامانه هوشمند اندازه‌گیری مجهز می‌شوند. کرامت ویس کرمی در آیین بهره‌برداری از طرح‌های بهینه‌سازی فرآیند و نوسازی انبار نفت ری که با حضور فریدون یاسمی، مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه تهران و جمعی از مدیران این شرکت برگزار شد، اظهار کرد: طرح‌های آماده بهره‌برداری شامل ساختمان توزیع بار، ساختمان بازرسی، ساختمان کنترل کیفیت، باسکول‌های ۶۰ تنی ورودی و خروجی انبار و سامانه میترینگ نفت‌کوره سکوهای بارگیری راه‌آهن است که با هدف بهینه‌سازی و نوسازی روند عملیات بارگیری و ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی اجرایی شده است. وی انبار نفت ری را یکی از انبارهای مهم و تدارکاتی کشور دانست و گفت: این انبار نفت در استان تهران مهم‌ترین و بزرگ‌ترین انباری است که ذخیره‌سازی و توزیع سوخت را در این استان و مناطق همجوار انجام می‌دهد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با اشاره به اینکه پروژه‌های متعددی در انبار نفت ری تعریف شده و در حال اجراست، ادامه داد: پروژه نوسازی تأسیسات و ساختمان‌ها و نصب سامانه‌های اندازه‌گیری در مسیر تحویل فرآورده‌های نفتی به وسایل حمل‌ونقلی که سوخت را دریافت می‌کنند و به مقاصد تعیین شده انتقال می‌دهند از جمله پروژه‌های در دست اجرای این انبار نفت است.

تجهیز انبارهای نفت به سامانه‌های میترینگ

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با بیان اینکه مطابق قانون بودجه سننوتی و برنامه هفتم توسعه باید تمام مجموعه‌های فعال صنعت نفت به سیستم پایش میترینگ مجهز باشند، گفت: پایش لحظه‌ای با نصب دستگاه‌های میترینگ و دیسپنچینگ انجام خواهد شد. همچنین در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی نیز تریبی اتخاذ شده است تا تمام انبارهای نفت که فرآورده مورد نیاز خود را از پالایشگاه‌ها یا خطوط لوله دریافت می‌کنند در مبادی ورودی و خروجی مجهز به سیستم‌های اندازه‌گیری و اصطلاحاً همان میترینگ باشند. ویس کرمی با بیان اینکه در بخش خروجی انبارهای نفت که ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی بارگیری می‌شوند، امکان نصب میتر و وجود خواهد داشت، اظهار کرد: هم‌اکنون تعداد زیادی از انبارهای نفت مجهز به سیستم میتر در حوزه بارگیری نفتکش‌ها هستند و امیدواریم طبق برنامه‌ریزی تعریف‌شده تا پایان سال ۱۴۰۴ که مقارن با دومین سال اجرای برنامه هفتم توسعه است، بتوانیم تمام مخازن انبارهای نفت تحت مدیریت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی را به سامانه‌های اندازه‌گیری دیجیتال و الکترونیکی که اصطلاحاً به آن صحت‌سنج و دماسنج گفته می‌شود، مجهز کنیم.

اجرای طرح پلمب هوشمند نفتکش‌ها

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران از اجرای شدن طرح پلمب هوشمند نفتکش‌ها خبر داد و افزود: هم‌اکنون این طرح به‌صورت پایلوت در حال اجراست، در مرحله پایلوت این طرح یک نفتکش را به‌عنوان نمونه به سامانه پلمب هوشمند مجهز کردیم و در حال انجام تست‌های اولیه هستیم که در صورت نهایی شدن و اتمام کارهای پژوهشی، پلمب‌های هوشمند جایگزین پلمب‌های سیم بکسلی روی ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای خواهد شد، همچنین در پیچه‌های تعبیه‌شده در بالای نفتکش‌ها و همین‌طور در پیچه‌های پایین که مسیر تخلیه فرآورده‌های نفتی است به این سامانه کنترلی مجهز شده و یکی از مهم‌ترین مزیت‌های آن این است که در طول مسیر قابلیت ردیابی خواهد داشت.

بلاغ دستور عمل‌های واردات بنزین سوپر

ویس کرمی با بیان اینکه در چهارماهه منتهی به آذر امسال مقدار سوخت مایع تحویلی به نیروگاه‌ها ۵۰ درصد نسبت به مدت مشابه پارسال افزایش داشته است که این مقدار در بخش نفت‌گاز ۴۷ درصد و در بخش نفت‌کوره ۵۸ درصد است، گفت: واردات بنزین سوپر که مصوبه هیئت وزیران را دارد به وزارت نفت تکلیف شده تا از طریق شرکت‌هایی که شناسایی می‌کند مقدمات واردات بنزین سوپر را انجام دهد. وی تصریح کرد: دستور عمل‌های مربوط به واردات بنزین سوپر در نشست‌های متعدد کارشناسی و مدیریتی شرکت پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی نهایی و ابلاغ شده که قرار است بر مبنای دستور عمل‌ها مجموعه‌های واردکننده و توزیع‌کننده شناسایی و گواهی‌نامه از وزارت نفت یا شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی دریافت کنند، تمام این موارد در زمان مشخص به اطلاع عموم مردم خواهد رسید، همچنین هم‌اکنون قیمت بنزین وارداتی مشخص نیست و اعداد اعلامی فقط تخمینی، تقریبی و گمانه‌زنی است.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران خبر داد:

خط لوله تأمین خوراک پالایشگاه بندرعباس با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز به بهره‌برداری رسید

می‌دهد، بلکه هزینه‌های حمل‌ونقل نیز به شکل قابل توجهی کاهش می‌یابد، افزود: صرفه‌جویی محقق شده ناشی از کاهش هزینه انتقال خوراک با اجرای این پروژه نزدیک به ۸۰ میلیون دلار در سال برآورد شده است. عظیمی‌فر تأکید کرد: این پروژه نمونه‌ای موفق از هم‌افزایی بین بخش‌های مختلف صنعت نفت بوده و نشان‌دهنده تعهد ما به افزایش پایداری انرژی کشور و توسعه زیرساخت‌های راهبردی است. وی بیان کرد: از تلاش شبانه‌روزی همه همکاران و متخصصانی که در تحقق این پروژه نقش آفرینی کردند از جمله همکاران شرکت ملی مهندسی و ساختمان نفت، شرکت پالایش نفت بندرعباس، همچنین شرکت ملی نفت ایران قدرانی می‌کنم. راه‌اندازی این خط لوله گامی بلند به‌منظور تقویت توان داخلی صنعت نفت و پالایش کشور به‌شمار می‌رود و ما همچنان تلاش می‌کنیم با اجرای پروژه‌های زیرساختی مشابه، پایداری و امنیت انرژی کشور را ارتقا دهیم.

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با اشاره به اینکه استفاده از خطوط لوله برای انتقال خوراک، نه تنها ریسک‌های زیست‌محیطی و ایمنی را کاهش

بهره‌برداری از این خط لوله، امنیت و استمرار در ارسال خوراک تضمین شده و پس از این وابستگی به حمل‌ونقل دریایی کاهش می‌یابد. مدیرعامل شرکت

فرسودگی کشتی‌های نفتکش و تأثیرپذیری از عوامل جوی بود که اغلب به کاهش خوراک و به تبع آن افت تولید محصولات منجر می‌شد، بیان کرد: با

مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران از بهره‌برداری خط لوله تأمین خوراک پالایشگاه بندرعباس (انشعاب از خط لوله نفت‌خام گوره - جاسک) با ظرفیت ۳۰۰ هزار بشکه در روز خبر داد و گفت: راه‌اندازی این خط لوله نقطه عطفی در تأمین پایدار خوراک پالایشگاه بندرعباس به‌شمار می‌رود.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی، محمداصادق عظیمی‌فر در این باره اظهار کرد: با تکمیل و بهره‌برداری از پروژه خط لوله تأمین خوراک پالایشگاه بندرعباس که خط لوله‌ای ۳۰ اینچی انشعاب گوره - جاسک با طول ۳۷ کیلومتر است، امکان تثبیت خوراک پالایشگاه به مقدار ۳۰۰ هزار بشکه در روز فراهم شده که گامی مؤثر در افزایش بهره‌وری و تولیدات پالایشی کشور است. وی با تأکید بر اینکه یکی از چالش‌های اصلی تأمین خوراک این پالایشگاه،

شرکت ملی پخش برای مقابله با قاچاق سوخت چه کرد؟

مغایرت داشته باشد، نفتکش توقیف و برای رسیدگی بعدی اقدام می‌شود.

طرح پاک‌پر

طرحی با عنوان «محاسبه سوخت داخل باک وسایل نقلیه خروجی از مرز بر مبنای پاک‌پر» در شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ارومیه اجرایی شد که توانست به مقدار قابل توجهی از قاچاق سوخت در مبادی مرزهای زمینی کشور جلوگیری کند. حسب موافقت ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و همراهی مسئولان استان‌های مرزی، تسری این طرح به تمام مرزهای زمینی کشور شد. پیش‌بینی می‌شود در صورت تعمیم این طرح به تمام مرزهای کشور، شاهد درآمد اقتصادی چشمگیر در این زمینه باشیم که این مقدار عایدی دولت، قبل از اجرای طرح به‌صورت قاچاق و بدون پرداخت حقوق قانونی دولت از کشور خارج می‌شود. بر اساس حقوق قانونی محوله به شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، سوخت داخل باک ناوگان خروجی از کشور مستلزم اندازه‌گیری و دریافت مابه‌التفاوت پهای فرآورده تا نرخ ۹۰ درصد نرخ کشور همسایه است. عملیات کنترل سوخت داخل باک و دریافت مابه‌التفاوت، چالش‌ها و آسیب‌هایی را به همراه دارد. برای مثال خودرو قبل از رسیدن به ایستگاه‌های کنترلی این شرکت، سوخت داخل باک را تخلیه می‌کند و به‌صورت امانی به دلال تحویل می‌دهد و با مقدار حداقلی از سوخت به ایستگاه‌های کنترلی مستقر در پایانه‌های مرزی وارد می‌شود و نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت اقدام می‌کند. پس از دریافت سوخت سوخت و خروج از ایستگاه‌های کنترلی شرکت ملی پخش، دوباره سوخت را از دست دلال تحویل می‌گیرد و مبلغی را به‌عنوان کارمزد به دلال یا همان به‌اصطلاح گالن به دست‌ها پرداخت می‌کند. هم‌اکنون با اجرای طرح پاک‌پر، به مقدار حد اکثر حجم باک وسیله نقلیه عبوری از نقطه مرزی، مابه‌التفاوت محاسبه و دریافت می‌شود. در نتیجه کارکرد گالن به دست‌ها بی‌اثر شده و خودرو با جذب باک اضافه و جاساز، با مقدار منطقی نسبت به پرداخت مابه‌التفاوت اقدام و از مرز عبور می‌کند. این مهم در مرزهایی که این طرح اجرا شده، به جلوگیری از تضییع حقوق قانونی دولت منجر شده است. پرواض است پدیده مذکور قاچاق فرآورده‌های نفتی، آسیب‌های اقتصادی گسترده‌ای به همراه دارد. این تجارت شوم و به ظاهر سودآور، تهدیدی جدی برای اقتصاد ملی است که به عزم جدی همه دستگاه‌ها و سازمان‌ها برای مقابله نیاز دارد. پایش عملکرد جایگاه‌های سوخت، اجرای طرح تخصیص سوخت بر اساس پیمایش، راه‌اندازی جایگاه‌های سوخت مرزی و اجرای فروش نفت‌گاز به روش «باک پر» از تدبیرهای ارزشمند شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی است که در دستور کار قرار گرفت، اما این شرکت به این راهکارها نیز اکتفا نکرد و در اقدامی همه‌جانبه، شهروندان را به استفاده از کارت سوخت شخصی در جایگاه‌های عرضه سوخت ملزم ساخت که البته این راهکار با نتایج چشمگیر همراه شد.

می‌شود که معادل‌سازی آن بر مبنای مقدار پیمایش و عملکرد خودرو و کیلومتر طی‌شده انجام می‌شود. افزون بر تخصیص فرآورده، مقادیر برداشت دقیق روزانه نفت‌گاز در کشور به ازای هر خودرو، قابل رصد و ارزیابی است. اجرای طرح پیمایش به‌عنوان مهم‌ترین طرح حوزه مدیریت تقاضای نفت‌گاز بخش حمل‌ونقل سبب شد برداشت نفت‌گاز نسبت به سال‌های گذشته به مقدار قابل ملاحظه‌ای کاهش یابد و به اعداد منطقی نزدیک شود.

طرح مدیریت برداشت

طرح مدیریت برداشت نفت‌گاز مکمل طرح پیمایش برای مدیریت تأمین سوخت و افزایش پایداری جایگاه‌ها در طول شبانه‌روز اجرایی شده است. در این طرح، مقدار برداشت روزانه و در بازه زمانی مشخص با توجه به توان تأمین و ریسک قاچاق به ازای هر جایگاه، حسب جدول مورد توافق مسئولان استانی پیاده‌سازی شده است. با توجه به دستاوردهای طرح مدیریت برداشت، هم‌اکنون این طرح به بنزین نیز تسری یافته است. هم‌اکنون یکی از برنامه‌های اداره پیشگیری و مقابله با قاچاق سوخت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، بازنگری جدول طرح مدیریت برداشت (منطقه‌ای) در سطح کشور است که اقدام‌های کارشناسی در دستور کار قرار دارد.

طرح رصد نفتکش‌ها

شیوه‌های قاچاق سوخت، تنها به نواحی مرزی و زمینی محدود نبوده و در بستر دریا نیز انجام می‌شود. یکی دیگر از شگردهای پدیده شوم قاچاق، سوءاستفاده از نفتکش‌های حمل فرآورده است که از طریق آنها سوخت با ارائه اسناد غیرمعتبر یا صوری قاچاق می‌شود. به این منظور شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران طرح سامانه رصد نفتکش‌ها را در پاسگاه‌های انتظامی مستقر در گلوگاه‌های ورودی استان‌ها عملیاتی کرده است. بر اساس این طرح، گلوگاه‌های برخی استان‌ها، به‌ویژه مسیرهای منتهی به جنوب، جنوب شرقی و شمال غربی که مترصد قاچاق سوخت هستند، شناسایی می‌شوند و سامانه رصد نفتکش‌ها در اختیار آنها قرار می‌گیرد. نیروهای انتظامی با استفاده از این سامانه، به‌راحتی می‌توانند به صحت‌سنجی برنامه‌های رانندگان نفتکش‌ها اقدام کنند. اطلاعات مختلف از جمله مقصد، مبدأ و طول مسیر نفتکش در برنامه مشخص است و در صورتی که اطلاعات ارائه‌شده

جنوبی کشور ایجاد کرد. این طرح همواره در معرض پایش و داده‌کاوی قرار دارد و به محض مشاهده رفتار غیرعادی که منتج به سوءاستفاده و قاچاق فرآورده‌های نفتی شود، مالک وسیله نقلیه، شناسایی و کارت هوشمند سوخت از طرح کدینگ خارج و به مراجع رسیدگی معرفی خواهد شد. طرح کدینگ فقط اجازه سوخت‌گیری به کارت‌های هوشمند سوخت بومی استان مربوطه و سایر کارت‌های هوشمند سوخت مجاز را که بنا بر اسناد ارزیابی، بومی آن منطقه یا استان محسوب می‌شوند، می‌دهد. از این رو برای خودروهای عبوری جایگاه‌های مشخصی در نظر گرفته شده تا گردشگران و مسافران عبوری که گاه به این شهرها مسافرت می‌کنند، برای تأمین سوخت خودروی خود با مشکل مواجه نباشند، بنابراین در طرح کدینگ تنها افرادی می‌توانند اقدام به سوخت‌گیری کنند که پلاک خودروهای آنان مربوط به محدوده استان محل سکونتشان باشد.

طرح بلوک‌بندی

طرح بلوک‌بندی برخلاف طرح کدینگ محدود به یک استان یا منطقه جغرافیایی تعریف شده نیست و می‌تواند مبتنی بر مجاری عرضه سوخت چند استان باشد. در این میان، طرح بلوک‌بندی از جمله طرح‌های موفق است که هر چند پایه‌گذاری آن به سال ۹۴ بازمی‌گردد، اما اجرای آن برای مدتی مسکوت باقی ماند و در حال حاضر این طرح در برخی استان‌های کشور در حال اجراست که نتایج مثبتی را هم رقم زده است. طرح بلوک‌بندی بر اساس آسیب‌های احصا شده از سوخت‌گیری برخی خودروهای ناوگان عمومی با استفاده از کارت هوشمند سوخت جایگاهدار با استفاده از کارت هوشمند سوخت وسایل دیگر و ارسال کارت هوشمند سوخت به استان‌های مرزی برای سوءاستفاده و قاچاق طراحی شد. سازوکار طرح بلوک‌بندی این‌گونه است که کارت هوشمند سوخت ناوگان فقط در مجاری عرضه تعریف‌شده، امکان سوخت‌گیری خواهد داشت.

طرح پیمایش

طرح پیمایش از دیگر طرح‌های موفق در زمینه مدیریت مصرف انرژی در کشور است که اجرای آن، کاهش قابل توجهی از مقدار مصرف نفت‌گاز را به همراه دارد. در این طرح، مقدار تخصیص سوخت به ناوگان حمل‌ونقل نفت‌گاز سوز بر اساس مقدار پیمایش تعیین

نگاه

چرا آمدن ترامپ تأثیری بر قیمت نفت نخواهد داشت؟ عدم تعامل با FATF به اثر گذاری تحریم‌های آمریکا کمک می‌کند

معاون پیشین امور بین‌الملل وزیر نفت با بیان اینکه تغییر رئیس جمهوری و حتی حزب حاکم در آمریکا، تأثیری بر تحولات قیمتی در بازار نفت نخواهد داشت، گفت: احتمال دارد ترامپ برای کسب رضایت رژیم صهیونیستی، تحریم‌های نفتی علیه ایران را افزایش دهد اما با انجام برخی اصلاحات مانند تعامل مؤثر با گروه ویژه اقدام مالی (FATF)، می‌توان از شرایط سخت کنونی با کمترین چالش ممکن عبور کرد.

سید مهدی حسینی در گفت‌وگو با خبرنگار شانا درباره تأثیر بازگشت ترامپ به‌عنوان رئیس‌جمهور آمریکا بر قیمت نفت در بازارهای جهانی اظهار کرد: به نظر می‌رسد تغییر رئیس‌جمهوری و حتی حزب حاکم در آمریکا، تأثیری بر تحولات قیمتی در بازار نفت نخواهد داشت، زیرا به‌طور کلی دو عامل مهم و اثرگذار بر بازار نفت آمریکا وجود دارد که دموراتها و جمهوری خواهان نسبت به این عوامل، رویکرد مشابهی دارند. وی ادامه داد: عامل نخست لابی نفتی موجود در آمریکا است که برنامه‌های منظمی برای توسعه ظرفیت‌های نفتی، بازاریابی و فروش نفت دارد. این لابی قدرتمند که نقش بسیار مهمی در بازار نفت آمریکا بازی می‌کند، افزون بر حمایت از حزب و جریان دلخواه خود، مستقل از دولت عمل کرده و مسیر خود را با قدرت ادامه می‌دهد. کارشناس ارشد حوزه انرژی افزود: دومین عامل مهم که به‌نوعی سبب ثبات قیمتی در بازار نفت می‌شود، ملاحظاتی است که مجموعه دولت و ملت آمریکا نسبت به قیمت نفت دارند. در واقع قیمت بالای نفت و فرآورده‌های نفتی مانند بنزین، سبب نارضایتی مردم آمریکا می‌شود، به همین دلیل هنگامی که تحت تأثیر هر پدیده‌ای قیمت نفت افزایش می‌یابد، حداکثر تلاش دولت آمریکا بر این است که با کارگیری سیاست‌ها و ابزارهای مختلف، قیمت‌ها را کنترل کند.

تحریم‌های نفتی علیه ایران تشدید می‌شود؟

حسینی با اشاره به تأثیر روی کار آمدن ترامپ بر صنعت نفت ایران بیان کرد: بر اساس چهره‌ای که از ترامپ در دوره قبلی ریاست‌جمهوری آمریکا به‌خاطر داریم، برخی اقدامات همچون اعمال تحریم و تلاش برای به‌صفر رساندن صادرات نفتی کشوری همچون ایران، دور از انتظار نیست و به نظر می‌رسد خیلی از انجام این‌گونه کارها خودداری نمی‌کند، البته این اقدام در معرض با سیاست ثبات قیمتی در بازار نفت است، به همین دلیل به احتمال زیاد، شاهد اتخاذ رویکردی بینابینی باشیم که به‌وسیله آن هم فشار بر ایران را افزایش دهد و هم از افزایش غیرقابل کنترل قیمت نفت جلوگیری کند. وی با بیان اینکه احتمال تشدید تحریم‌های نفتی علیه ایران وجود دارد، اظهار کرد: ممکن است در روزهای آغازین، ترامپ برای کسب رضایت و آسودگی خاطر رژیم صهیونیستی، تحریم‌های نفتی ایران را افزایش دهد و بازگشت منابع مالی حاصل از فروش نفت را بیش‌ازپیش با اخلاص مواجه کند. به همین دلیل پیش‌بینی می‌شود روزهای سختی پیش رو داشته باشیم، اما در مقابل مزیت‌های نسبی در حوزه‌های مختلف نظامی، همچنین در بخش صنعت نفت و گاز وجود دارد که باید به شکل مناسبی از آنها بهره‌برد تا با کمترین چالش از این شرایط عبور کنیم.

عدم تعامل با FATF به اثر گذاری تحریم‌های آمریکا کمک می‌کند

معاون پیشین امور بین‌الملل وزیر نفت با بیان اینکه در چنین شرایطی، دیپلماسی ما می‌تواند نقش بسیار مؤثری ایفا کند، گفت: باید ارتباط مناسبی با بازار نفت، اوپک، اوپک‌پلاس و مجامع بین‌المللی انرژی برقرار شود. در عین حال روابط با سایر کشورها نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است، حتی از روابط با آمریکا در دوره جدید هم نباید غافل شویم، زیرا استفاده از دیپلماسی برای کاهش مخاطرات پیش رو ضروری و اجتناب‌ناپذیر است. حسینی با بیان اینکه متأسفانه ما در گذشته اشتباهات بسیاری داشتیم که به اثر گذاری تحریم‌های آمریکا کمک کرده است، گفت: برای نمونه می‌توان به عدم تعامل با گروه ویژه اقدام مالی (FATF) اشاره کرد که در واقع سبب یک خودتحریمی شده و در نتیجه آن، اکنون از سیستم بانکی دنیا حذف شده‌ایم. وی افزود: این در حالی است که بسیاری از موارد اعلامی از سوی FATF در کشور ما رعایت شده و با پولشویی و حمایت از تروریسم مقابله می‌شود. به نظر می‌رسد با اصلاح برخی اشتباهات و انجام اقدام‌های درست، می‌توان شرایط را تا حدی بهبود بخشید و از این شرایط سخت عبور کرد.

مازاد عرضه و ضعف تقاضا موانع اصلی افزایش قیمت نفت در ۲۰۲۵

بین ایالات متحده و دیگر اقتصادهای جهان، ارزش دلار را بالا می‌برد و بر دیگر ارزها تأثیر می‌گذارد و به‌طور معمول دلار قوی‌تر، خرید نفت را برای مصرف‌کنندگان خارج از ایالات متحده و دارندگان دیگر ارزها گران‌تر می‌کند و بر تقاضا تأثیر می‌گذارد. سهولت بات، مدیر تحقیقات مؤسسه کریسل (CRISIL) در این باره گفت: انتظار می‌رود افزایش تولید کشورهای خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس، عرضه کافی نفت به بازار را تضمین کند، در حالی که بهبود اقتصادی در چین پیش‌بینی می‌شود تغییر مسیر مصرف‌کنندگان در این کشور به سمت خودروهای برقی احتمالاً رشد تقاضا برای نفت و سوخت را محدود می‌کند.

مازاد عرضه نفت در سال ۲۰۲۵ تشدید می‌شود

بیشتر شرکت‌کنندگان در نظرسنجی رابرتز انتظار دارند بازار نفت در سال آینده با مازاد عرضه روبه‌رو باشد و تحلیلگران بانک آمریکایی جی‌پی مورگان پیش‌بینی کرده‌اند که عرضه روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از تقاضا پیشی خواهد گرفت. اوپک‌پلاس در اوایل ماه دسامبر ۲۰۲۴ برنامه خود

به دلیل اوضاع بازار و قیمت‌های نفت به تمویق افتاده است، همچنان پابرجا باشد، عرضه جهانی نفت در سال ۲۰۲۵ از تقاضا فراتر می‌رود، زیرا افزایش تولید آمریکا و دیگر تولیدکنندگان خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس از تقاضای ضعیف پیشی گرفته است. خبرگزاری رابرتز سه‌شنبه هفته گذشته (چهارم دی) به نقل از دو منبع گزارش داد در حالی که یکن برای احیای اقتصاد متزلزلش محرک‌های مالی را افزایش می‌دهد، مقام‌های چین با انتشار ۳ تریلیون یوان (۴۱۱ میلیارد دلار) اوراق خزانه ویژه در سال آینده میلادی (۲۰۲۵) موافقت کرده‌اند. تمرکز سرمایه‌گذاران در سال آینده بر تصمیم بانک مرکزی آمریکا درباره نرخ بهره خواهد بود، زیرا بانک مرکزی در اوایل این ماه تنها دو کاهش نرخ را پیش‌بینی کرد که نسبت به چهار کاهش در سپتامبر به‌دلیل تورم سرسختانه بالاست. نرخ‌های بهره پایین‌تر به‌طور کلی انگیزه وام‌گیری و رشد را فراهم می‌کند که به‌نوبه خود انتظار می‌رود تقاضای نفت را افزایش دهد. تغییر انتظارات پیرامون نرخ‌های بهره آمریکا و افزایش اختلاف نرخ بهره

بورس نیویورک (نایمکس) با ۷۳ سنت یا ۱۰۰۳ درصد افزایش ۷۱ دلار و ۷۲ سنت به ازای هر بشکه داد و ستد شد.

۳ درصدی قیمت سالانه نفت در ۲۰۲۴ برای دومین سال پیاپی

قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ میلادی حدود ۳ درصد کاهش یافت و برای دومین سال پیاپی با کاهش سالانه روبه‌رو شد، توقف روند بهبود تقاضا پس از بحران شیوع ویروس همه‌گیر کرونا، رویارویی چین با مشکل اقتصادی و کند شدن روند تقاضای نفت این کشور به‌عنوان بزرگ‌ترین واردکننده نفت خام جهان، افزایش عرضه نفت آمریکا و دیگر تولیدکنندگان خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس به بازار از دلایل عمده این اتفاق به‌شمار می‌آیند.

چشم‌انداز ضعیف‌تر تقاضا در چین، اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی (آی‌سی‌ا) را مجبور کرده است پیش‌بینی تقاضای نفت خود را برای سال ۲۰۲۵ کاهش دهند. آژانس بین‌المللی انرژی انتظار دارد حتی اگر کاهش عرضه داوطلبانه اضافه ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه‌ای شماری از اعضای اوپک‌پلاس که در پی تصمیم اعضا تا آوریل ۲۰۲۵

تازه‌ترین نظرسنجی رابرتز حکایت از آن دارد که مازاد عرضه نفت خام و روند کند رشد تقاضا برای نفت از موانع اصلی افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام در سال ۲۰۲۵ میلادی خواهند بود.

به گزارش خبرگزاری رابرتز، نظرسنجی ماهانه رابرتز در روز سه‌شنبه (۱۱ دی)، یک روز پیش از آغاز سال ۲۰۲۵ میلادی (۱۲ دی ۱۴۰۳) نشان داد احتمال می‌رود معامله قیمت نفت در سال ۲۰۲۵ نزدیک به سطوح ۷۰ دلار برای هر بشکه محدود می‌شود، زیرا انتظار می‌رود ضعف تقاضا و افزایش عرضه از سوی کشورهای خارج از ائتلاف اوپک‌پلاس (ائتلاف تولیدکنندگان عضو سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و متحدانش) بر تلاش‌های اعضای این ائتلاف برای تقویت بازار نفت سایه بیندازد. نظرسنجی رابرتز از ۳۱ اقتصاددان و تحلیلگر حکایت از این دارد که میانگین قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال در سال ۲۰۲۵ میلادی به ۷۴ دلار و ۳۳ سنت برای هر بشکه می‌رسد که کمتر از ۷۴ دلار و ۵۲ سنت در برآورد ماه نوامبر ۲۰۲۴ است و این هشتمین بازنگری کاهش پیاپی را نشان می‌دهد.

برنت در سال ۲۰۲۴ میلادی به‌طور میانگین حدود ۸۰ دلار برای هر بشکه بود و به دلیل تضعیف تقاضا به‌ویژه از سوی چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان، کاهش سالانه ۳ درصدی را تجربه کرد. پیش‌بینی می‌شود میانگین قیمت نفت خام آمریکا در سال ۲۰۲۵ به ۷۰ دلار و ۸۶ سنت به ازای هر بشکه برسد، در حالی که این رقم در برآورد پیشین ۷۰ دلار و ۶۹ سنت برای هر بشکه پیش‌بینی شده بود. قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال در پایان روز معاملاتی بازار آی‌سی‌ا لندن در آخرین روز سال ۲۰۲۴ میلادی (سه‌شنبه ۱۱ دی) با ۶۵ سنت یا ۰.۸۸ درصد افزایش به ۷۴ دلار و ۶۴ سنت برای هر بشکه رسید، در حالی که نفت خام دالبلیو آی آمریکا در پایان روز معاملاتی بازار

گزارشی از بزرگ‌ترین رویدادهای انرژی در ۲۰۲۴؛

از ظهور هوش مصنوعی در انرژی تا رکورد تاریخی تولید نفت آمریکا

صنعت انرژی در سال ۲۰۲۴، شاهد اتفاقات فراوانی بود که برخی از آنها، تأثیر بزرگتر و ماندگارتری داشتند. صنعت انرژی در سال ۲۰۲۴، به جای تغییرات یکباره، شاهد پیشرفت مستمری بود و قیمت نفت چندان تحت تأثیر تنش‌های ژئوپلیتیکی قرار نگرفت و نوسان ملایمی داشت. اوایل پاریس، در گزارشی، به بررسی پنج اتفاق مهم صنعت جهانی از منظر این پایگاه خبری پرداخته است که عبارتند از:

۱- تولید نفت آمریکا به بالاترین رکورد تاریخی رسید

تولید نفت آمریکا در سال ۲۰۲۴، به سیر صعودی خود ادامه داد و رکورد قبلی که در سال ۲۰۲۳ ثبت شده بود را شکست. این به معنای آن است که بار دیگر، آمریکا بیش از هر کشور دیگری در تاریخ نفت تولید کرد. آمار نهایی تا ژانویه منتشر نخواهد شد، اما رکورد قبلی تقریباً به میزان سه درصد شکسته می‌شود. این دستاورد منعکس‌کننده ادامه نفوذ انرژی آمریکا به کمک پیشرفت‌های تکنولوژیکی و سرمایه‌گذاری‌های زیرساختی استراتژیک است.

۲- انتشار کم‌سابقه کربن و دمای جهانی

میانگین دمای جهانی در سال ۲۰۲۴،

۳- ظهور هوش مصنوعی در انرژی

هوش مصنوعی در سال ۲۰۲۴، به طور فزاینده‌ای در بخش انرژی یکپارچه شد. ظهور فناوری‌های هوش مصنوعی، تقاضای دیتاست‌ها برای نیرو را به میزان قابل توجهی افزایش داد. اما استفاده از هوش مصنوعی، مدیریت شبکه، بهینه‌سازی توزیع انرژی و بهبود کارایی منابع انرژی تجدیدپذیر را بهبود می‌بخشد. وزارت انرژی آمریکا، هوش

با ۱.۵۴ درجه سانتیگراد بالاتر از سطح قبل از صنعتی شدن، به عنوان گرم‌ترین سال تاکنون ثبت شد. این گرمای کم‌سابقه، به بلایای مرتبط با آب و هوا در سراسر جهان، از جمله موج‌های گرمای شدید، خشکسالی و آتش‌سوزی‌های جنگلی منجر شد. برای مثال، موج گرمای شدید در اسپانیا، منجر به مرگ بیش از ۸۰۰۰ نفر و کاهش شدید تولید روغن زیتون شد.

متوالی را ثبت کرد. چین در فروش خودروهای برقی، برتری جهانی داشت. در آمریکا، مجموع سهم بازار خودروهای هیبریدی، خودروهای پلاگین هیبریدی و خودروهای برقی باتری دارد، از ۱۷.۸ درصد در سه ماهه اول، به ۱۸.۷ درصد در سه ماهه دوم سال ۲۰۲۴ افزایش یافت. این روند صعودی، منعکس‌کننده ادامه تغییر به سوی گزینه‌های حمل و نقل پایدار است.

۵- اقدامات رگولاتوری کالیفرنیا

کالیفرنیا، اهداف «استاندارد دارایی‌های تجدیدپذیر» را بازبینی کرد و اکنون ملزم کرده است ۶۰ درصد از برقی که تولید می‌شود، تا سال ۲۰۳۰، از منابع تجدیدپذیر تأمین شود تا در سال ۲۰۴۵، هدف انرژی، پاک ۱۰۰ درصدی تحقق یابد. کوین نیوسام، فرماندار کالیفرنیا، مقرراتی را امضا کرد که هدف آن، محدود کردن قیمت بنزین است. این اقدامات شامل تعیین سقف برای سود پالایشگاه‌ها و ساماندهی ذخایر بنزین در بچوبه رشد قیمت سوخت بود. بر اساس گزارش اوایل پاریس، از تولید بالای نفت در آمریکا تا ظهور سریع هوش مصنوعی و تأثیر خودروهای برقی بر مصرف انرژی، سال ۲۰۲۴، ۳.۲ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش داشت و سومین رکورد سالانه

۴- افزایش فروش خودروهای برقی

فروش خودروهای برقی در سال ۲۰۱۴، رشد چشمگیری در سطح جهانی داشت و ۳.۲ درصد نسبت به سال ۲۰۲۳ افزایش داشت و سومین رکورد سالانه

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان اعلام کرد:

استفاده مطلوب از ظرفیت‌های فنی و مهندسی ملی حفاری

زمینه‌های همکاری بین دو شرکت در ارتباط با خدمات رفاهی کارکنان دو مجموعه تبادل نظر کرد.

اختصاص ۸۰۰ میلیون یورو به ملی حفاری

مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران با ابراز خشنودی از حضور مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان و همراهان در این شرکت، بر آمادگی کامل ملی حفاری برای تقویت همکاری‌های فی مابین تأکید کرد. مکتوبی به اختصاص مبلغ ۸۰۰ میلیون یورو از سوی شرکت ملی نفت ایران برای بازسازی و نوسازی دکل‌ها و تجهیزات ناوگان حفاری و خدمات فنی شرکت اشاره کرد و گفت: با تمهیدات به‌کارگرفته شده در سال جاری به نحو قابل ملاحظه‌ای شاهد کاهش وقفه در عملیات حفاری بودیم که این روند می‌تواند در شتاب بخشی در اجرای پروژه‌ها و انجام به‌موقع تمهیدات شرکت تأثیرگذار باشد.

گاز اروندان برای پیشبرد اهداف و برنامه‌های خود از ظرفیت‌های ملی حفاری در بخش مختلف حفاری و خدمات فنی و مهندسی بیش از پیش استفاده می‌کند. مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان در این دیدار درباره

مدیرعامل شرکت نفت و گاز اروندان گفت: این شرکت از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های فنی و مهندسی شرکت ملی حفاری ایران به نحو مطلوب استفاده می‌کند.

به گزارش دانش نفت به نقل از شرکت نفت و گاز اروندان، عبدالله عذری‌اهوازی شنبه (هشتم دی) در دیدار با مهران مکتوبی، مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران اظهار کرد: ملی حفاری به‌عنوان یک شرکت بالادستی، نقش اساسی و محوری در تولید نفت و گاز کشور به‌عهده دارد و در واقع خط مقدم تولید محسوب می‌شود. با اشاره به برنامه‌های شرکت ملی نفت ایران در زمینه توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون، نقش شرکت ملی حفاری را در حفاری جاهای نفت در این موقعیت مهم دانست و گفت: شرکت نفت و

قاب تصویر

تقدیر از برگزیدگان حوزه میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال

مجتبی محمدعلی

آیین تقدیر از برگزیدگان رویداد رقابتی شهیدتندگویان در حوزه میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال روز یکشنبه، نهم دی با حضور حمید بوره، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در سالن شهید بهشتی وزارت نفت برگزار شد.

مهندس نصرالله زارعی خبر داد:

بومی سازی شیر تویی در شرکت مهندسی و توسعه نفت

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت از ساخته شدن ۹ دستگاه شیر تویی از نوع «Top Entry» سایز ۴۲ اینچ کلاس ۹۰۰ با متریال مقاوم در برابر خوردگی و وزنی بیش از ۳۵ تن برای هر عدد شیر، برای نخستین بار در کشور در پروژه توسعه تلمبه‌خانه غرب کارون و احداث خطوط لوله انتقال نفت میدان‌های غرب کارون خبر داد.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت از ساخته شدن ۹ دستگاه شیر تویی از نوع «Top Entry» سایز ۴۲ اینچ کلاس ۹۰۰ با متریال مقاوم در برابر خوردگی و وزنی بیش از ۳۵ تن برای هر عدد شیر، برای نخستین بار در کشور در پروژه توسعه تلمبه‌خانه غرب کارون و احداث خطوط لوله انتقال نفت میدان‌های غرب کارون خبر داد.

مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت از ساخته شدن ۹ دستگاه شیر تویی از نوع «Top Entry» سایز ۴۲ اینچ کلاس ۹۰۰ با متریال مقاوم در برابر خوردگی و وزنی بیش از ۳۵ تن برای هر عدد شیر، برای نخستین بار در کشور در پروژه توسعه تلمبه‌خانه غرب کارون و احداث خطوط لوله انتقال نفت میدان‌های غرب کارون خبر داد.

روز ملی
صنعت پتروشیمی
گرامی باد

دیماه

نفت را بهترین کیمیا می‌دانیم

